

Stockholms folkskoledirektion och i samband därmed stående institutioner.

Folkskoledirektionen.

Brunkebergstorg 13, 2 tr. (postadress: Stockholm 16; postgirokonton nr 1631); t. 22 21 00; sessionstid: en eller flera onsdagar i varje månad under lästerminerna kl. 15,15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Genom k. stadgan den 27 september 1861 angående folkundervisningen i Stockholms stad inrättades en för hela staden gemensam överstyrelse för stadens folkskolor, vars ställning och sammansättning m. m. sedermera vid flera tillfällen i olika avseenden förändrats. Genom k. brev den 13 mars 1914 erhöll överstyrelsen för Stockholms stads folkskolor benämningen *Stockholms folkskoledirektion*.

Enligt lag den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm utgör folk- och fortsättningsskoleväsendet i Stockholm en för hela staden gemensam kommunal angelägenhet, som i huvudsak skall handhavas av Stockholms folkskoledirektion. Folkskoleväsendet regleras närmare av k. stadgan den 22 juni 1923 angående folkundervisningen i Stockholm.

Nämnda lag angående folkskoleväsendet i Stockholm innehåller bestämmelse därom att, efter stadsfullmäktiges beprövande, folkskoledirektionen skall bestå av minst nio, högst tjuguen ledamöter. I anledning härav beslöto stadsfullmäktige den 15 mars 1920 och 9 mars 1925 att direktionen skall utgöras av femton ledamöter. Av dessa utses en av domkapitlet i Stockholms stift, en, tillika ordförande, av stadskollegiet bland borgarråden samt återstående tretton ledamöter av stadsfullmäktige. Ledamot i direktionen väljes för en tid av två år och kan återväljas. Domkapitlet utser suppleant för den av domkapitlet valde ledamoten, varjämte stadsfullmäktige må utse suppleanter för övriga ledamöter till det antal, som anses erforderligt. (Stadsfullmäktige hava hittills icke utsett några suppleanter.) Direktionen utser årligen inom sig en vice ordförande. Enligt stadgan angående folkundervisningen i Stockholm äger folkskolornas lärarpersonal utse fyra representanter att närvara vid direktionens sammanträden med rättighet att, utom beträffande vissa i stadgan angivna ärenden, delta i överläggningarna, men

ej i besluten, och att få till protokollet antecknad avvikande mening. Dessa representanter jämte lika många suppleanter för dem väljas för två år av lärarkårens ombudsårsamling (se sid. 302) bland inom staden anställda lärare, som ej äro ledamöter av direktionen.

Folkskoledirektionen åligger, enligt den av k. m:t den 31 januari 1941 fastställda instruktionen, att handhava huvudstadens folk- och fortsättningsskoleväsende ävensom, där icke annat är stadgat, dess undervisningsväsende i övrigt, att fullgöra stadens skyldigheter med avseende å de allmänna läroverken, att ägna uppmärksamhet åt behovet av undervisningsväsendets utveckling och hos vederbörande göra de framställningar, som därvid finnas påkallade, samt att ombesörja övriga undervisningsväsendet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt direktionen överlämnas.

I överensstämmelse med föreskrifter i k. stadgan den 16 september 1918 för fortsättningsskolan och stadsfullmäktiges beslut den 1 mars 1920 fungerar folkskoledirektionen som styrelse för de obligatoriska fortsättnings- och ersättnings-skolor, som inrättats i Stockholm fr. o. m. hösterminen 1920 (se sid. 301). Enligt § 50 i nämnda stadga äga fortsättningsskolans lärare likaledes utse en representant, jämte suppleant för denne, att närvara vid direktionens sammanträden med samma befogenhet vid behandling av ärenden rörande fortsättningsskolan som folkskollärarpersonalens representanter i fråga om folkskolärenden.

På framställning av folkskoledirektionen har k. m:t den 22 december 1939 — jämlikt k. kung. den 9 oktober 1914 angående inspektion av folkskoleväsendet i stad, som ej deltagit i landsting — medgivit Stockholms stad fortsatt befrielse tills vidare intill utgången av år 1949 från inspektion av sitt folkskoleväsende genom statens folkskolinspektör, dock skall denna befrielse bl. a. icke gälla granskningen och vitsordandet av folkskoledirektionens ansökningar om statsbidrag.

Folkskoledirektionen, som tidigare utgjort styrelse för skolan för bildbara sinnesslöa barn skall enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 mars 1946 jämval efter tillkomsten av lagen den 30 juni 1944 om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa tills vidare vara styrelse för skolan (se sid. 316). Tidigare utövade folkskoledirektionen även ledningen av de kommunala mellanskolorna och högre folk-

FD

skolorna (praktiska mellanskolorna). Sedan k. m:t den 2 juni 1933 och den 7 juni 1934 utfärdat nya stadgar för dessa skolor, utgöra de samma självständiga undervisningsanstalter under egna styrelser. Enligt föreskrift i nytt reglemente för de kommunala mellanskolorna, fastställt av skolöverstyrelsen den 6 augusti 1945, väljes styrelse för dessa skolor av stadsfullmäktige. För praktiska mellanskolor utses styrelsen av folkskoledirektionen. Folkskoledirektionen handhar emellertid vissa uppgifter sammanhängande med den ekonomiska förvaltningen vid dessa skolor liksom vid de under år 1939 upprättade kommunala flickskolorna.

Vidare handhar folkskoledirektionen de förvaltningsuppgifter, som sammanhånga med stadens åligganden i avseende å de allmänna läroverken och det Högre tekniska läroverket i Stockholm (jfr sid. 444, 449). Slutligen handlägger direktionen frågor angående förvaltningen av Stockholms borgarskolas (jfr sid. 449) och Navigationsskolans byggnader.

Folkskoledirektionen äger att å särskilda inom densamma utsedda nämnder, envar bestående av minst fem personer, överlämna att å dess vägnar fatta beslut i vissa ärenden. På grund härav har direktionen utsett dels en ekonomi-nämnd, dels en skolhusnämnd. Ekonominämnden äger besluta angående tillämpning av gällande lönerglementen i vissa fall, vissa tjänstledighetsfrågor, upplåtelse av skollokalerna, barnbespisningen, tilldelning till skolbarn av beklädnad, upphandlingar samt vissa andra ärenden av ekonomisk natur. I övrigt förbereder nämnden ekonomiärenden samt frågor angående vissa tjänstetillsättningar, vilka skola prövas av folkskoledirektionen. Skolhusnämnden äger besluta om utförande av underhållsarbeten å skolhus och skolgårdar samt om åtgärder för verkställande av beslutade byggnadsarbeten, varjämte nämnden förbereder sådana skolhusärenden, som skola prövas av folkskoledirektionen.

Vidare har direktionen inom sig utsett sju delegerade för undervisningsärenden med uppgift att förbereda vissa tjänstefrågor och frågor av pedagogisk natur. Åt delegerade har även uppdragits att tills vidare handhåva enligt § 19 mom. 9 stadgan angående folkundervisningen i Stockholm direktionen eljest tillkommande åligganden med avseende å uppriktande av förslag till tillsättande av ordinarie lärartjänster, ävensom frågor om avgång enligt § 48 samma stadga och om befrielse från fortsättningskoleplikt. Direktionen utser årligen inom sig en betygsnämnd med uppgift att å direktionens vägnar utfärda tjänstgöringsbetyg å lärarpersonalen.

I varje territoriell kyrkoförsamling i Stockholm skall finnas ett skolråd. Ledamöter och suppleanter i skolråden väljas i enlighet med lagen den 6 juni 1930 om församlingsstyrelse för en tidsperiod av fyra år av församlingens

kyrkofullmäktige. Ledamöter utses till ett antal av lägst fem och högst elva och suppleanter till det antal, som finnes lämpligt. Skolrådet väljer inom sig ordförande och vice ordförande, dock kan kyrkoherden i församlingen, ändock att han icke är ledamot, utses till ordförande. Rörande de olika skolrådets sammansättning, se sid. 307 ff.

Församlings skolråd har enligt stadgan angående folkundervisningen i Stockholm till uppgift att genom framställningar till direktionen m. m. söka främja folkskoleväsendets utveckling såväl inom staden i dess helhet som särskilt inom församlingen. Skolrådet utfärdar, i vissa numera sällan förekommande fall, efter vederbörande överlärares hörande, tjänstgöringsbetyg å lärare, handhar fonder för skoländamål samt skall av folkskoledirektionen höras i fråga om ny eller ombyggnad av skolor i församlingen m. m.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms folkskoledirektion, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 72). Lag 15 maj 1903 ang. folkskoleväsendet i Stockholm, med ändr. (Kfh 1946: sid. 259). K. m:ts förnyade stadga 22 juni 1923 ang. folkundervisningen i Stockholm, med ändr. (Kfh 1946: sid. 456; Kf 1947: nr 47). (Se ock särskild edition, utgiven av folkskoledirektionen 1946.) Reglemente för Stockholms folkskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 22 aug. 1923, med ändr. Skolöverstyrelsens kung. 6 sept. 1946 med anvisningar rör. meritvärdering vid tillsättande av folk- och småskollärartjänster. Skolöverstyrelsens kung. 28 febr. 1947 ang. anvisningar rör. anordnande i vissa fall av särsk. avgångsprövning vid folkskola. K. kung. 18 april 1947 ang. behörighet att undervisa i främmande språk i folkskolan. Ordningssstadga 31 maj 1929 för Stockholms folkskolor. Instruktion 16 dec. 1910 för [överstyrelsens] för Stockholms stads folkskolors nämnder, med ändr. Lag 6 juni 1930 om församlingsstyrelse i Stockholm, med ändr. (Kfh 1946: nr 236). K. stadga 16 sept. 1918 för fortsättningskolan, med ändr. (Kfh 1946: sid. 340). Reglemente för Stockholms fortsättningskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 5 mars 1921 (Kf 1921: nr 18).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 51,202,983 kr., kapitalbudgeten, lånemedel inom linjen 2,923,550 kr., desutom förlagsmedel 371,703 kr.; inkomster: driftbudgeten 21,826,874 kr.

Folkskoledirektionens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-huset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

Månsson, O. P., instruktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

- *Christiernin-Gunnarson, B. Elvira, fru, stadsfulln.
 *Hansson, A. B. N., e. o. assistent.
 Isaacsson, A. J., rektor (utsedd av domkapitlet).
 Jonsson, f. Lundquist, Clary H., fru, stadsfulln.
 Josephsson, M. O., fil. lic.
 *Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfulln.
 Lamm, H. E., tjänsteman.
 Lindström, f. Wohlin, Ulla G., redaktör.
 *Ljung, A. J. H., förrådsarbetare, stadsfulln.
 *Lund, B. A., kyrkoherde, stadsfulln.
 *Olsson, Knut M. G., redaktör, stadsfulln:s 2:e vice ordf.
 *Svensson, G. A., byggmästare.
 Wallin, H. E., kassör.

Suppleant

(utsedd av domkapitlet).

Werner, A. I., komminister.

Lärarpersonalens vid folkskolorna representanter.

Borgström, f. Wastenson, Vanda M. O.; Friberg, A. M. Eleonora; Othzén, C. O. A.; Sternbeck, B. A. K.

Suppleanter: Aldenér, K. G. H.; Annerfors, f. Gustafsson, A. Fridberg M.; Cederstrand, Greta M. J.; Sandgren, Sylvia M.

Lärarkårens vid fortsättningsskolorna representant.

Wennberg, E. B.

Suppleant: Britth, f. Medén, Karin M.

Överlärare, anmodad jämlikt stadgan ang. folkundervisningen i Stockholm § 5 mom. 4 att närvara vid folkskoledirektionens sammanträden.

Agvald, R. V.

Suppleant: Regfors, K. A.*Sekreterare.*Söder, A., *tf.* (se nedan).

Folkskoledirektionens nämnder och delegerade m. m.

Ekonominämnden.

Tomson, R. V., ordf.; Svensson, G. A., vice ordf.; Christiernin-Gunnarson, B. Elvira; Jonsson, f. Lundquist, Clary H.; Josephsson, M. O.; Lamm, H. E.; Ljung, A. J. H.

Sekreterare: Johansson, F. V., tjl., *tf.* Olsén, O. G. (se nedan).

Skolhusnämnden.

Tomson, R. V., ordf.; Månsson, O. P., vice ordf.; Hansson, A. B. N.; Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M.; Olsson, Knut M. G.; Svensson, G. A.; Wallin, H. E.

Sekreterare: Ceder, C. T. (se sid. 295).

Delegerade för undervisningsärenden.

Tomson, R. V., ordf.; Isaacsson, A. J., vice ordf.; Jonsson, f. Lundquist, Clary H.; Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M.; Lamm, H. E.; Lindström, f. Wohlin, Ulla G.; Lund, B. A.; Olsson, Knut M. G.

Sekreterare: Söder, A., *tf.* (se nedan).

Betygsnämnd

(enl. § 10 stadgan ang. folkundervisningen i Stockholm).

Tomson, R. V. (självskr.); Isaacsson, A. J.; Lindström, f. Wohlin, Ulla G.

Suppleanter: Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M.; Ljung, A. J. H.; Olsson, Knut M. G.

Sekreterare: Söder, A., *tf.* (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem revisorer jämte tre suppleanter för granskning av folkskoledirektionens, idrotts- och friluftsstyrelsens, styrelsens för de kommunala flickskolorna, styrelsens för de kommunala mellan-skolorna, styrelsernas för de praktiska mellanskolorna och högre folkskolorna, biblioteksnämndens, arkivnämndens samt museinämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Andersson, J. Eric, spårvägsman, ordf.

Carström, A. E., spårvägsman.

Eidem, E. K. H., assistent.

Enestad, J. I., direktör.

Jonsson, E. A., kassör.

Suppleanter:

Gezelius, E. L., personalassistent.

Hudin, A. Greta, tvättföreståndarinna.

Nilsson, J. G., kommunalarbetare.

Central förvaltning.

Folkskoledirektionens expedition.¹⁾

Brunkebergstorg 13, 2 tr., C.; t. 22 21 00; expeditionstid: 8,30—11,30, 12,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14; 1 juni—24 aug. 8,30—12,45).

¹⁾ För kontorgöromål tjänstgöra vissa befattningshavare vid inspektionen över folkskolorna.

FD

Stat år 1948. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 1,062,034 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,062,034 kr.

(Lokalupplåtelser.) Utgifter: driftbudgeten 135,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 150,000 kr.

Ekonomidirektör (25)

(tillika föredragande i ekonomiärenden).

Göransson, B. T.; träffas 14—15 (lördagar samt under juni—aug. 10—11).

Sekreterare hos direktionen

(2,400 kr. utan rörligt tillägg).

Söder, A., f. d. överlärare; träffas under terminerna måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11.

Sekreterare (23).

Garpe, D. A. J., tjl. (se sid. 113).

Kamrerare (2 kl.) (20).

Johansson, F. V., tjl. (se sid. 214), *tf.* Lundegqvist, S. A.

Sekreterare vid expeditionen (e. 21).

Nilsson, K.-E. B.; Johansson, F. V., tjl. (se sid. 214), *tf.* Olsén, O. G.

Förste kammarsskrivare (17).

Lundegqvist, S. A., tjl. (se ovan), *tf.* Nyström, G.; Lindahl, O.

Kammarsskrivare (e. 15).

Nyström, G., tjl. (se ovan), *tf.* Skagerberg, A. E.

Kontorsassistent (XIII).

Nilsson, K.-E. B., tjl. (se ovan).

Kontorsassistenten (e. 13).

Skagerberg, A. E., tjl. (se ovan); Svanberg, C.-A.; Ericsson, Göta O. N. M.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Barklund, Astrid M. E.; kassan hålles öppen 10—11,30, 12,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9—11,30, 12—13,30, 1 juni—24 aug. 8,30—12,30).

Förste kontorsskrivare (11).

Wallander, Karin J. M.; Lenander, E. W. (Ella); Isberg, f. Magnusson, A. Torborg; Gehlin, Märta A. J.; Svenson, Lilly H. F.; Ericsson, Göta O. N. M., tjl. (se ovan), *tf.* Strömbom, Annie I.

Byggnadsintendent (23).

Ellner, E. A. V.; träffas å folkskoledirektionens lokal i regel måndagar, tisdagar och torsdagar 15—16 samt onsdagar 13—16.

Byggnadsingenjör (XX).

Lindblad, S. Y. F.

Byggnadskontrollant (17).

Hagrot, E. A.

Byggnadskontrollant (XVII).

Elmquist, J. G. A., tjl. (se nedan), *tf.* Hjorth, N. G.

Nybyggnadskontrollanter (14,400—12,000 kr. utan rörligt tillägg).

Herlin, K. A.; Elmquist, J. G. A.

Verkmästare (2 kl.) (e. 14).

Hjorth, N. G.

Verkmästare (3 kl.) (e. 12).

Engström, L. J.-O.

Trädgårdsmästare (XII).

Lundkvist, E. A.

Städningsinspektör (17).

Lindgren, E. A. K.

Inspektör (XIV)

(för barnbespisningarna).

Mellin, Märta D.

Assistent (XII)

(vid barnbespisningarna).

Gerdrup, f. Windmark, H. Inga L.

Assistenten (1 kl.) (e. 12).

Brandel, f. Måsen, Gurli M., vid barnbespisningarna; en vakant, föreståndare för beklädnadsavd.

Förste expeditionsvakt (8).

Holmgren, J. S.

Fyra kontorsskrivare (9), en e. o. kontorsskrivare (IX), en extra kontorsskrivare (4,344 kr.), en extra biträdande assistent (2,940 kr.), tre första kontorsbiträden (7), två e. o. första kontorsbiträden (VII), tre extra första kontorsbiträden (3,804 kr.), två kontorsbiträden (5), tolv e. o. kontorsbiträden (V), tio extra kontorsbiträden (2,400 kr.), en telefonist (4).

En expeditionsvakt (6), en e. o. expeditionsvakt (VI), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,740 kr.).

Inspektionen över folkskolorna.

Brunkebergstorg 13, 2 tr., C.; t. 22 21 00; expeditionstider, se nedan.

Vid ledningen och övervakandet av folkskolornas verksamhet biträdes direktionen av vissa tjänstemän.

Förste folkskolinspektören utövar närmast under direktionen den pedagogiska ledningen av och uppsikten över stadens folkskolor. Han skall vara närvarande vid direktionens

sammanträden och äger att deltaga i överläggningarna, men icke i besluten. Vid sidan av förste folkskolinspektören finnas även två folkskolinspektörer, med uppgift för den ene att handlägga företrädesvis frågor av pedagogiskt administrativ natur angående folkskolorna och för den andre att handlägga frågor bl. a. angående fortsättningsskolorna ävensom frågor rörande anordningar för ungdomens yrkesval samt rörande enskilda skolor. Aktuaren biträder med skolstatistiska samt pedagogiska arbeten och utredningar m. m. Slöjdinspektören och slöjdinspektrisen åligger att utöva tillsyn över undervisningen i slöjd och övertaka, att denna bedrivs enligt de grunder, direktionen fastställt. Inspektion över undervisningen i hushållsgöromål tillkommer skolköksinspektrisen. Gymnastikinspektrisen åligger att genom besök i skolorna taga noggrann kännedom om gymnastikundervisningens skötande i dessa samt lämna lärare och lärarinnor nödiga råd och upplysningar, att genom föredrag och demonstrationer inför lärarpersonalen befordra de gymnastiska övningarnas ändamålsenliga bedrivande samt att med uppmärksamhet följa de ordnade lekövningar, som vid skolorna förekomma m. m. Beträffande överlärare för specialklasserna och kuratorer för hjälpklasserna, se nedan.

Instruktioner m. m. Instruktion 25 nov. 1910 för förste folkskolinspektören vid Stockholms folkskolor (Kf 1910: nr 99). Instruktion s. d. för [andre] folkskolinspektören vid Stockholms folkskolor (Kf 1910: nr 100). Instruktioner 14 dec. 1903 för slöjd-[föreståndaren]inspektören, slöjd-[föreståndarinnan]inspektrisen och gymnastik-[instruktören]inspektören vid Stockholms folkskolor (Kf 1903: sid. 447). K. kung. 9 okt. 1914 ang. inspektion av folkskoleväsendet i stad, som ej deltagar i landsting, med ändr. (Kfh 1946: sid. 454). K. brev 22 dec. 1939 till skolöverstyrelsen ang. inspektion av folkskoleväsendet i Stockholm (Kf 1939: nr 54).

Förste folkskolinspektör (D).

Jonzon, B. A. S. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1949); träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30 och onsdagar 10—11.

Folkskolinspektörer (24).

Steenberg, K. J. E., stadsfullm.; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11.

En vakant, *tf.* **Blomqvist, G.**; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11.

Aktuarie (19).

Ceder, C. T.

Slöjdinspektör

(8,460 kr. samt ett ålderstillägg å 600 kr. efter fem år).

Berggren, A. E.; träffas å direktionens lokal Klarabergsgatan 31 måndagar och torsdagar

14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 7—7,45, 10 57 18.

Slöjdinspektris

(7,680 kr. samt ett ålderstillägg å 600 kr. efter fem år).

Valentin, f. Kempendahl, Elsa C.; träffas å direktionens lokal Klarabergsgatan 31 måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 6,30—7,30, 60 06 39.

Skolköksinspektris

(7,680 kr. samt ett ålderstillägg å 600 kr. efter fem år).

Kastman, M. M. (Greta); träffas å direktionens lokal Klarabergsgatan 31 måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 7—7,45, 60 24 33.

Gymnastikinspektris

(7,680 kr. samt ett ålderstillägg å 600 kr. efter fem år).

Ekmán, Elna; träffas å direktionens lokal Klarabergsgatan 31 måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 6,30—7,30, 32 20 66.

Överlärare för specialklasserna.

Vakant, *tf.* **Norman, H. T.**; träffas å specialklassernas expedition i Kungsholms skola, Mariebergsgatan 34, 1 tr. t. h., måndagar och onsdagar 14—15, fredagar 8—9, t. 50 62 92.

Kuratorer för hjälpklassundgom

(vardera 500 kr. utan rörligt tillägg).

Wallquist, A. P. V., folkskollärare; träffas å hjälpklassernas expedition i Kungsholms skola, Mariebergsgatan 34, måndagar 18,30—19,30, t. 50 62 92 samt i regel i bostaden per telefon tisdagar 17—18, 25 17 31; **Fritjofson, f. Bergman, Anna-Judit**, folkskollärarinna; träffas å samma expedition torsdagar 18,30—19,30 samt i regel i bostaden per telefon måndagar 17—18, 50 31 43.

Kuratorer för fortsättningsskolornas elever

(vardera 250 kr. utan rörligt tillägg).

Håkanson, Karin T. M., *tf.* e. o. assistent, S:t Eriksgatan 26, t. 52 26 15.

Söderström, K. H., assistent, Svedenborgsgatan 45, t. 40 65 96.

Kuratorerna träffas i barnavårdsnämndens exp., Vasagatan 23—25, efter överenskommelse per tel. »sociala nämnderna».

Folkskolornas läkarvård.

Skolöverläkaren skall bl. a. hava den närmaste ledningen av och tillsynen över skol-läkare och skolsköterskors arbete samt över skolornas sundhetsförhållanden och anordningar för barnens fysiska fostran. Han skall vidare under folkskoledirektionen ansvara för åtgärder vid inträffade fall av epidemiska sjukdomar, handlägga tjänsteärenden angående skolläkare och skolsköterskor samt förbereda ärenden rörande skolhälsovården för föredragning i folkskoledirektionen. Skolöverläkaren tjänstgör dessutom såsom skolläkare inom ett skolläkardistrikt (se nedan).

För den allmänna hälsovården äro anställda skolläkare, som hava sin verksamhet förlagd till ett eller flera överläkardistrikt.

Skolläkaren har till huvudsakliga åligganden att undersöka alla nyinskrivna barn samt alla barn i fjärde klassen, att underkasta barn, vilka på grund av sitt hälsotillstånd böra stå under särskild uppsikt, ytterligare undersökning så ofta sådan erfordras, att hänvisa barn till specialläkare och polikliniker m. m., att besluta om barns befrielse helt eller delvis från skolarbetet, att utfärda intyg för särskild undervisning, att varje vårtermin verkställa undersökning av barn, som avgå från skolan, särskilt med hänsyn till yrkesrådgivning, att hålla mottagningar i skolan för att undersöka till honom hänvisade barn och i lindrigare fall själv eller genom skolsköterska lämna erforderlig behandling, att i fall av behov anvisa hemmen nödig läkarhjälp för barnen, att föra s. k. hälsokort angående barnens hälsotillstånd och kroppsskaffenhet, att biträda med undersökning och urval av barn, som skola sändas till skollovskoloni, att vid fall av smittsam sjukdom i skolan vidtaga åtgärder till förekommande av smittans spridning, att ägna uppmärksamhet åt skolans hygieniska förhållanden samt att årligen avgiva redogörelse över sin verksamhet.

Calmette-vaccination av elever i första och åttonde klasserna, vilka därtill anmälas av målsmännen, äger numera rum.

Läkarvården i skolorna har under senaste år även omfattat skärmbildsundersökning av lungor.

Dessutom finnas anställda specialläkare för undersökning av sjukdomar i öron, näsa och hals, för ögonsjukdomar, för talrubbningar, för ortopediska sjukdomar, ävensom en konsulterande läkare för underlivssjukdomar hos flickorna. I anslutning till den verksamhet, som bedrivs av specialläkaren för ortopediska sjukdomar, utprövas f. n. nya behandlingsmetoder med syfte att effektiv hållningsrättande gymnastik skall kunna ges åt ett ökat antal barn. För undersökning av barn, som föreslås till intagning i hjälpklass, i observationsklass för psykopatiska barn eller i s. k. läsklass för barn med läs- och skrivsvårigheter, finnes en särskild psy-

kiatriskt utbildad läkare, vilken jämväl skall övervaka den psykiska och fysiska värden av barnen i nämnda klasser. För hörselsvagklas-serna är likaledes särskild läkare anställd. Slutligen finnas vid folkskolorna polikliniker för behandling av ögonsjukdomar, talrubbnings-fel, sjukdomar i öron, näsa och hals samt tandvårdspolikliniker (se sid. 298). I vissa skolor meddelas ljusbehandling för barn, som därav äro i behov. För astmasjuka skol-barn finnes skolhemmet för astmasjuka (se sid. 390). För speciell hjärtundersökning ha skolläkarna möjlighet att i förekommande fall hänvisa till den s. k. hjärtstationen vid kron-prinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn.

Vidare äro anställda trettioen skolskö-terskor för den allmänna hälsovården och en skolsköterska för sjukdomar i öron, näsa och hals. Skolsköterskorna hava till uppgift att biträda skolläkarna, genom hembesök övervaka att skolläkarnas ordinationer följas, meddela behan-dling i enklare fall etc.

Författningar. K. kung. 15 juli 1944 med bestämmelser ang. den statsunderstödda hälsovården vid folk- och småskolor samt bögre folkskolor, med ändr. (Kfh 1946: sid. 482). Instruktion 16 dec. 1942 för skolläkare vid Stock-holms folkskolor (Kf 1942: nr 90). Instruk-tion 22 dec. 1932 för hjälpklassläkaren. Instruktion 16 dec. 1942 för skolsköterska vid Stockholms folkskolor (Kf 1942: nr 91).

De utgående arvdena till läkarna vid folk-skolorna äro beräknade efter 2, 75 kr. per barn och år utan rörligt tillägg.

Skolöverläkare (27).

Hjärne, U. G. E. (förordn. t. o. m. ³⁰/1950); träffas å folkskoledirektionen, Klarabergsgatan 31, måndagar och torsdagar 14.30—15.30 samt onsdagar 10—11; t. 23 26 05.

Överläkare (e. 21)

(för den mentalhygieniska verksamheten vid Stock-holms folkskolor och övriga kommunala skolor).
Vakant.

Första kontorsbiträde (7).

Clarín, f. Ekelin, B. Margit I.

Skolläkare.

För allmän läkarvård.

(Läkarna ha vissa bestämda dagar s. k. veckomottagningar i skolorna.)

Ottander, C. O. C. (Kungsholms överläkarinstr.)
Naglo, O. N. O. (Kristinebergs och Fredhalls överläkarinstr.).

Hjärne, U. G. E., skolöverläkare (se ovan) (Adolf Fredriks överläkarinstr.).

Gyllencreutz, Sara A. H. (Gustav Vasa och Matteus överläkarinstr.).

Salén, S. (Klara skola samt fortsättnings- och ersättningsskolorna).

Bauer-Albrechtson, E. A. R. (Jakobs och Johannes skolor).

Lundblom, A. F. (Engelbrekts överlärdistr.).

Gunther, J. G. A. (Hedvig Eleonora och Oscars överlärdistr. samt Storkyrkans skola).

Wejding, K. A. E. (Katarina överlärdistr.).

Hulting, C. G. (Eriksdals överlärdistr.).

Svedenius, C. G. (Sofia överlärdistr.).

Anzén, G. G. (Maria överlärdistr.).

Pettersson, H. T. (Högalids överlärdistr.).

Jacobsson, E. G. (Årsta och Bällstalunds skolor).

Lindström, B. G. (Skanskvarns och Enskedefältets överlärdistr. samt Skarpnäcks skola).

Wallin, L. J. V. (Hammarby skola och Enskedefältets överlärdistr.).

Blomgren, C. J. F. (Gubbängens överlärdistr.).

Sjöberg, H. (Älvsjö och Västberga överlärdistr.).

Fredbärj, K. T. (Midsommarkransens överlärdistr.).

Kärger, B. H. (Hägerstensåsens överlärdistr.).

Engström, A. H. (Blommensbergs och Mälarhöjdens överlärdistr.).

Sylvan, H. O. K. (Alviks och Riksby överlärdistr.).

Sterner, L.-G. K. F. (Bromma södra överlärdistr.).

Bellander, N. G. (Abrahamsbergs överlärdistr. och Norra Ångby skola).

Dagulf, K. H. (Södra Ångby skola).

För specialvård¹⁾.

Olson, O. G. (Kungsholms, Kristinebergs, Fredhälls, Maria, Alviks, Bromma södra, Abrahamsbergs, Riksby och Ångby överlärdistr.).

Pallin, P. G. R. (Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus, Storkyrkans, Klara, Jakobs och Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars, Katarina och Sofia överlärdistr., Hammarby skola samt Katarina västra skola och fortsättningsskolorna).

(för ögon-
sjuk-
domar).

Stenbeck, Anna E. T. (Eriksdals, Högalids, Årsta, Skanskvarns överlärdistr., Skarpnäcks skola, Enskede, Gubbängens, Enskedefältets, Älvsjö, Midsommarkransens, Västberga, Hägerstensåsens, Blommensbergs och Mälarhöjdens överlärdistr.).

Hamberger, C.-A. (Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus, Storkyrkans, Klara, Jakobs och Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars överlärdistr. samt fortsättningsskolorna).

(för sjuk-
domar i
öron, näsa
och hals).

Hambæus, C. M. (Katarina, Eriksdals, Sofia, Årsta, Skanskvarns, Hammarby, Enskede, Gubbängens och Enskedefältets överlärdistr. samt Katarina västra skola).

Holmgren, L. K. A. (Maria, Högalids, Älvsjö, Midsommarkransens, Västberga, Hägerstensåsens, Blommensbergs och Mälarhöjdens överlärdistr.).

(för sjuk-
domar i
öron, näsa
och hals).

Ygberg, N. H. (Kungsholms, Kristinebergs, Fredhälls, Alviks, Bromma södra, Abrahamsbergs, Riksby och Ångby överlärdistr.).

Kågen, G. B. (för talrubbingar).

Lundblom, A. F. (för ortopediska sjukdomar).

Morén, M. (Maja) (för underlivssjukdomar hos flickor).

Ramer, K. T. (för hjälpklasserna, observationsklasserna, ordbindklasserna och Katarina västra skola).

Holmgren, L. K. A. (för klasserna för hörselsvaga).

Sjutton skolsköterskor (8), fem *e. o. skol-sköterskor* (VIII), tio *extra skolsköterskor* (4,044—3,060 kr.).

Polikliniker för ögonsjukdomar.

För behandling av ögonsjukdomar hos barnen vid Stockholms folkskolor äro anordnade tre polikliniker. Lokaler: Fredhälls skola, Klara skola och Högalids skola.

Läkare (4,800 kr.).

Olson, O. G.; Pallin, P. G. R.; Stenbeck, Anna E. T.

Polikliniker för sjukdomar i öron, näsa och hals.

För behandling av sjukdomar i öron, näsa och hals hos barnen vid Stockholms folkskolor äro anordnade fyra polikliniker. Lokaler: Johannes skola, Eriksdals skola, Högalids skola och Kungsholms skola vid Mariebergsgatan.

Läkare (1,620 kr.).

Hamberger, C.-A.; Hambæus, C. M.; Holmgren, L. K. A.; Ygberg, N. H.

Polikliniker för talrubbingssfel.

För behandling av talrubbingar hos barnen vid Stockholms folkskolor äro anordnade två polikliniker. Lokaler: Jakobs skola och Katarina norra skola.

Läkare (2,520 kr.).

Kågen, G. B.

Fyra lärarinnor för talrubbingar.

¹⁾ Specialläkarna med undantag av ortopederna anlitas även för eleverna i de högre kommunala skolorna.

FD

Skolornas tandvård.

I Stockholm har för folkskolbarnen sedan länge varit anordnad tandvård, vilken meddelats i tandvårdspolikliniker vid flertalet folkskolor. Stadsfullmäktige hava den 19 juni 1944 beslutit att införa folktandvård för skolbarn, vilken verksamhet skall handhavas av folkskoleledningen. Denna avser samtliga barn i åldern 7—15 år. Fr. o. m. år 1948 planeras att succesivt införa beslutad tandvård även för de ungdomar i åldern 16—19 år, som åtnjuta undervisning i skolorna. Polikliniker inrättas härför även i vissa högre kommunala skolor och statliga läroverk, varjämte i folkskolorna befintliga polikliniker utvidgas och nya anordnas. Tandvården, som är kostnadsfri, omfattar dels munsanering under första skolåret med därpå följande tvenne årliga revisioner, dels ock behandling för avhjälpande av akuta tandåkommor. Ledningen av verksamheten utövas av skolöver tandläkaren.

Instruktion. Bestämmelser 14 juni 1918 rörande Stockholms folkskolors tandklinik (Kt 1918: nr 32).

Skolöver tandläkare (26).

Strandberg, S. O. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1948); expedition: Maria skola, Ringvägen 23, Sö.; t. 43 63 00; mottagningstid: tisdagar och fredagar 9—10.

Första tandsköterska (6).

Tholin, f. Mårtensson, Tinis M.

Första tandsköterskor (e. 6).

Jacobson, f. Mårtensson, Elsa M.; Oldfeldt, H. Eira I.

Ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Kungsholms skola.

Mariebergsgatan 34, K.; t. 50 52 60; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Steenhoff-Noreen, Fanny H. L.

Skoltandläkare (XXI).

Wickman, f. Jonzon, Maj K. M.

Skoltandläkare (e. 21).

Nordström, f. Israelsson, Birgit S.

Kristinebergs skola.

Kristineberg, K.; t. 53 54 90; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (XXI).

Scharp, f. Fredriksson, Ester E.

Skoltandläkare (e. 21).

Wennberg, Ingrid.

Fredhälls skola.

Viktor Rydbergsgatan 1, K.; t. 53 24 38; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (XXI).

Rupertz, f. Widman, Else C.

Skoltandläkare (e. 21).

Sundholm, f. Plenkert, Marianne.

Essingens skola.

Essingestråket 24, Stora Essingen; t. 52 53 44; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (XXI).

Johannesson, f. Landgren, A. K. (Stina).

Adolf Fredriks skola.

Tegnérsgatan 44—46, Va.; t. 32 33 22; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (XXI).

Beyron, f. Lindh, A. T. Birgit.

Skoltandläkare (e. 21).

Isakson, B. Marianne.

Gustav Vasa skola.

Karlbergsvägen 34, Va.; t. 30 86 55; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Norén, A. Emelie H.

Skoltandläkare (e. 21).

Welander, f. Thiberg, Ingrid M.

Skoltandläkare (17).

Perman, S. A.

Matteus skola.

Norrtullsgatan 18, Va.; t. 33 38 70; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Flodberg, Fanny.

Storkyrkans och Klara skolor.

Svartmangatan 20—22, C.; t. 11 52 19; Klara Västra Kyrkogata 14, C.; t. 33 47 40; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (XXI).

Miller, f. Carlson, Ann Greta.

Johannes skola.

Roslagsgatan 61, Va.; t. 33 47 40; kliniktid: 8—13,30.

Skoltandläkare (e. 21).

Hallenius, A. E. J.

Skoltandläkare (17).

Atler-Eskilson, Greta.

Jakobs skola.*Brunnsgatan 11, C.; t. 20 83 10.**Skoltandläkare (XXI).***Braunerhielm, f. Carlquist, Signe A. K.***Skoltandläkare (e. 21).***Asp-Söderlund, Greta E. M.****Engelbrekts skola.***Valhallavägen 76, Ö.; t. 10 73 95; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (21).***Neumüller, f. Lind, Emy M.***Skoltandläkare (17).***Hahn, f. Thomasson, Gertrud M. A.****Hedvig Eleonora och Oscars skola.***Linnégatan 37, Ö.; t. 62 22 36; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (21).***Huss, f. Huss, Ingrid.****Gårdesskolan.***Banérgatan 56, Ö.; t. 60 13 25; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (XXI).***Deutgen, f. Strandberg, Alice M.; Swartling, f. Scherman, Brita.****Katarina norra skola.***Tjärhovsgatan 15—17, Sö.; t. 40 88 11; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (e. 21).***Fjæstad, I. Mascot; Andræ, f. Engberg, Brita.****Katarina södra skola.***Sofagatan 2, Sö.; t. 43 82 20; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (21).***Lundh-Samuelsson, Asta.***Skoltandläkare (e. 21).***Ottosson, Maja.****Eriksdals skola.***Ringvägen 58, Sö.; t. 40 23 52; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (21).***Blomgren, f. Lagerborg, Willy.***Skoltandläkare (e. 21).***Difs, Anna.****Sofia skola.***Skånegatan 117, Sö.; t. 43 90 90; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (21).***Stilow, Dagmar E.***Skoltandläkare (e. 21).***Jonsson, f. Larsson, A. Torborg.****Maria skola.***Ringvägen 23, Sö.; t. 44 36 44; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (XXI).***Widerström, Karin A. Ch.***Skoltandläkare (e. 21).***Berggren, H.***Tandregleringsavdelning.**Ortodont (e. 22).***Wejke, f. Nyberg, Valborg M.****Högalids skola.***Folkskolegatan 11—13, Sv.; t. 43 65 98; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (21).***Westerståhl, f. Wadensten, Gullborg L.***Skoltandläkare (e. 21).***Steneberg, f. Lamberg, Marianne.****Årsta skola.***Årstaplan; t. 45 85 33; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (e. 21).***Nyberg, f. Fristedt, R. Margit.****Skanskvarns skola.***Gullmarsvägen 60, Enskede 1; t. 48 31 12; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (e. 21).***Sjöberg, F.****Enskede skola.***Stockholmsvägen 30, Enskede 1; t. 49 09 02; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (21).***Nordström, Gunhild S.****Norra Gubbängens skola.***Gubbängsvägen, Enskede 1; t. 48 90 02; kliniktid: 8—16.**Skoltandläkare (e. 21).***Öhländer, N. S. R.**

Enskedefältets skola.

Ålandsvägen 13, Enskede 1; t. 49 38 03;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (e. 21).

Holm, N. G.

Hammarby skola.

Finn Malmgrens Väg 9, Hammarby-
höjden; t. 49 71 12; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (e. 21).

Bjured, f. Jonsson, Dagmar.

Skarpnäcks skola.

Kärrtorpsvägen, Enskede 1; t. 49 53 55;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (e. 21).

Eliason, f. Hagstrand, Gunnel M.

Örby och Långbrodals skolor.

Örby skola, Huddingevägen 425, Älvsjö 1;
t. 47 03 09; Långbrodals skola, Älvsjö 1;
t. 47 21 50; kliniktid: 8—13,30.

Skoltandläkare (XXI).

Ejkert, f. Källberg, Greta I.

Midsommarkransens skola.

Södertäljevägen, Midsommarkransen; t.
45 10 95; kliniktid: 8—13,30.

Skoltandläkare (17).

Gejrot, f. Hellgren, Carola K.

Västberga skola.

Klensmedsvägen, Stockholm 32; t. 45 85 36;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (e. 21).

Markenius, f. Liljegren, Ulla.

Hägerstensåsens skola.

Sedelvägen, Västberga; t. 45 54 27;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (e. 21).

Thureson, Agda.

Blommensbergs skola.

Blommensberg, Stockholm 9; t. 45 20 95;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (e. 21).

Nyberg, A. P. U.

Mälarhöjdens skola.

Lugntorpsvägen 2, Mälarhöjden; t.
46 14 55; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (e. 21).

Almemark, f. Nilsson, Signe K. E.

Älviks skola.

Traneberg; t. 25 61 69; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Löfgren, H. A.

Skoltandläkare (e. 21).

Grönstedt, f. Pontin, Brita.

Älstens skola.

Nyängsvägen 72—80 (mitt för Älstens-
gatan), Älsten; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Lindström, f. Andersson, Astrid P.

Olovsunds skola.

Olovsundsvägen, Nockeby; t. 25 76 15;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (e. 21).

Wallinder, f. Persson, Elsa.

Riksby skola.

Riksbyvägen, Riksby; t. 25 04 05;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (e. 21).

Ekert, f. Lundström, E. K. Margareta; Högman,
f. Lindgren, Hildur M.

Norra Ängby skola.

Vultejusvägen 20, Ängby 1; t. 37 14 27;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Bergström, f. Christiansson, Ruth E.

Södra Ängby skola.

Blackebergsvägen, Ängby 1; t. 37 36 67;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (e. 21).

Lindén-Ottosson, Inger G. C.

Bromma kommunala flickskola.

Älviksvägen 97, Äppelvikén; t. 26 46 48;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (XXI).

Boll, E. V.

Kungsholmens kommunala flickskola.

Rålambshov, K.; t. 52 43 03; kliniktid:
8—16.

Skoltandläkare (21).

Hansell, f. Lindenau-Nylander, Greta.

Högre allmänna läroverket å
Östermalm.

Karlavägen 79, Ö., t. 60 22 15; kliniktid:
8—16.

Skoltandläkare (XXI).

Sundström, f. Ekrelius, I. M. L. (Inga Maj).

Skoltandläkare (e. 21).

Holmgren, f. Heister, Brita.

Sexton tandsköterskor (5), tre e. o. tand-
sköterskor (V), tre tandsköterskor (4), en
e. o. tandsköterska (IV), fyrtioen extra
tandsköterskor (2,484 kr.). Dessutom finnas
medel till nio extra skoltandläkare och nio extra
tandsköterskor.

Försättnings- och ersättningsskolorna.

I enlighet med bestämmelserna i k. stadgan
den 16 september 1918 angående försättnings-
skolan, är lärjunge, som med fullständigt avgångs-
betyg lämnat den egentliga folkskolan eller på
annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper, pliktig
att inträda i försättningskola, såvida han icke
erhåller därmed jämförlig undervisning. Huruvida
annan undervisning skall medföra fullständig eller
partiell befrielse från försättningskolan, avgöres
av folkskoleledningen i dess egenskap av förtä-
sättningsskolestyrelse i Stockholm. De elever,
som genomgå den fr. o. m. läsåret 1944/45
obligatoriska åttonde klassen vid Stockholms
folkskolor, fullgöra därmed sin försättningskol-
plik. Försättningskolan, som starkt decime-
rats genom omorganisation av den åttonde klas-
sen i folkskolan, bevisas numera huvudsakligen
av barn, som på grund av överårighet icke äro
skyldiga att genomgå åttonde klassen, ävensom
av från andra skoldistrikt överflyttade barn,
vilka före inflyttningen till Stockholm erhållit
avgångsbetyg från folkskola. Skolpliktig skall
deltaga i försättningskolans undervisning under
tid, som fastställas av skoldistriktet. Skolplikten
upphör i varje fall, då den skolpliktige fyllt
aderton år.

Försättningskolans undervisning skall i Stock-
holm omfatta högst 440 undervisningstimmar,
fördelade på två år med högst 33 veckor årligen
och med 6 å 7 veckotimmar. Eleverna be-
vista skolan en förmiddag i veckan. De få i regel
själva välja den veckodag, som med hänsyn
till arbetsanställningen är mest lämplig. Under-
visningen i de särskilda skolavdelningarna är dels

av yrkesbestämd karaktär och avsedd att
giva förberedande yrkesutbildning åt sådana ele-
ver, som hava anställning i eller ämna ägna
sig åt visst yrke, dels av allmän karaktär och
inriktad på meddelandet av fortsatt allmänbild-
ning. I överensstämmelse härmed äro skolorna
fördelade på följande linjer; för gossar: försättnings-
skola för allmän utbildning; för flickor:
försättningskola för 1) husligt arbete,
2) sömnadsarbete, 3) handel samt 4) all-
män utbildning.

För de lärjungar, som vid skolålderns slut
erhållit tillstånd att avgå från folkskolan, men
som på grund av bristande förmåga eller
av annan orsak ej kunnat inhämta hela folk-
skolekursen, hava upprättats obligatoriska ersättnings-
skolor enligt försättningskole-
stadgan givna föreskrifter. För ersättningssko-
lorna gälla i tillämpliga delar samma bestämmelser
i fråga om skolplikt som för försättnings-
skolorna (se ovan). Enligt beslut av k. m:t
den 1 juni 1945 har medgivande lämnats Stock-
holms skoldistrikt att anordna egentlig försättnings-
skola för lärjungar, som på grund av ålder
avgå från klass VII vid Stockholms folkskolor
och sålunda icke erhålla avgångsbetyg enligt
folkskolestadgan § 47.

Försättnings- och ersättningsskoleavdelningar
voro tidigare anordnade i flertalet folkskolor och
underställda resp. överlärare, men numera under-
visas gossar från samtliga överlärardistrikt i
Adolf Fredriks skola (Saltmätargatan 2) och
flickor i Klara skola (Klara Västra Kyrkogata
14—16), vartill kommer ersättningsskolan vid
Boxtorps barnhem, Sijärnbov. Ledning och till-
syn över de sålunda centraliserade försättnings-
och ersättningsskolorna handhaves av den ene av
folkskolinspektörerna.

Antalet elever i försättnings- och ersättnings-
skolorna, undantagandes Boxtorp, är vår-
terminen 1948 sammanlagt 692, varav 420 gos-
sar, fördelade på 19 avdelningar och 272 flickor,
fördelade på 13 avdelningar.

Att i den mån så påkallas stå till folkskole-
ledningens förfogande vid åtgärder, som avse
stöd åt nuvarande och förutvarande elever vid
försättnings- och ersättningsskolorna, äro till-
satta två kuratorer, en manlig och en kvinnlig.

Författningar. K. stadga 16 sept. 1918
för försättningskolan, med ändr. (Kfh 1946:
sid. 340). Reglemente för Stockholms förtä-
sättningsskolor, fastställt av skolöverstyrelsen
5 mars 1921 (Kf 1921: nr 18). K. kung. 30
dec. 1932 ang. avlöning åt lärare vid förtä-
sättningsskolan samt statsbidrag till sådan avlöning,
med ändr. (Kfh 1946: sid. 359). K. kung. 12
maj 1944 med provisoriska bestämmelser om
avlöning åt lärarinnor i hushållsgörömmål vid
försättningskolan samt statsbidrag till sådan
avlöning m. m., med ändr. Ecclesiastikdeparte-
mentets ämbetsskrivelse 1 juni 1945 ang. egentlig
försättningskola för vissa lärjungar i Stock-
holm.

FD

Avlöningar. Lärare och lärarinnor vid fortsättnings- och ersättningsskolorna, tillsammans: 39,600 kr. Avlöningarna utgå för lärare med full tjänstgöring med avlöning såsom ord. folkskollärare och för timlärare i form av årsarvoden per veckotimme under 33 veckor med 130 kr. för arbetskunskap och allmänna ämnen samt 110 kr. för övningsämnen (förutom rörligt lönetillägg).

Folkskolorna.

Hela staden utgör ett skoldistrikt. Varje territoriell församling utgör efter folkskoledirektionens bestämmande ett eller flera skoloråden. Där särskilda förhållanden sådant förändra, kunna två eller flera församlingar eller delar av närliggande församlingar förenas till ett skoloråde. Dessutom finnas av Stockholms stad helt eller delvis genom anslag å barnavårdsnämndens stat bekostade folkskolor vid två av barnavårdsnämndens barnhem, nämligen Eolshäls goss- och barnbyn Skå, samt vid Stockholms stadsmissions barnhem vid Bostorp, Stjärnhov (jfr sid. 246) och genom anslag å sjukhusdirektionens stat vid tuberkulossjukstugan vid Hamra och barnsanatoriet Tjörnan, Säter.

Vid dessa folkskolor finnas tretton läraravdelningar. Nämda avdelningar beröras ej i den följande redogörelsen.

Under år 1946 hava stadsfullmäktige anvisat medel för inköp av Älvestorps gård i Grythyttans socken samt för anordnande därstädes av en koloni för skolbarn, vilken koloni i första hand är avsedd för klena barn, som där skola erhålla konvalescentvård i förening med undervisning.

Varje skoloråde utgör ett överlärdistrikt.¹⁾ Överläraren har närmaste ansvaret för undervisningen vid folkskolan inom sitt distrikt. I de skolhus, där överläraren icke har sin huvudexpedition, äro för ordningens överbakande särskilda tillsyningslärare utsedda. Överläraren är alltid lärare vid folkskolorna och förordnas efter förslag av skolöverstyrelsen av direktionen för en tid av i regel högst fem år. Till överlärare kan även kvinna förordnas. Ordinarie och e. o. lärare antagas av folkskoledirektionen. Överläraren och de vid skolorna i hans distrikt tjänstgörande lärarna utgöra distriktets lärarkollegium, i vilket överläraren är ordförande. Varje lärarkollegium utser inom sig ett ombud för varje helt eller påbörjat tiotal av ledamöternas antal. Dessa ombud utgöra tillsammans lärarkollegiets ombuds-församling, som minst en gång varje år på kallelse av direktionens ordförande sammanträder

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i en av folkskoledirektionen varje hösttermin utgiven matrikel och rörande skollokalerna m. m. i folkskoledirektionens senaste årsberättelse.

med direktionens och skolorådens ledamöter samt folkskolinspektörerna, övriga inspektörer och överlärarna för överläggning om frågor angående folkskoleväsendet.

Barns skollåder räknas från och med det kalenderår, under vilket barnet fyller 7, till och med det, under vilket barnet fyller 14 år. Lärjunge, som före skollådens slut inhämtat för avgång erforderliga kunskaper, äger rätt att bli va från skolgång befriad, dock icke före det kalenderår, under vilket han fyller 13 år. Har lärjunge icke vid skollådens slut inhämtat för erhållande av avgångsbetyg stadgat kunskapsmätt, är han, såvitt han ej saknar erforderlig fattningsgåva eller hindras från skolgång genom sjukdom eller lyte, skolpliktig till och med det läsår, som utlöper under det kalenderår, då lärjungen fyller 15 år.

Folkskolan i Stockholm omfattar sedan 1944 åtta obligatoriska årsklasser, av vilka de två lägsta tillhöra småskolestadiet.

Från och med läsåret 1947/1948 har i ett antal folkskolor påbörjats försök med anordnande av en *nioårig* enhetsskola inom folkskolans ram, varvid emellertid den nionde klassen tills vidare skall vara frivillig. Försöket påbörjas med införande av engelska språket från och med femte klassen. När eleverna i försöksavdelningarna genomgått sjätte klassen, beredes dem tillfälle att för de återstående tre läsåren välja mellan en teoretisk linje, avseende i huvudsak den nuvarande realskolans utbildning, och en praktisk linje med förgreningar åt olika yrkesområden.

Läsalet 1947/1948 ha enligt stadsfullmäktiges medgivande på försök inrättats två avdelningar av lekskola inom folkskolans ram. Lärjungarna i dessa avdelningar utgöras av barn, som inträtt i skolpliktåldern men icke nått tillräcklig kroppslig eller andlig utveckling för att kunna tillgodogöra sig folkskolans undervisning. Lekskolans ändamål är att under ett år bereda dessa barn vård och sysselsättning av sådan art och omfattning, som främjar utvecklingen av deras kropps- och själskrafter och i möjligaste mån gör dem skickade att sedermera i vanlig takt tillgodogöra sig skolkurserna.

Några klasser i Blommensbergs skola ha hösten 1947 konstituerats som en försöks-skola, benämnd Örnjansskolan, i och för systematisk prövning av tillvägagångssätt och metoder, som mera konsekvent ansluta sig till arbetsskolans idé.

Den årliga undervisningstiden i folkskolan utgör 39 veckor. Den dagliga undervisningstiden omfattar i regel 4—6 undervisningstimmar å 45 minuter. Lärjungarna i varje klass äro fördelade på klassavdelningar. Lärjungantalet i varje avdelning av normalklass bör i klasserna 1—2 av folkskolan ej understiga 24 eller överstiga 30, i folkskolans övriga klasser ej understiga 30 och ej överstiga 40. I årsklasserna 1—4 av folkskolan bildas i regel blandade avdelningar av gossar och flickor. I övrigt bildas särskilda goss-

och särskilda flickavdelningar; dock må undantagsvis blandade avdelningar anordnas även i folkskolans högre klasser. Antalet undervisningsavdelningar vid Stockholms folkskolor uppgår vårtermen 1948 till inalles 1,407 med tillsammans 35,527 skolbarn.

Sedan år 1939 finnas försöksvis upprättade sångklasser, vilka karakteriseras av att 4—5 veckotimmar inom timplanen disponeras för sång, var till utom timplanen komma körövningar under 1 veckotimma. I motsvarande mån är timtalet nedsatt för andra ämnen, främst slöjd. Kurserna ha dock icke beskurits i något ämne. Sångklasserna omfatta klasserna III—IX, och äro från och med klass V delade på två linjer: den allmänna linjen omfattande klasserna V—VIII samt språklinjen omfattande klasserna V—IX och motsvarande femårig realskola, varvid klass IX, där realexamen avlägges, utgör en folkskolans högre avdelning.

Hjälpklasser för intellektuellt efterblivna barn inrättades år 1905 och finnas till ett antal av 54 klassavdelningar. För dessa hjälpklasser, som stå under särskild ledning av en för dem förordnad överlärare (se sid. 295), tillämpas särskild undervisningsplan, avpassad för åtta årsklasser. Antalet barn i hjälpklassavdelning bör ej överstiga 15.

Sedan år 1943 finnas anställda tvenne kuratorer för hjälpklassungdom, en manlig och en kvinnlig folkskollärare, med uppgift att bl. a. stå till förfogande för samråd rörande de avgångna hjälpklasslevernans levnadsbanor och arbetsanställningar (se sid. 295).

Observationsklasser för psykopatiska barn med normal intelligens inrättades 1933 och finnas till ett antal av 11 undervisningsavdelningar.

Speciellklasser för barn med läs- och skrivsvårigheter, s. k. läsklasser, inrättades 1938 och finnas till ett antal av 30 undervisningsavdelningar.

Hjälp-, observations- och läsklasserna stå sedan 1947 under ledning av en särskild överlärare för speciellklasserna.

Beträffande skolan för bildbara sinnesslöa barn, se sid. 316.

För barn, som på grund av sjuklighet eller lyte icke lämpligen kunna deltaga i folkskolans undervisning, anordnas genom direktionens försorg särskild undervisning, i regel omfattande en timme om dagen.

Friluftsklasser för vissa tuberkulösa barn finnas inrättade sedan 1914 och omfatta 5 undervisningsavdelningar, förlagda till för ändamålet särskilt inredda lokaler i Engelbrekts, Eriksdals, Högalids och Midsommarkransens skolor.

Hörselsvågklasser finnas inrättade sedan 1922 och omfatta 7 undervisningsavdelningar.

Beträffande de högre folkskolorna, se nedan sid. 322, och beträffande fortsättnings- och ersättnings-skolorna, se ovan sid. 301.

Undervisning i kvinnlig slöjd meddelas i de tre lägsta klasserna åt såväl gossar som flickor, fr. o. m. fjärde klassen endast åt flickor. Gossarna deltaga fr. o. m. fjärde klassen i någon art av gosslöjd, trä-, metall- eller pappslöjd och bokbinderi. Sistnämnda slöjdart är anordnad i endast ett fåtal skolor.

Undervisning i hushållsgöromål meddelas åt flickorna i folkskolans sjunde och åttonde klasser, samt femte och sjätte hjälpklasserna. En del av gossarna i åttonde klassen och i vissa fall i sjunde klassen åtnjuta undervisning i hushållsgöromål i stället för undervisning i verkstadsarbete (slöjd). Undervisningen meddelas i särskilda skolkök.

Beträffande läroämnen och lärokurser i de olika normal- och speciellklasserna hänvisas till det genom direktionens försorg tryckta häftet »Läroplaner för Stockholms folkskolor».

Frivillig teoretisk och praktisk undervisning i trädgårdsskötsel meddelas i ett antal skolträdgårdar under den varmare årstiden. Därjämte tillhandahållas från trädgårdarna för skolornas behov krukväxter samt växter för undervisningen i naturkunnighet och teckning.

I de flesta skolhusen finnas gymnastiksal, i vilka barnen erhålla undervisning 1—4 gånger i veckan. Gymnastikskor och gymnastiklekräkter tillhandahållas genom direktionens försorg åt barn, som icke kunna anskaffa sådana. Övningarna ledas i allmänhet av vederbörande klasslärare. Till hjälp vid gymnastikundervisningen äro emellertid anställda ett antal fackutbildade gymnastiklärare. Förutom vanlig friskgymnastik anordnas i flertalet folkskolor s. k. hållningsgymnastik, avsedd för sådana barn, som äro behäftade med ryggradsdeformiteter. Fr. o. m. läsåret 1941/1942 anordnas särskilda friluftsdagar. Friluftsslekar och idrottsövningar förekomma dels under vissa av friluftsdagarna, dels under vissa årstider i stället för gymnastik; materiel för lekar och idrottsövningar anskaffas genom direktionens försorg, och lekplatser hava anordnats i skilda delar av staden (jfr även under idrotts- och friluftsstyrelsen sid. 171). I de flesta av skolhusen äro inrättade skolbad; därjämte beredes ett stort antal barn tillfälle till sjöbad och simövningar i vissa av Stockholms stads badinrättningar och friluftsbad (se sid. 175). Dessutom är fr. o. m. år 1922 simundervisning allmänt genomförd. Den bedrivs i skolornas simbassänger, företrädesvis med eleverna i folkskolans fjärde och femte klasser. Vid varje skola finnes en uppsättning skidor, avsedda för eleverna. Vid vissa skolor äro på stadens bekostnad skridskobanor anordnade, varjämte i viss utsträckning utnyttjas de allmänna skridskobanorna (jfr sid. 173, 470). Under den varmare årstiden förekomma utflykter och skolors resor, dels i staden och dess omgivning, dels, för vissa äldre årsklasser, till olika trakter av landet. (Beträffande landsvistelse för barn, se sid. 470.)

Med anslag av stadsfullmäktige anordnar folkskoleledningen undervisning i instrumentalmusik vid skolor, till vilka instrument, ursprungligen mestadels på enskild väg, blivit anskaffade. Musikkårer finnas vid flertalet skolor.

Sedan år 1947 göras försök med teaterföreställningar i de kommunala skolorna, där numera ett betydande antal scener stå till förfogande i skolornas samlingssalar. Föreställningarna förläggas till tider efter undervisningstidens slut för dagen. Till förfogande står ett antal företrädesvis yngre skådespelare. Verksamheten omfattar dels en avdelning för den yngre skolungdomen med repertoar hämtad ur sago-litteraturen, scener ur historien och liknande, dels en avdelning för den äldre skolungdomen med stycken hämtade ur såväl den klassiska som moderna repertoaren. Under ett år spelas på var och en av de tillgängliga scenerna fyra pjäser, varav två för den yngre och två för den äldre publiken. Skådespelarna medföra egna dekorationer, kostymer, strålkastare och övrig utrustning. Föreställningarna äro avgiftsfria för eleverna.

I anslutning till den ordinarie skolundervisningen anordnas förevisningar av skolfilm, varjämte genom radioapparater tillgodogöras de för skolor anordnade radioföredragen. Centralradioanläggningar finnas i ett par av de senaste byggda skolhusen.

Utöver de vanliga skolfilmsvisningar beredes eleverna i folkskolornas högre klasser tillfälle att få se pedagogiskt och kulturellt värdefulla långfilmer. Skålet för upptagande av denna verksamhet är, att ungdomen redan på ett jämförelsevis tidigt stadium bör få intresse för film av mera högstående och värdefullt slag än den, som i regel visas vid barnföreställningarna på biograferna. Visningarna äga rum i folkskolornas samlingssalar. För ändamålet äro anskaffade två portabla ljudfilmsaggregat.

Under åtskilliga år hava vidtagits särskilda åtgärder i syfte att vägleda från folkskolan avgående elever vid val av fortsatt, mer yrkesbestämmd skolutbildning. Denna verksamhet har genom av stadsfullmäktige beviljat anslag kunnat utvidgas till att avse jämväl val av yrke. Verksamheten bedrivs i form av upplysningsföredrag och därtill anknuten enskild rådgivning, varjämte genom folkskoleledningens försorg utarbetade broschyrer med råd och anvisningar rörande fortsatt skolutbildning och yrkesval utdelas till elever i avgångsklasserna samt i fortsättningsskolorna. Denna verksamhet bedrivs i samverkan med stadens ungdomsförmedling. I viss utsträckning anlitas Stockholms högskolas psykotekniska institut för psykologiska anlagsundersökningar av från folkskolan avgående elever.

Vid samtliga skolor finnas lärarbibliotek. Biblioteken omfattade den 1 januari 1948 inalles

omkring 49,000 band. För lärarnas fortbildning hava med stadsfullmäktiges understöd (f. n. indraget), årligen anordnats föredrag och sammanhängande kurser.

Vid skolorna finnas lärungebibliotek, vilkas sammanlagda bokantal den 1 januari 1948 uppgick till cirka 188,000 band. Av böcker ur lärungebiblioteken äro i klassavdelningarna anordnade mindre klassbibliotek. Till upprättande och underhåll av för eleverna avsedda skolbibliotek kan jämlikt k. kung. den 24 januari 1930 statsbidrag erhållas.

Sedan 1942 är fritidssysselsättning anordnad på eftermiddags- och kvällstid för ungdom i åldern 14—18 år, omfattande bl. a. trångslöjd, gymnastik m. m., sömnad och klädvård, musik, hemvård och matlagning, metallslöjd, barnavård, engelska, dramatik och teckning. Sedan hösten 1943 omfattar fritidssysselsättningen även — för elever i folkskolans sjunde och åttonde klasser — yrkesorienterande praktiskt arbete i Stockholms stads yrkesskolor. Eleverna få därvid 4 timmar i veckan under 32 veckor arbeta antingen i ett yrke under hela tiden eller i fyra skilda yrken under 8 veckor i vardera. En form av fritidssysselsättning äro de sedan 1906 anordnade läsaftnarna i skolbiblioteken, varvid tillfälle bereds barnen till ostörd läxläsning samt läsning av litteratur ur skolbiblioteken. Vårterminen 1948 har fritidssysselsättningen cirka 6,700 deltagare, varav cirka 2,900 utom folkskolan.

Från hösten 1944 har fritidsslöjd för äldre anordnats, omfattande trä- och metallslöjd samt bokbinderi.

För elever i folkskolans högsta klasser och fortsättningsskolan anordnas föredrags- och musikaftnar, till vilka jämväl lärare och föräldrar inbjudas. Särskilda medel äro beviljade för anordnande i skolorna av föräldraaftnar med föredrag över frågor, som röra lärjungarnas fostran.

Sedan år 1947 utger folkskoleledningen tidskriften »Hemmet och skolan», vilken avses utkomma med två nummer per termin, med syfte att stärka kontakten mellan barnens målsmän och skolan.

Skolmål tidier ha sedan år 1885 anordnats för behövande skolbarn. Enligt av stadsfullmäktige den 29 december 1915 fastställda bestämmelser skulle det tillkomma folkskoleledningen att anordna bespisningen och utöva ledningen av densamma i dess helhet. Avgörandet rörande vilka barn som vore i behov av skolbespisning skulle tillkomma lokalkommittéen, en för varje överlärardistrikt, bestående av ordförande utsedd av folkskoleledningen — för närvarande överläraren vid varje skola —, en medlem utsedd av skolrådet, företrädesvis bland skolbarnens målsmän, en medlem utsedd av fattigvårdsstyrelsen i församlingen, en medlem utsedd av den eller de arbetsstugestyrelser, som hava sin verksamhet inom överlärardistriktet, folkskolans överlärare, därest denne ej eljest utsetts till ledamot, en lärare eller lärarinna,

utsedd av skolans lärarkollegium, samt numera även vederbörande skolsköterska. För lokal-kommittéerna hade av direktionen fastställts instruktion den 30 maj 1916. Antalet i bespisingen deltagande folkskolbarn utgjorde cirka 27,000 den 1 mars 1948. Fr. o. m. år 1925 har bespisingen utvidgats till att i viss utsträckning omfatta även behövande barn i fortsättnings-skolorna. Genom k. kung. den 28 juni 1946, ändrad genom k. kung. den 21 februari 1947, har stadgats om statsbidrag till anordnande av skolmåltider fr. o. m. den 1 juli 1946, med villkor att skolmåltiden står öppen för alla lärjungar, som önska deltaga däri. I enlighet härmed har nu ordnats skolmåltider, tillgängliga för alla lärjungar. Under en övergångsperiod av fem år må dock på grund av lokal-brist en gallring ske, varvid skolmåltiderna i första hand skola stå öppna för lärjungar med lång skolväg, klena eller sjuka lärjungar, lärjungar från hem med svag ekonomisk ställning samt sådana, som eljest icke kunna under frukosttiden erhålla en ur näringssynpunkt fullgod måltid i sina hem. Den sålunda erforderliga gallringen sker genom de ovan nämnda lokal-kommittéerna.

Beträffande beklädnad av behövande skolbarn gäller fr. o. m. år 1942, att föräldrar och målsmän, som icke äga tillgång att bekosta barnens skolgång, skola genom skoldistriktets försorg erhålla understöd (se Utl. 1942: nr 62). På grund härav omhänderhar folkskoledirektionen fr. o. m. samma år anslag, varifrån bekostas kläder, skodon och skoreparationer åt behövande skolbarn.

*Författningar*¹⁾. Reglemente för Stockholms folkskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 22 aug. 1923 (Kf 1923: nr 42), med ändr. Ordningssatgda 31 maj 1929 för Stockholms folkskolor (Kf 1929: nr 30). K. kung. 31 okt. 1919 ang. undervisningsplan för rikets folkskolor, med ändr. K. m:t resp. skolöverstyrelsen har för Stockholms folkskolor fastställt ett antal tim- och kursplaner, gällande för viss tid eller tills vidare. Instruktion för överlärare i Stockholms stads skoldistrikt, fastställd av skolöverstyrelsen 22 juli 1930 (Kf 1930: nr 45). Instruktioner för tillsyningslärare vid Stockholms folkskolor, fastställda av folkskoledirektionen 29 april 1932. Instruktion för föreståndaren för hjälpklasserna [överläraren för specialklasserna], fastställd av folkskoledirektionen 22 dec. 1932. Stadgar för Stockholms folkskolors bibliotek, fastställda av folkskoledirektionen 30 maj 1930, jämförda med folkskoledirektionens beslut 24 febr. 1939. K. kung. 24 jan. 1930 ang. understödjande av folkbiblioteksväsendet, med ändr. (Kfh 1946: sid. 628). K. kung. 15 juli 1944 med bestämmelser ang. den stats-

understödda hälsovården vid folk- och småskolor samt högre folkskolor, med ändr. (Kfh 1946: sid. 482). K. kung. 30 juni 1942 med vissa bestämmelser angående hjälpundervisning i folk- och småskolor, med ändr. Instruktioner för vaktmästare (jämte vissa städerskor), värmelednings-skötare och baderskor vid Stockholms folkskolor, fastställda av folkskoledirektionen 15 febr. 1929. 1947 års avlösningsreglemente för folkskolan 30 juni 1947 (Svf 1947: nr 414). K. kung. 30 juni 1947 med provisoriska tilläggsbestämmelser till statens allmänna avlösningsreglemente m. fl. nya avlösningsreglementen, med ändr. K. kung. 30 juni 1947 med vissa bestämmelser i fråga om ändring av lönegradsbeteckning och lönegradsnummer i anledning av i kraftträdandet av nya avlösningsreglementen. K. kung. 30 juni 1947 med övergångsbestämmelser i anledning av i kraftträdandet av nya avlösningsreglementen. Skolöverstyrelsens cirkulär 5 aug. 1947 ang. vissa läsårsdaglöner budgetåret 1947/1948. Statens löneplansförordning 30 juni 1947 (Svf 1947: nr 376). K. kung. 30 juni 1947 ang. vissa tabellbilagor till statens löneplansförordning. K. kung. 5 sept. 1947 ang. timarvoden till vissa lärare vid civila och militära skolor. K. kung. 14 juni 1946 om fyllnadstjänstgöring för lärare vid folk- och småskolor. K. kung. 30 juni 1947 ang. ersättning åt ordinarie folk- och småskollärare m. fl. vid viss tjänstgöring å ferietid. Reglemente ang. avlöning och pension för överlärare samt inspektörer och inspektörer i vissa undervisningsgrenar vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. Avlösningsreglemente för lärarpersonalen i övningsämnen vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. SF:s beslut 24 jan. 1938 ang. provisorisk löneförbättring för ordinarie lärare i övningsämnen vid bl. a. Stockholms folkskolor samt förkortade tidsintervaller för uppbärande av ålderstillägg för ifrågavarande lärare (Kf 1938: nr 5). Tjänstenämndens beslut 13 april 1938 ang. provisorisk löneförbättring åt viss icke-ordinarie lärarpersonal vid bl. a. stadens folkskolor (Kf 1938: nr 51). K. kung. 5 juni 1931 om provisorisk avlösningsförbättring åt lärare i slöjd och hushållsgöromål vid folk- och småskolor och därmed jämförlig läroanstalt. K. kung. 22 juni 1923 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor m. fl. (gäller numera lärare i slöjd och hushållsgöromål). K. kung. 6 okt. 1939 om inskränkt tillämpning av kung. 22 juni 1923 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor m. fl. K. kung. 10 dec. 1937 ang. statsbidrag till avlöning av lärare vid folk- och småskolor m. m., med ändr. (Kfh 1946: sid. 1132). K. kung. 30 juni 1920 ang. statsbidrag för undervisning i slöjd vid folkskola m. m., med ändr. K. kung. 30 juni 1920 ang. statsbidrag för undervisning i hushållsgöromål vid folkskola m. m., med ändr. (Kfh 1946: sid. 1140). K. kung. 14 juni

¹⁾ Ang. allmänna författningar f. ö., se specialhandböcker.

1946 ang. statsbidrag för tillhandahållande av fria läroböcker m. m. åt lärjungar vid folk- och småskolor. K. kung. 30 juni 1947 ang. statsbidrag till viss undervisningsmateriel vid folk- och småskolor. K. kung. 28 juni 1946 ang. statsbidrag till skolmältider, med ändr. K. kung. 6 mars 1936 ang. statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet, med ändr. (Kfh 1946: sid. 475). K. kung. 30 juni 1947 ang. statsbidrag för anordnande av skolskjutsar åt skolpliktiga barn. K. kung. 21 juni 1946 ang. resestipendier åt lärare i främmande levande språk vid vissa till folkundervisningen hörande läroanstalter. K. kung. 28 juni 1946 ang. statsstipendier för studier vid allmänna läroverk m. fl. anstalter. Reglemente för statens pensionsanstalt 31 dec. 1919, med ändr. 1947 års tjänstepensionsreglemente för folkskolan 30 juni 1947 (Svf 1947: nr 420). 1947 års familjepensionsreglemente för folkskolan 30 juni 1947 (Svf 1947: nr 421). K. kung. 30 juni 1947 med föreskrifter rör. tillämpning av 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för folkskolan, med ändr. K. kung. 30 juni 1947 med övergångsbestämmelser till 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för folkskolan. K. kung. 30 juni 1947 ang. omreglerad tjänste- och familjepension m. m. K. kung. 18 juni 1925 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, med ändr. Reglemente ang. tilläggspension för lärarpersonal vid Stockholms folkskolor, högre folkskolor och kommunala mellanskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. 15 jan. och 18 juni 1923. K. kung. 12 april 1946 ang. vissa särskilda besparingsåtgärder inom folkskoleväsendet. K. kung. 6 juni 1947 med vissa bestämmelser ang. lärjungarnas fördelning på läraravdelningar vid folk- och småskolor m. m. K. cirkulär 29 maj 1942 till skolöverstyrelsen m. fl. med föreskrifter rör. friluftsdagar i folkskolan m. m.

*Avlöningar m. m.*¹⁾ Överlärare. 31 överlärare: förutom avlöning såsom ordinarie folkskollärare tilläggslön 3,600 kr. samt ett ålders- tillägg å 720 kr.

Ordinarie folk- och småskollärare. Tillsammans 744 folkskollärare och 489 småskollärare.²⁾

¹⁾ Antal ordinarie lärare enl. den av stadsfullmäktige fastställda staten; antal e. o. lärare enl. folkskoleledningsstyrelsens avlöningsstat.

²⁾ Dessutom följande ordinarie och icke ordinarie befattningshavare avlönade: dels i barnavårdsnämndens stat, en folkskollärare vid barnhemmet Eolshäls gösshem, två folkskollärare vid stadsmissionens barnhem vid Bortorp samt tre folkskollärare och två småskollärare vid Barnbyn Skå, dels också i sjukhusdirektionens stat en biträdande lärare vid tuberkulossjukstugan vid Hamra, samt en folkskollärare och en småskollärare vid barnsanatoriet Tjärnan.

Icke ordinarie folk- och småskollärare å egen tjänst.¹⁾ 70 folkskollärare och 106 småskollärare. Därutöver erhålla vissa vikarierande lärare e. o. anställning jämlikt bestämmelserna i folkskolans avlöningsreglemente.

För ordinarie och e. o. lärare i läs- och skrivämnen gälla betr. avlöning m. m. 1947 års avlöningsreglemente för folkskolan 30 juni 1947 m. fl. tidigare nämnda författningar.

Ordinarie lärare och lärarinnor i övningsämnen.²⁾ 39 lärarinnor i kvinnlig slöjd, 12 lärare i teckning, 17 lärarinnor i gymnastik, 14 lärare i sång: var och en 3,900 kr. (därav 300 kr. provisorisk löneförbättring), 37 lärarinnor i hushållsgöromål: var och en 3,810 kr. (därav 300 kr. provisorisk löneförbättring) jämte fri middag under arbetsdagarna (90 kr.); dessutom till samtliga övningslärare tre åldersstillägg, vart och ett å 360 kr., efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring. 1 yrkeslärare i trä- och metallslöjd 4,440 kr. (därav 240 kr. provisorisk löneförbättring) samt tre åldersstillägg, vart och ett å 600 kr., efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring. 31 lärare i trä-, metall- och bokbinderislöjd, var och en 4,200 kr. (därav 300 kr. provisorisk löneförbättring) samt tre åldersstillägg, vart och ett å 420 kr., efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring, 8 lärare i pappslöjd, var och en 3,000 kr. (därav 300 kr. provisorisk löneförbättring) samt tre åldersstillägg, vart och ett å 300 kr., efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring. (Provisorisk löneförbättring till pappslöjdlärarinnorna utgår dock med högst så stort belopp, att de sammanlagda löneförmånerna, inberäknat rörligt lönetillägg, icke överstiga till ordinarie småskollärarinnor med samma antal åldersstillägg utgående avlöning.)

E. o. lärare och lärarinnor i övningsämnen.²⁾ 17 e. o. lärarinnor i kvinnlig slöjd, 7 e. o. lärare i teckning, 9 e. o. lärare i sång samt 25 e. o. lärare i gymnastik, 4,080—3,300 kr. per år för full tjänstgöring samt vid mindre omfattande tjänstgöring motsvarande mindre belopp. 4 e. o. lärarinnor i hushållsgöromål, 3,990—3,210 kr. per år jämte fri middag under arbetsdagarna (90 kr.).

27 e. o. lärare i manlig slöjd: 4,200—3,300 kr. per år för lärare i trä- och metallslöjd och 3,180—2,400 kr. per år för lärare i pappslöjd med full tjänstgöring samt vid mindre omfattande tjänstgöring motsvarande mindre belopp.

Lärare i instrumentalmusik, tillsammans: 37,300 kr.

Särskild undervisning: 56,000 kr.

Bibliotekarier och assistenter vid skolbiblioteken: tillsammans 38,800 kr. Resp.

¹⁾ Jfr not 2 å vidstående spalt.

²⁾ I de följande uppgifterna rörande de särskilda församlingarnas skolor hava de lärare i övningsämnen, vilkas undervisning är fördelad på flera skolor, medräknats i lärarpersonalen vid var och en av dessa.

arvoden utgå med belopp, som till viss del stå i relation till antalet utlåningstimmar vid resp. bibliotek och beräknas efter 2 kr. per timme (jämte rörligt lönetillägg).

Sekreterarna i skolråden avlönas av de olika församlingarna med växlande belopp.

Ekonomipersonal. En trädgårdsmästare (12), 17 värmeledningsskötare (9), 2 e. o. värmeledningsskötare (IX), 14 vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (9), 14 e. o. vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (IX), 17 vaktmästare (1 kl.) (8), 22 baderskor (3), 8 e. o. baderskor (III), ett e. o. expeditiionsvaktsbiträde (III). Dessutom anslag av växlande belopp till biträden åt vaktmästare och värmeledningsskötare (eldare) samt till portvaktstjänstgöring.

45 kokerskor med heltidstjänstgöring (3,575—2,970 kr.), och 18 med halvtidstjänstgöring (1,787—1,485 kr.); 180 barnbespisningsbiträden med heltidstjänstgöring (2,970—2,580 kr.) och 179 med halvtidstjänstgöring (1,485—1,265 kr.).

Stat år 1948. (Folkskolorna.) Utgifter: driftbudgeten 38,620,955 kr., kapitalbudgeten, lånemedel inom linjen 1,457,450 kr.; inkomster, driftbudgeten 16,042,300 kr. (därav statsbidrag 15,209,500 kr.).

Skolträdgårdarna.

Föreståndare (1,620 kr.).

Lindqvist, O. J., folkskollärare; träffas i bostaden per telefon i regel 17—17,30, 47 13 92.

Trädgårdsmästare (12).

Olsson, K. S.; träffas i skolträdgården, Eolshäll, Hägersten, t. 46 28 29.

Kungsholms överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 80 undervisningsavdelningar med 1,958 skolbarn, fördelade på skolan Mariebergsgatan 34 och skolan Garvargatan 4.

Kungsholms församlings skolråd
(för åren 1948—1951).

Parvmätargatan 3, K.

Eklund, K. P. K., tf. förste kontorsskrivare, kyrkofullm.; **Froste, f.** Rydman, E. Cecilia, fru, kyrkofullm.; **Gauffin, E. F. G.**, rådmän, kyrkofullm., kassaförvaltare; **Göransson, K.** Harald, borgarråd, stadsfullm., kyrkofullm., ordf.; **Hermansson, K.** Ture E., vaktmästare, stadsfullm., kyrkofullm.; **Lindblom, Edith M.**, fröken, kyrkofullm.; **Sejlitz, C. A. S.** C:son, avdelningschef, kyrkofullm.; **Svensson, E. G. R.**, möbelsnickare.

Suppleanter: **Bengtsson, f.** Svenson, T. Elisabeth, fru; **Lundberg, Bertha J.**, yrkeslärarinna;

Millqvist, C. R., avdelningschef; **Quarfordt, f.** Svensson, Hedvig A. K., fru; **Selin, B. E.**, metallarbetare, kyrkofullm.; **Stig, H. F.**, järnhandlare; **Winnberg, C. O.**, kamrerare; **Österberg, f.** Carlsson, Ebba M. C., fru.

Sekreterare.

Brusén, K. A., hovrättssekreterare; t. 11 10 44 (tjänstetel.), 53 29 15 (bostaden).

Överlärare.

Olsén, C. I. T.; träffas å exp. i skolan Mariebergsgatan 34, n. b., K., i regel alla läsdagar 7,45—8,30, måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 50 53 18; å exp. i skolan Garvargatan 4, K., fredagar 12,15—12,30, t. 50 37 06.

Vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (9).

Karlsson, J. M. (Fleminggatan 113).

Ett extra kontorsbiträde (2,808 kr.).

Kristinebergs överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 36 undervisningsavdelningar med tillsammans 953 skolbarn. Skolan är belägen vid Kristinebergsparken.

S:t Görans församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Arbetargatan 21, K.

Eén, O. B. L., f. d. föreståndare; **Engberg, Hj. A. A.**, typograf; **Gustafsson, Signe K.**, fröken, kyrkofullm.; **Palmkvist, f.** Sundberg, S. Ingeborg M., fru, kyrkofullm.; **Rothstein, f.** Rothstein, M. A. M. (Greta), rektor, kyrkofullm.; **Runsjö, R. S. F.**, elektriker, kyrkofullm.; **Stehr, A. L.**, folkskollärare, ordf.; **Stigbrand, T. S.**, folkskollärare, stadsfullm., kyrkofullm., vice ordf.

Suppleanter: **Carlsson, N. W.**, konsulent, kyrkofullm.; **Hellman, F. G.**, handelsarbetare; **Håkansson, B. R.**, journalist, kyrkofullm.; **Jävert, f.** Hedenstrand, Ragnhild, fru; **Löwenström, f.** Jensen, Anna-Lisa, fru, kyrkofullm.; **Michaëls-son, C. Hj. N.**, förste byråsekreterare; **Olsson, A. A.**, cementarbetare; **Patterson, f.** Magnusson, A. M. Axelia, fru.

Sekreterare.

Häggqvist, L., kansliråd; t. 53 19 75 eller »kanslihuset».

Överlärare.

Blomqvist, K. S.; träffas å exp. i skolan Kristinebergsparken, K., alla läsdagar 7,45—8,30 samt måndagar och onsdagar 13,30—14, t. 50 02 59.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Parwe, N. G.

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Fredhälls överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 58 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,507 skolbarn, fördelade på skolan i Fredhäll, Viktor Rydbergs Gata 1, och i skolan på Stora Essingen, Essingestråket 24.

S:t Görans församlings skolråd.

Se under Kristinebergs överlärardistrikt.

Överlärare.

Lindell, E. I., träffas å exp. i skolan Viktor Rydbergs Gata 1, K., alla läsdagar, utom torsdagar, 7,45—8,30 samt tisdagar 13—13,30, t. 53 21 26 och å exp. i skolan Essingestråket 24, Stora Essingen, måndagar och torsdagar 12,45—13,15, t. 53 97 39.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Stjernström, G. R. (Fredhäll).

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (IX).

Carlsson, T. W. (Fredhäll); Björkman, S. T (Stora Essingen).

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Adolf Fredriks överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 37 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,025 skolbarn. Skolan är belägen Tegnérgatan 44—46.

Adolf Fredriks församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Kammakargatan 30, Va.

Brandt, P. A., överkontrollör, kyrkofullm., vice ordf.; Hjelm, C. A., järnvägstjänsteman, kyrkofullm.; Lagergren, Maria S. V., fröken; Lindblom, K. G., professor, kyrkofullm.; Lindman, B. S., förste aktuarie; Lundahl, R. R. G., vapensmed, kyrkofullm.; Nordlander, O., generalfältläkare, kyrkofullm.; Norgren, f. Eklund, Saida A., redaktis, kyrkofullm.; Ström, T. W., kyrkoherde emeritus, kyrkofullm., ordf.

Suppleanter: Arntyr, S. O., ingenjör, kyrkofullm.; Bergholtz, C. G. M., f. d. klockgjutare, kyrkofullm.; Bergqvist, T. V., tjänsteman, kyrkofullm.; Christensson, Anna U., vävlärarinna; Samuelsson, f. Arenander, S. N. G. Ingeborg, registrator, kyrkofullm.; Söder-

qvist, F. G., reparatör, kyrkofullm.; Tollin, D. F. N., tf. kyrkoherde, kyrkofullm.; Wahlström, S. G. E., byggnadsingenjör, kyrkofullm.; Ytter, P. Hj., verkmästare.

Sekreterare.

Sjöberg, S. H. C. H., förste kanslisekreterare; t. 41 10 77 eller >kanslihuset<.

Överlärare.

Holm, C. M.; träffas å exp. i skolan Tegnérgatan 44—46, Va., alla läsdagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 32 39 14.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Zetterberg, B. Hj.

Ett extra kontorsbiträde (2,640 kr.).

Gustav Vasa och Matteus överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 59 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,538 skolbarn, fördelade på skolan Karlbergsvägen 34 och skolan Vanadisvägen 16.

Gustav Vasa församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Västmannagatan 63, Va.

Dannhem, G. A., folkskollärare, kyrkofullm.; Eriksson, E. J. T., e. o. byråsekreterare, kyrkofullm.; Ljunggren, f. Netzén, Ruth M. S., fru, kyrkofullm.; Lund, B. A., kyrkoherde, stadsfullm., kyrkofullm., ordf.; Lund, E. V., skrädderiidkare; Ohlsson, f. Augustdotter, Elin C., fru, kyrkofullm.; Runmark, A. R., bokförläggare, kyrkofullm., vice ordf.; Söderborg, B. J. A., f. d. rektor, kyrkofullm.; Thorsell, H. G., verkmästare, kyrkofullm.

Suppleanter: Danielsson, f. Månsson, Hilda T., fru, kyrkofullm.; Karlström, Alfild M., fröken, kyrkofullm.; Segelström, E. A. S., plåtslagarmästare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Grafström, N. Hj., hovrättsråd; t. 62 17 90.

Matteus församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Västmannagatan 92, Va.

Björklid, O. E., konsulent, kyrkofullm.; Ekdahl, H. O. S., postmästare, vice ordf.; Ericsson, f. Nilsson, Ruth I. L., fru, kyrkofullm.; Lindahl, f. Michaelson, Anny S., fru; Norgren, B. R., köpman; Thurberg, G. O., inspektör, kyrkofullm., kassaförvaltare; Wiklund, E. V., komminister, kyrkofullm., ordf.

Suppleanter: Andersson, E. B., kontorist kyrkofullm.; Bergendorff, f. Ekström, Karin, fru; Bjurling, Maria, fröken, kyrkofullm.; Jarvin, E. L., disponent; Jonsson, G. F., förste stats-topograf; Larsson, f. Jansson, M. M. (Greta) fru; Åkerlund, J., cementarbetare, kyrkofullm

Sekreterare.

Attermark, J. H. T., kamrerare; t. 23 28 10 (tjänstetel.), 33 52 14 (bostaden).

Överlärare.

Rehn, A. V.; träffas å exp. i skolan Karlbergsvägen 34, *Va.*, onsdagar 12,30—13 samt lördagar 7,45—8,30, t. 32 53 03; å exp. i skolan Vanadisvägen 16, *Va.*, alla läsdagar utom lördagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14,15, t. 33 92 51.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Fridlund, C. U. (Karlbergsvägen 34); Carlsson, H. Hj. (Vanadisvägen 16).

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Storkyrkans, Klara, Jakobs och Johannes överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 51 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,088 skolbarn, fördelade på skolan Svartmangatan 20—22, skolan Klara Västra Kyrkogata 14—16, skolan Brunnsgatan 11 och skolan Roslagsgatan 61.

Storkyrkoförsamlingens skolråd

(för åren 1948—1951).

Stortorget 1, *C.*

Appelgren, H. F. G., maskinist, kyrkofullm.; Ekblad, K. E. V., tf. gatusekreterare, vice ordf.; Engström, K.-E., överkonstapel, kyrkofullm.; Johnsson, f. Eriksson, Signhild O. E., fru; Karlsson, A. S. G., typograf; Landberg, f. Lundeborg, A. F. E. (Lisa), fru, kyrkofullm.; Lundkvist, f. Ekblad, Märta K., fru, kyrkofullm.; Nystedt, B. O., pastor primarius och domprost, ordf.; Ågren, A. W., reklamchef, kyrkofullm.

Suppleanter: Jansson, T. M., affärsman; Johnsson, Davida E., fabriksarbeterska, kyrkofullm.; Karlsson, P. A., målare, kyrkofullm.; Lamm, f. Wählström, E. Anna Maria, fru; Ljungberg, f. Pettersson, Ingrid M. E., fru, kyrkofullm.; Lundholm, H. F., försäljare; Löfberg, A. T., direktör; Olsson, T. O. A., stationsförman.

Sekreterare och kassaförvaltare.

Tunberg, L. W. T., förste kanslisekreterare; t. 10 70 71 (tjänstetel.), 30 98 62 (bostaden).

Klara församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Brunkebergsgatan 10, *C.*

Billström, J. M., med. dr., kyrkofullm., vice ordf.; Bokander, H. G. E., prost och kyrkoherde, kyrkofullm., ordf.; Hallberg, N. O., tf. e. o. assistent; Martin, L. G. M., advokat, kyrkofullm.; Risberg, N. E., lantbruksingenjör, kyrkofullm., kassör; Ståhlberg, M. E. (Lisa), barnavårdsman, kyrkofullm.; Winge, E. H., överbibliotekarie, kyrkofullm.

Sekreterare.

Broberg, R. H. J., byråchef; t. 61 31 09 eller 11 53 12.

Jakobs församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Jakobsgatan 2, *C.*

From, Lydia L., lärarinna; Hedberg, E. Å. G., tapetserare; Hellman, J. A., f. d. hamnfogde, kyrkofullm., vice ordf.; Johnsson, Elsa K., e. o. assistent; Jonsson, G. A., kyrkoherde, kyrkofullm., ordf.; Kock, G. L. B., fil. lic.

Suppleanter: Lundqvist, f. Wallmark, Elsa K., fru, kyrkofullm.; Malmar, f. Lindroth, Lily L., advokat, kyrkofullm.; Sandberg, R. S. cementarbetare.

Sekreterare.

Falk, N. L. A., hovrättsråd; t. 10 17 35.

Johannes församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Kammakargatan 12, *Va.*

Gustavsson, K. G., tjänsteman, kyrkofullm., ordf.; Johnsson, F. R. L., tjänsteman, kyrkofullm.; Löfgren, A. E., bokhållare, kyrkofullm., vice ordf.; Persson, f. Fehling, Ruth E., fru, kyrkofullm.; Schülzberg, Annie E. Ch., föreståndarinna, kyrkofullm.; Ståhlbrand, H. M., frisörmästare, kyrkofullm.; Tholander, Anna M., kamrerare; Wikström, Märta, advokat, kyrkofullm.

Suppleanter: Elmqvist-Christiansen, I. (Idina), fru, sekreterare, kyrkofullm.; Eriksson, Elsa T., fröken, kyrkofullm.; Jennel, C. A. W., prokurist, kyrkofullm.; Liljeblad, H. A., snickare, kyrkofullm.; Pettersson, f. Johansson, Ruth I., fru.

Sekreterare.

Wassberg, N. A. I., domänfiskal; t. 55 05 27 eller »domänstyrelsen».

Överlärare.

Andersson, N. Kaleb; träffas å exp. i skolan Svartmangatan 20—22, *C.*, tisdagar 7,45—8,30 samt torsdagar 13,30—14,30, t. 21 42 70;

å exp. i skolan Roslagsgatan 61, n. b., Va., måndagar, torsdagar och lördagar 7,45—8,30 samt måndagar, onsdagar och lördagar 13,30—14, t. 32 53 06; å exp. i skolan Brunnsgatan 11, C., fredagar 7,45—8,30, t. 11 69 15; å exp. i skolan Klara Västra Kyrkogata 14—16, C., onsdagar 7,45—8, t. 10 65 15.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Gustafson, C. G. (Svartmangatan 20—22); **Karlsson, J. G. E.** (Klara Västra Kyrkogata 14—16); **Nilsson, C. H.** (Brunnsgatan 11); **Säfström, J.** (Roslagsgatan 61).

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Engelbrekts överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 57 undervisningsavdelningar med 1,253 skolbarn, fördelade på Engelbrekts skola, Valhallavägen 76 och Ekshagsvägen 2 och 4 samt Hjorthagens skola, Jägmästargatan 25 och 2.

Engelbrekts församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Östermalmsgatan 20, Ö.

Bolander, N. F., kyrkoherde, kyrkofullm., ordf.; **Bolander, f.** Persson-Hallengren, Signe M., fru, kyrkofullm.; **Dyrssen, f.** Linton, G. Gunhild M., fru, kyrkofullm.; **Karlsson, f.** Olsson, I. Signe C., fru, kyrkofullm.; **Michélsen, G. V. G.**, inspektör, kyrkofullm.; **Mogard, E. W.**, tf. överlärare, kyrkofullm.; **Nerell, Å. N. J.**, verkst. direktör, kyrkofullm., vice ordf.

Suppleanter: **Arvestad, L.**, tjänsteman; **Drake af Hagelsrum**, Gunhild, byrådirektör, kyrkofullm.; **Lind, f.** Steen, Gully V., fru; **Nylén, E. W.**, direktör; **Sörme, f.** Söderberg, Dagny L. M., fru; **Wetterström, V. E.**, grosshandlare.

Sekreterare.

Åkerman, G. A., f. d. kansliråd; t. 11 05 94.

Överlärare.

Gunnerbeck, A. G.; träffas å exp. i skolan Valhallavägen 76, Ö., i regel varje läsdag utom torsdagar 7,45—8,30, måndagar och onsdagar 13,30—14, t. 21 10 29; å exp. i skolan Jägmästargatan 25, Hjorthagen, torsdagar 7,45—8,30, t. 61 22 25.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Björk, S. L. (Valhallavägen 76); **Karlsson, F. J.** (Jägmästargatan 2).

Ett extra kontorsbiträde (2,640 kr.).

Hedvig Eleonora och Oscars överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 72 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,807 skolbarn fördelade på skolan Banérgatan 56, skolan Linnégatan 54 och skolan å Djurgården.

Hedvig Eleonora församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Storgatan 7, Ö.

Arborelius, E. T., komminister; **Ekelund, E. S.**, förste byråinspektör, kyrkofullm., ordf.; **Erdmann, f.** Malm, E. K. G. (Gertie), fru, kyrkofullm., kassaförvaltare; **Falk, Ingrid A. M.**, fröken; **Grönquist, C. M.**, ingenjör, kyrkofullm., vice ordf.; **Hellström, A. Märta V.**, affärsbiträde, kyrkofullm.; **Johansson, F. N.**, maskinist, kyrkofullm.; **Toll, K. G. A.**, ombudsman, kyrkofullm.; **Wahlgren, F. O. A.**, representant, kyrkofullm.

Sekreterare.

Holmström, G. S., f. d. kanslisekreterare; t. 60 62 14.

Oscars församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Fredrikshovsgatan 3, Ö.

Hoff, J., kyrkoherde, ordf.; **Mörner, f.** Strömman, J. W. H. (Henny), fru, kyrkofullm., kassaförvaltare; **Norrbj, C. T. N.**, komminister, kyrkofullm.; **Pauli, I. Hj. E.**, lektor; **Sandberg, f.** Fogelqvist, Eva, fru, vice ordf.; **Sjöquist, D. G.**, byrådirektör, kyrkofullm., kassaförvaltare; **Söder, A.**, f. d. överlärare.

Sekreterare.

Liljedahl, G. E., jur. kand.; t. 21 62 85 eller polisen 98.

Kassör.

Eriksson, E. A. A., kassakamrerare; t. 26 54 92 eller 51 13 00.

Överlärare.

Vakant, *tf.* **Karlsson, K.-E.**, träffas å exp. i skolan Banérgatan 56, Ö., alla läsdagar utom onsdagar 7,45—8,30 samt därjämte måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 60 13 10; i skolan Linnégatan 54, Ö., onsdagar 7,45—8,30, t. 61 42 98; i Djurgårdens skola onsdagar 12—12,45, t. 61 33 02.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Fernqvist, B. S. (Banérgatan 56); **Larsson, G. W.** (Linnégatan 54).

Ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Katarina överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 50 undervisningsavdelningar med 1,211 skolbarn, fördelade på Katarina norra skola, skolan Tjärhovsgatan 15—17 och Katarina södra skola, Sofiagatan 2. I sistnämnda skola finnes dessutom en lekskolavdelning med 18 barn.

Katarina församlings skolråd
(för åren 1948—1951).

Högbergsgatan 15, Sö.

Elmblad, M. A., juvelerare, kyrkofullm.; **Falk**, f. Nordmark, Rosa V. A., sömmerska, kyrkofullm.; **Forsberg**, K. W. G., kemigraf, kyrkofullm.; **Lindberg**, f. Persson, E. Vera E., fru, kyrkofullm.; **Sandberg**, G. H. M., tulltjänsteman, kyrkofullm.; **Schaerling**, R. Elsa M., kontorschef, kyrkofullm.; **Svensson**, A. R., kontorist, kyrkofullm., ordf.; **Söderström**, K. H., assistent, kyrkofullm.; **Waldner**, Helfrid A., folkskollärarinna, kyrkofullm.; **Westberg**, E. G., gravör, vice ordf.

Suppleanter: **Borglund**, E. A. S., målare, kyrkofullm.; **Hellsten**, N. E., major, kyrkofullm.; **Karlsson**, J. B. A., maskinmontör; **Ljungqvist-Melosch**, Ingrid G., fru, lärarinna, kyrkofullm.; **Nilsson**, O., murare, kyrkofullm.; **Olsson**, f. Forsberg, Maud I. D., fru, kyrkofullm.; **Ribbing**, D., arkitekt, kyrkofullm.; **Sellerstedt**, G., metallarbetare; **Sjöblom**, S. V., elektriker, kyrkofullm.; **Ström**, E. W., förste reparatör.

Sekreterare.

Löwgren, C. E., advokat; t. 42 34 48.

Överlärare.

Örtendal, J. R. V.; träffas å exp. i skolan Tjärhovsgatan 15—17, Sö., i regel måndagar 7,45—8, onsdagar och fredagar 7,45—8,30 samt tisdagar 13,30—14, t. 41 35 05; å exp. i skolan Sofiagatan 2, Sö., i regel tisdagar, torsdagar och lördagar 7,45—8,30 samt måndagar 13,30—14, t. 43 02 09.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Berg, E. L. (Tjärhovsgatan 15—17); **Franzén**, B. (Sofiagatan 2).

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Eriksdals överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 49 undervisningsavdelningar med 1,293 skolbarn. Skolan är belägen Ringvägen 58.

Katarina församlings skolråd.

Se under Katarina överlärardistrikt.

Överlärare.

Regfors, K. A.; träffas å exp. i skolan Ringvägen 58, Sö., i regel alla läsdagar 7,45—8,30 samt

måndagar och torsdagar 13,45—14,15, t. 40 23 17.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Smedberg, G. O. E.

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Sofia överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 46 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,160 skolbarn. Skolan är belägen Skänegatan 117.

Sofia församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Skänegatan 117, Sö.

Björnell, f. Lindström, O. M. (Tillie), fru, kyrkofullm.; **Carlquist**, A. T., civilingenjör; **Johansson**, K. V., filare, kyrkofullm., vice ordf.; **Jonsson**, G. A. H., ombudsman, kyrkofullm.; **Karlsson**, f. Olsson, Siri V., fru; **Stjernström**, G. V., frisörmästare, kyrkofullm., ordf.; **Wedberg**, P. F. L., bageriarbetare; **Werner**, A. E., bryggeriarbetare, kyrkofullm.; **Viksten**, P. S., kontorist, kyrkofullm.; **Öberg**, J., avdelningschef, kyrkofullm.

Sekreterare.

Agvald, R. V., överlärare; t. 40 29 89 (jfr nedan).

Kassaförvaltare.

Lindörn, B.-A., kyrkoadjunkt; t. 44 28 32.

Överlärare.

Agvald, R. V.; träffas å exp. i skolan Skänegatan 117, Sö., alla läsdagar utom fredagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14,15, t. 43 13 38.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Andersson, T.

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Maria överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 56 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,351 skolbarn, fördelade på skolan Ringvägen 23¹⁾ och de båda skolorna Timmermansgatan 28.

¹⁾ Enligt k. mts resolution den 20 juni 1924 ang. delning av Maria Magdalena församling skall skolan vid Ringvägen, ehuru belägen inom Högalids församlings område, anses tillhöra Maria Magdalena församling.

Maria Magdalena församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

S:t Paulsgatan 10, Sö.

Anderberg, G. H. A., tjänstedirektör, kyrkofullm., ordf.; **Asplund**, f. Nilsson, Alma E., fru, kyrkofullm.; **Blomstrand**, f. Ekberg, Ester, fru, kyrkofullm.; **Emthén**, V. O., bankkamrerare; **Krång**, Anna M., kokerska, kyrkofullm.; **Larsson**, B. A., affärsföreståndare, kyrkofullm., vice ordf.; **Nordström**, A. O., byggnadsarbetare, kyrkofullm.; **Rafstedt**, E. A. E., banktjänsteman, kyrkofullm., kassaförvaltare.

Sekreterare.

Orre, O. S. W., verkst. direktör; t. 41 25 54.

Överlärare.

Wikberg, S.; träffas å exp. i skolan Ringvägen 23, Sö., i regel alla läsdagar utom onsdagar 8—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14,15, t. 43 02 10; å exp. i skolan Timmermansgatan 28, Sö., onsdagar 8—8,30, t. 41 35 06.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Hellman, O. Hj. (Ringvägen 23); **Björklund**, E. J. E. (Timmermansgatan 28).

Ett extra kontorsbiträde (2,640 kr.).

Högalids överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 47 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,215 skolbarn. Skolan är belägen Folkskolegatan 11—13.

Högalids församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Högalids prästgård, Högalidsberget, Sv.

Enander, A. J. M., redaktör, kyrkofullm.; **Eriksson**, f. Norgren, Josefine K., fru; **Fondberg**, A. T., avdelningschef; **Ingerholm**, P. A., banktjänsteman; **Larsson**, J. L., inspektör, kyrkofullm., vice ordf. och kassaförvaltare; **Lundqvist**, f. Larsson, Mary, fru, kyrkofullm.; **Mogård**, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm., ordf.; **Mörk**, S. E., kommunalarbetare, kyrkofullm.; **Törnblom**, f. Karlsson, Gertrud A., fru, kyrkofullm.

Suppleanter: **Collin**, J. E., ombudsman; **Friberg**, A. M. Eleonora, folkskollärarinna, kyrkofullm.; **Larsson**, A. G., fabriksarbetare, kyrkofullm.; **Lindén**, f. Asp, Valborg S., korrespondent, kyrkofullm.; **Persson**, f. Håkansson, Agnes T., fru; **Skoglund**, J. H., kamrerare; **Stjernmark**, f. Nilsson, Doris A., fru.

Sekreterare.

Steenberg, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm.; t. 40 36 02 eller 22 21 00.

Överlärare.

Holmgren, Greta E.; träffas å exp. i skolan Folkskolegatan 11—13, Sv., alla läsdagar i regel 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 40 45 70.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Hagander, F. S. F.

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Årsta överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 28 undervisningsavdelningar med tillsammans 753 skolbarn. Skolan är belägen Hjälmarsvägen 16.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Vakant, *tf.* **Åkesson**, Anna J.; träffas å exp. i skolan Hjälmarsvägen 16, postadress: Stockholm 41, alla läsdagar 7,45—8,15 samt torsdagar 13—14, t. 45 85 32.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (IX).

Andersson, Å.; **Wistrand**, N. Å.

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Skanskvarns överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 32 undervisningsavdelningar med tillsammans 806 skolbarn, fördelade på Skanskvarns skola, Gullmarsvägen 60 och Enske de gamla skola, Skolvägen.

Enske de församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Andersson, E. O., ingenjör, kyrkofullm.; **Brodde**, f. Lidén, Anna S., fru, kyrkofullm.; **Börjesson**, K. E. A., målare; **Eriksson**, E. G. F., stereotypör, kassaförvaltare; **Haglund**, K. S., boktryckare, kyrkofullm.; **Kumlin**, H. V., spårvägsman, ordf.; **Loffman**, f. Olsson, Elsa J., fru, kyrkofullm.; **Lundman**, E. O., ingenjör, kyrkofullm.; **Thaning**, H. J., direktör, vice ordf., kassakontrollant; **Vigedal**, B. R., ombudsman.

Suppleanter: **Andersson**, R. A. V., bankvaktmästare, kyrkofullm.; **Andersson**, S. S., studerande; **Ek**, N. O. F., musiker; **Eneman**, f. Calén, A. E. (Evy), fru, kyrkofullm.; **Inge-**

mark, S. J., redaktör; Jonsson, S. A., livsmedelsarbetare, kyrkofullm.; Lundh, Ingrid A., fröken; Mörk, f. Thulén, Astrid A. L., fru; Nilsson, S. J., folkskollärare; Pettersson, f. Karlström, Alva V., fru.

Sekreterare.

Lindquist, N. C., f. d. byråsekreterare; t. 49 09 23.

Överlärare.

Sandén, A. H.; träffas å exp. i skolan Gullmarsvägen 60, postadress: Stockholm 43, alla läsdagar utom tisdagar 7,45—8,15 samt tisdagar 13—13,30, t. 48 31 10.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Bergström, C. M. (Skanskvarns skola).

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Hammarby överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 63 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,729 skolbarn, fördelade på Hammarby skola, Finn Malmgrens Väg 9 och Skarpnäcks skola, Kärrtorpsvägen.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Åkerlund, J. T.; träffas å exp. i skolan Finn Malmgrens Väg 9, Hammarbyhöjden, onsdagar och fredagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 49 94 80; å exp. i skolan Kärrtorpsvägen, Enskede 2, tisdagar och lördagar 7,45—8,30, t. 49 20 45.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Lindeborg, E. L. (Skarpnäcks skola).

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (IX).

Wiklund, W. (Hammarby skola); t. 49 94 80 (ankn.); Brogården, S. E. M. (Hammarby skola.)

Ett extra kontorsbiträde (2,640 kr.).

Enskede överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 40 undervisningsavdelningar med tillsammans 885 skolbarn, fördelade på Enskede skola, Stockholmsvägen 30 och Mossens gårds skola Tallkrogsvägen 66.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Wirsén, G. R. A.; träffas å exp. i skolan Stockholmsvägen 30, Enskede 1, alla läsdagar 7,45—8,30, dessutom tisdagar och torsdagar 13—13,30, t. 49 10 62.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Carlberg, W. T. (Enskede skola).

En värmeledningsskötare (9), ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Gubbängens överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 34 undervisningsavdelningar med tillsammans 943 skolbarn, fördelade på Norra Gubbängens skola, Gubbängsvägen och Södertörns skola, Fantvägen.

Enskede församlings skolråd.

Se under Årsta överlärardistrikt.

Överlärare.

Vakant, *tf.* Mogard, E. W.; träffas å exp. i Norra Gubbängens skola, Gubbängsvägen, Enskede, måndagar och lördagar 7,45—8, tisdagar—fredagar 7,45—8,30 samt torsdagar 12—12,30, t. 48 90 00.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (IX).

Lejon, S. A. (Norra Gubbängens skola).

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Enskedefältets överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 34 undervisningsavdelningar med tillsammans 953 skolbarn. Skolan är belägen Sockenvägen 370.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Edstam, A. M. (Anna-Maja), stadsfullm.; träffas å exp. i skolan Sockenvägen 370, Enskede 3, i regel varje läsdag 7,45—8,30 samt torsdagar 14—14,30, t. 49 20 72.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Forslin, E. V.

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Älvsjö överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 50 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,242 skolbarn, fördelade på Örby skola, Huddingevägen 425, Solberga skola, Götalandsvägen samt Långbrodals skola, Sländvägen 1 och Västerängsvägen.

Brännkyrka församlings skolråd (för åren 1948—1951).

Andersson, Paul, överlärare, kassaförvaltare;
Eriksson, K. V., byggnadsnickare, kyrkofullm.,
vice ordf., kassakontrollant; **Johansson**,
K. D., föreståndare, kyrkofullm.; **Jonsson**, J.
A. W., slöjdlärare; **Malmsten**, G. A., snickare;
Persson, f. Ekström, Elna A., fru; **Pettersson**,
G. R., förrådsarbetare, kyrkofullm.; **Sandberg**,
C. A. J:son, fastighetsägare, kyrkofullm.; **Wass-**
berg, K. E., svetsare, kyrkofullm.; **Wärnberg**,
S. T., målare, kyrkofullm., ordf.

Suppleanter: **Aldener**, K. G. H., folkskollärare;
Estmark, f. Andersson, Dagny T. I., fru; **Ferb**,
f. Rapp, M. Dagmar E., yrkeslärarinna; **Han-**
son, L. G., snickare; **Hörner**, S. A., spårvägs-
man; **Larsson**, L. R. H., kopparslagare; **Lind-**
berg, E. E., metallarbetare, kyrkofullm.; **Mor-**
nell, O. R., kontrollingenjör; **Mårtenson**, f.
Karlsson, Linnéa, fru; **Nilsson**, C. J. E., lager-
arbetare.

Sekreterare.

Flygare, B. O., järnvägskontrollör; t. 47 27 22
eller järnvägen 12 16.

Överlärare.

Rynnel, H. E.; träffas å exp. i skolan Huddinge-
vägen 425, Älvsjö 1, måndagar och torsdagar
7,45—8,30, tisdagar 13,30—14, t. 47 00 25;
å exp. skolan Sländvägen 1, Älvsjö 1, tisdagar
10—10,30, t. 47 15 56 samt å exp. i skolan
Västerängsvägen, Älvsjö 1, tisdagar 9—10 och
fredagar 7,45—8, t. 47 39 01.

Vaktmästare, tillika värmelednings- skötare (9).

Bergström, H. S. (Örby skola).

Vaktmästare, tillika värmelednings- skötare (IX).

Lennvall, Å. (Långbrodals skola, Västerängsvägen);
Gustafsson, S. S. (Långbrodals skola, Sländ-
vägen 1).

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Midsommarkransens överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 37
undervisningsavdelningar med tillsammans 903
skolbarn, fördelade på Midsommarkransens skola,
Södertäljevägen och Årsta gamla skola, Socken-
vägen.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Andersson, Paul; träffas å exp. i Midsommar-
kransens skola vid Södertäljevägen, Midsom-
markransen; alla läsdagar 7,45—8 och tors-

dagar 13,30—14, t. 45 14 01; å exp. i Årsta
gamla skola vid Sockenvägen, postadress: Stock-
holm 9, måndagar 9,15—10, t. 45 01 51.

Vaktmästare, tillika värmelednings- skötare (9).

Öberg, E. E. (Midsommarkransens skola).

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Västberga överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 37
undervisningsavdelningar med tillsammans 1,013
skolbarn. Skolan är belägen vid Klensmeds-
vägen.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Vakant, *tf.* **Hollinger**, S. F.; träffas å exp. i
skolan vid Klensmedsvägen, postadress: Stock-
holm 32, alla läsdagar 7,45—8, dessutom
måndagar och onsdagar 14—14,30, t. 45 85 35.

Vaktmästare, tillika värmelednings- skötare (IX).

Eriksson, K.-E. G.; **Nilsson**, C. E.

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Hägerstensåsens överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 36 under-
visningsavdelningar med tillsammans 973 skol-
barn. Skolan är belägen vid Sedelvägen.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Frankman, L.; träffas å exp. i skolan vid Sedel-
vägen, postadress: Stockholm 32, alla läsdagar
8—8,15, dessutom måndagar och torsdagar
13,30—14, t. 45 47 40.

Vaktmästare, tillika värmelednings- skötare (IX).

Karlsson, R. L.

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Blommensbergs överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 51
undervisningsavdelningar med tillsammans 1,311
skolbarn, fördelade på Blommensbergs skola,
Blommensbergsvägen, Liljeholmens skola, Lilje-
holmsvägen samt Aspudsskolan, Blommensbergs-
vägen 134.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Larson, Ch. L.; träffas å exp. i skolan vid Blommensbergsvägen, postadress: Stockholm 9, i regel alla läsdagar 7,45—8,30 samt därjämte måndagar och torsdagar 13—14, t. 45 20 65.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Reutliert, E. A. Q. (Blommensbergs skola).
Ett extra kontorsbiträde (2,640 kr.).

Mälarhöjdens överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 29 undervisningsavdelningar med tillsammans 720 skolbarn. Skolan är belägen Lugntorpsvägen 2, Mälarhöjden.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Vakant, *tf. Säfström, f. Ericson, Irma M. E.;* träffas å exp. i skolan, Lugntorpsvägen 2, i regel varje läsdag 7,45—8,30 samt måndagar och lördagar 13,30—14,30, t. 46 00 29.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Persson, K. E.

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Älviks överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 55 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,302 skolbarn samt därtill 1 lekskolavdelning med 17 elever. Skolan är belägen Tranebergsvägen 73.

Bromma församlings skolråd

(för åren 1948—1951).

Andersson, f. Östberg, Rosa, journalist; **Christensen, f. Gillberg, Signe C.,** fil. kand.; **Eklund, f. Gustafsson, M. E. (Vira),** fru, kyrkofullm.; **Fransson, V. G. E.,** tygarbetare, kyrkofullm.; **Gerdes, T. H.,** redaktör, kyrkofullm.; **Karlöf, E. A.,** stadsadvokat; **Larsson, f. Nilsson, R. Dagmar,** fru; **Nilsson, N. K. A.,** polisman, kyrkofullm.; ordf.; **Sandvall, F. G.,** elektroingenjör, kyrkofullm., vice ordf.

Suppleanter: **Blomquist, A. B. O.,** förste byråsekreterare; **Borgström, J. V. A.,** målarmästare; **Frithiof, f. Lundqvist, Elsa E.,** fru, kyrkofullm.; **Hedenby, f. Forsberg, Wanda M. E.,** fru; **Henning, K. S.,** rektor, kyrkofullm.; **Norström, K. G.,** brandman; **Vikholm, f. Karlsson, Karin L.,** fru.

Sekreterare.

Sjöholm, B. E., landsfogde; t. 37 14 30 eller »kanslihuset».

Överlärare.

Vakant, *tf. Gabrielsson, C. R.;* träffas å exp. i skolan Tranebergsvägen 73, Traneberg, i regel alla läsdagar 7,45—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 25 67 26.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Johansson, J. A.

Ett extra kontorsbiträde (2,640 kr.).

Bromma södra överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 50 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,304 skolbarn, fördelade på Älstens skola, Nyängsvägen 72—80, Smedslättens skola, Drömsstigen 32, Olovsunds skola, Olovsundsvägen, och Höglandsskolan, Höglandstorget.

Bromma församlings skolråd.

Se under Älviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Gustafson, E. G. K.; träffas å exp. i skolan Nyängsvägen 72—80, Älsten, i regel måndagar, tisdagar och fredagar 7,45—8,30, dessutom torsdagar 13,30—14, t. 25 42 50 (personl.), 25 41 29 (exp. och vaktm.), i skolan Olovsundsvägen, Nockeby, i regel måndagar 13,30—14, onsdagar och torsdagar 7,45—8,30, t. 25 37 80 (exp. och vaktm.).

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Nilsson, P. I. (Olovsunds skola).

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (IX).

Adolfson, J. O. (Älstens skola).

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Abrahamsbergs överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 30 undervisningsavdelningar med tillsammans 709 skolbarn. Skolan är belägen Gustav III:s Väg, Abrahamsberg.

Bromma församlings skolråd.

Se under Älviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Wide, E. E., stadsfullm.; träffas å exp. i skolan Gustav III:s Väg, Abrahamsberg, i regel varje läsdag 7,45—8,30, måndagar och torsdagar 12—12,30 samt efter överenskommelse per tel. 25 78 01.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (e. 9).

Lasses, S. E.

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

FD

Riksby överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 46 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,145 skolbarn.

Bromma församlings skolråd.

Se under Alviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Blomqvist, G., tjl. (se sid. 295); träffas å exp. i skolan Riksbyvägen, Riksby, i regel varje läsdag 8—8,30 samt efter överenskommelse per tel. 25 38 82.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Parwe, S. O.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (e. 9).

Nilsson, I. J.

Ett extra kontorsbiträde (1,980 kr.).

Ängby överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1948 inalles 57 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,417 skolbarn, fördelade på Norra Ängby skola, Vultejusvägen 20, Södra Ängby skola, Blackebergs- vägen och Bällstalunds skola, Bällstavägen.

Bromma församlings skolråd.

Se under Alviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Olsson, Ruth E.; träffas å exp. i skolan, Blacke- bergsvägen, Ängby 1, måndagar, onsdagar, lör- dagar 7,45—8,30 samt måndagar 13,30— 14,15 och torsdagar 14—14,30, t. 37 36 89; å exp. i skolan Vultejusvägen 20, Ängby 1, tis- dagar 10,15—10,45 samt fredagar 7,45—8,30, t. 37 00 51; å exp. i skolan vid Bällstavägen, Mariehäll, tisdagar 13,30—14, t. 28 30 22.

Vaktmästare, tillika värmelednings- skötare (9).

Åström, P. T. (Norra Ängby skola).

Vaktmästare, tillika värmelednings- skötare (IX).

Bjälkstedt, E. R. (Bällstalunds skola); Wiklund, S. G. (Södra Ängby skola).

Ett extra kontorsbiträde (2,640 kr.).

Skolan för bildbara sinnesslöa barn. (Katarina västra skola.)

Katarina Västra Kyrkogata 10, Sö.; t. 41 92 33 (expeditionen).

Stockholms stads skola för bildbara sinnes- slöa barn, även kallad Katarina västra skola,

är anordnad som externat, d. v. s. eleverna bo i hemmen. Vid sinnesslöskolan meddelas vår- terminen 1948 undervisning åt 114 barn, för- delade på tio avdelningar, förlagda till skol- huset Katarina Västra Kyrkogata 10. Förutom i läsmännen meddelas undervisning i papp- och trä- slöjd samt skomakeri (för gossarna) och i vävning, kvinnlig slöjd och husligt arbete (för flickorna).

Till verksamheten utgår statsbidrag.

Stadsfullmäktige hava uppdragit åt folksko- ledirektionen att tills vidare vara styrelse för sko- lan. (Jfr Utl. 1946: nr 90.)

Författningar. Lag 30 juni 1944 om under- visning och vård av bildbara sinnesslöa (Kfh 1946: sid. 1299), med ändr. K. kung. 22 dec. 1944 ang. tillämpningen av lagen 30 juni 1944 om undervis- ning och vård av bildbara sinnesslöa. K. regle- mente 22 dec. 1944 för statsunderstödda skolor för bildbara sinnesslöa, med ändr. K. m:ts brev till skolöverstyrelsen 14 sept. 1946 ang. vissa an- visningar rörande undervisningen och värden av bildbara sinnesslöa. 1947 års avlöningsregle- mente för befattningshavare med anställning i viss statsunderstödd verksamhet 30 juni 1947 (Svf 1947: nr 413), med ändr. K. kung. 30 juni 1947 med provisoriska tilläggsbestämmelser till statens allmänna avlöningsreglemente m. fl. nya avlöningsreglementen, med ändr. K. kung. 30 juni 1947 ang. utsträckt tillämpning av 1947 års tjänste- och familjepensionsreglemen- ten för folkskolan. K. kung. 5 sept. 1947 ang. timarvoden till vissa lärare vid civila och mili- tära skolor. K. kung. 29 juni 1945 ang. stats- bidrag till avlöning åt föreståndare och vissa lä- rare vid statsunderstödda skolor och med dem samorganiserade arbetshem för bildbara sinnesslöa och epileptiker, med ändr. (Kfh 1946: sid. 1409). K. kung. 29 juni 1945 ang. statsbidrag till drift- kostnader vid anstalter för bildbara sinnesslöa och vid epileptikeranstalter (Kfh 1946: sid. 1310). K. kung. 30 juni 1944 ang. statsbidrag till upp- förande eller inrättande av anstalter för bildbara sinnesslöa.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 537,249 kr.; inkomster: driftbudgeten 174,950 kr. (därför statsbidrag 108,200 kr.).

Styrelse.

Folkskoledirektionen.

Föreståndarinna.

Vakant, tf. *Söhlén*, Signe; träffas å skolans exp., Katarina Västra Kyrkogata 10, Sö.; t. 41 92 33, alla läsdagar 7,45—8,30 samt dessutom mån- dagar och torsdagar 12,15—13,15.

Läkare

(se sid. 246).

Ramer, K. T.

Vaktmästare, tillika värmelednings- skötare (IX).

Malmberg, F. B.

Kommunala mellanskolorna.

Kommunerna äro jämlikt k. stadgan den 2 juni 1933 för kommunala mellanskolor bemyndigade att upprätta kommunala mellanskolor. Kommunal mellanskola har till ändamål att bereda lärjungar, som genomgått folkskola, anordnad enligt A- eller B-form i gällande normalplan och omfattande minst sexårig lärokurs, eller på annat sätt vunnit motsvarande kunskaper, tillfälle att inhämta den allmänt medborgerliga bildning, som vitsordas genom realexamen.

I Stockholm äro tvenne kommunala mellanskolor upprättade, nämligen den norra och den södra kommunala mellanskolan. Vardera skolan är företrädesvis avsedd för barn, tillhörande motsvarande lärjungedistrikt norr resp. söder om Slussen.

Ledningen av skolorna utövas av en särskild, för dem gemensam styrelse, bestående av skolornas tjänstgörande rektorer samt dessutom fem ledamöter, som jämte tre suppleanter utses av stadsfullmäktige för en tid av fyra år enligt i skolornas reglemente lämnade närmare bestämmelser. Kassarörelse och bokföring handhas enligt särskilt avtal tills vidare av folkskolektionen. Skolorna övervakas därjämte av en inspektor, som förordnas av skolöverstyrelsen. För den närmaste ledningen av vardera skolan förordnas av skolöverstyrelsen en bland de tjänstgörande lärarna såsom rektor. Därjämte äger skolstyrelsen vid vardera skolan förordna en lärarinna såsom tillsynslärarinna, om skolan har manlig rektor, eller en lärare såsom tillsynslärare, om skolan har kvinnlig rektor.¹⁾ Folkskolornas överläkare har under mellanskolornas styrelse det närmaste överinseendet över och ledningen av skolhälsovården. Vidare förordnas av skolstyrelsen en skolläkare för vardera skolan och en heltidsanställd skolsköterska för båda skolorna gemensamt. Därjämte kunna eleverna remitteras till de vid folkskolorna anställda skol-läkarna för specialvård med undantag för ortopedisk vård. Angående tandvård se skolornas tandvård (sid. 298).

De kommunala mellanskolorna omfatta vårtermen 1948 inalles 47 avdelningar, varav 22 avdelningar i norra skolan och 25 avdelningar i södra skolan med tillsammans 1,319 lärjungar. Beträffande de olika avdelningarnas förläggning, se nedan under norra och södra skolan.

Vid kommunala mellanskolorna finnas skolbibliotek, omfattande vid 1948 års ingång vid norra skolan 7,233 band och vid södra skolan 7,631 band.

Författningar. Reglemente för de kommunala mellanskolorna i Stockholm, fastställt av

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i en av mellanskolorna årligen utgiven katalog.

skolöverstyrelsen 6 ang. 1945 (Kf 1945: nr 32). K. stadgan 2 juni 1933 för kommunala mellanskolor (Kfh 1946: sid. 767), med ändr. K. kung. 2 juni 1933 ang. templan för de kommunala mellanskolorna, med ändr. (Kfh 1946: sid. 770). K. kung. 30 juni 1947 ang. provisoriskt lönetillägg under budgetåret 1947/1948 åt vissa övningslärare. 1947 års avlösningsreglemente för befattningshavare med anställning vid viss statsunderstöd verksamhet 30 juni 1947 (Svf 1947: nr 413), med ändr. K. kung. 30 juni 1947 med provisoriska tilläggsbestämmelser till statens allmänna avlösningsreglemente m. fl. nya avlösningsreglementen, med ändr. K. kung. 5 sept. 1947 ang. timarvoden till vissa lärare vid civila och militära skolor. K. kung. 5 sept. 1947 ang. timarvoden under läsåret 1947/1948 åt vissa lärare i övningsämnen. 1947 års tjänstepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna 30 juni 1947 (Svf 1947: nr 418). 1947 års familjepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna 30 juni 1947 (Svf 1947: nr 419). K. kung. 30 juni 1947 med föreskrifter rörande tillämpning av 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för de högre kommunala skolorna. K. kung. 30 juni 1947 med övergångsbestämmelser till 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för de högre kommunala skolorna. K. kung. 30 juni 1947 ang. omreglerad tjänste- och familjepension m. m. K. mts avlösningsreglemente 11 nov. 1938 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor, med ändr. (Gäller numera endast lärare i övningsämnen). K. kung. 12 maj 1939 med tilläggsbestämmelser till avlösningsreglementet 11 nov. 1938 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor. K. kung. 30 juni 1947 med provisoriska avlösningsbestämmelser under budgetåret 1947/1948 för lärare i övningsämnen vid de högre kommunala skolorna. K. kung. 15 juli 1944 ang. statsbidrag till hälsovården vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor och praktiska mellanskolor (Kfh 1946: sid. 612). K. kung. 28 juni 1946 ang. statsbidrag till anordnande av skolmältider. Reglemente 31 dec. 1919 för statens pensionsanstalt, med ändr.

Arvlöningar utgå enligt avlösningsreglementet och övriga ovannämnda statliga löneförfattningar. Båda rektorstjänsterna tillhöra grupp VII i avlösningsreglementet. Det fasta arvodet till tillsynslärarinna utgår vid vardera skolan med 140 kr. Vissa från år 1938 kvarstående lärare äga att, till förekommande av minskning i dem genom tidigare bestämmelser medgivna förmåner från skolområdet, uppbära personlig pensionsfyllnad med erforderliga belopp.

De utgående arvoden till läkarna vid de kommunala mellanskolorna äro beräknade efter 2,75 kr. per elev och år utan rörligt tillägg.

FD
Flsk

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 1,661,282 kr., kapitalbudgeten, av lånemedel inom linjen 28,900 kr.; inkomster: driftbudgeten 867,800 kr. (därav statsbidrag 841,800 kr.).

Styrelse

(utsedd för åren 1946—1949).

Skolornas rektorer (se nedan), sekr.; **Herlitz**, Ingeborg, försäkringstjänsteman; **Olsson**, Knut M. G., redaktör, stadsfullmä: 2:e vice ordf.; **Rothstein**, f. Rothstein, M. A. M. (Greta), rektor, vice ordf.; **Söderblom**, f. Hansson, Anna Lisa, fil. kand.; **Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Suppleanter: **Lund**, B. A., kyrkoherde, stadsfullm.; **Lundin**, f. Fornstedt, Sigrid A., f. d. barnavårdsman; **Sjöberg**, H. O., tjänsteman; båda skolornas tillsynslärarinnor (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma med folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 293).

Inspektor.

Sandwall, F. V., f. d. lektor.

Norra kommunala mellanskolan.

Den norra kommunala mellanskolan omfattar vårterminen 1948 22 avdelningar (därav 20 blandade och 2 flickavdelningar), av vilka 18 äro förlagda till skolbyggnaden, Drottningholmsvägen 28, och 4 till Abrahamsbergs skola. Antalet lärjungar utgör inalles 639.

Rektor.

Öije, E. J. V.; träffas å rektorsexpeditionen, Fridhemsgatan 17, K., t. 50 40 79, under terminerna varje läsdag 9—13,30.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII).

Tillsynslärlarinna.

Wikström, f. Sundström, Birgit.

Läkare.

Ottander, C. O. C.; t. 50 28 05.

En *extra skolsköterska* (3,660 kr.) (gemensam med södra kommunala mellanskolan).

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Andersson, O. H. F.

En *värmeledningsskötare* (9), en *baderska* (3), ett e. o. *expeditionsvaktsbiträde* (III).

Södra kommunala mellanskolan.

Den södra kommunala mellanskolan omfattar vårterminen 1948 25 avdelningar (därav 24 blan-

dade och 1 flickavdelning), av vilka 17 äro förlagda till skolbyggnaden, Hornsgatan 93, 4 till Enskede skola och 4 till Västberga skola. Antalet lärjungar utgör inalles 684.

Rektor.

Kristianson, F. A.; träffas å rektorsexpeditionen, Hornsgatan 93, Sv., t. 40 47 73, under terminerna alla läsdagar 12,30—13.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII).

Tillsynslärlarinna.

Bjuke, f. Nordwall, G. Margareta B.

Läkare.

Allewin, Sofia Ch.; t. 32 07 70.

En *extra skolsköterska* (3,660 kr.) (gemensam med norra kommunala mellanskolan).

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Persson, J. A.

En e. o. *vaktmästare tillika värmelednings-skötare* (IX), ett e. o. *expeditionsvaktsbiträde* (III), en e. o. *baderska* (III).

Kommunala flickskolorna.

Kommunerna äro jämlikt stadgan den 24 september 1928 för kommunala flickskolor be- myndigade att upprätta kommunala flickskolor. Sådan skola har till ändamål att, utöver omfånget för folkskolans verksamhet, bereda kvinnliga lärjungar, som genomgått lägst fjärde klas- sen av folkskola, anordnad enligt någon av denna skolas A- eller B-former, eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper, tillfälle till inhämtande av ett högre mått av allmän med- borgerlig bildning med hänsyn till den kvinn- liga ungdomens egenart samt att därvid tillika i större eller mindre utsträckning förbereda lärjungarna för praktisk verksamhet, särskilt inom hemmets område. Kommunal flickskola skall vara anordnad med såväl sjuårig läro- kurs, anknuten till folkskolans fjärde klass, som sexårig lärokurs, anknuten till folkskolans sjätte klass. De båda kurserna kunna upprättas antingen som var för sig fristående eller som med varandra förenade. De äro i de fem högsta klasserna identiskt lika. Sexåriga kursens första klass motsvarar sjuåriga kursens andra klass. Samläsning mellan de båda kurserna kan i viss utsträckning förekomma. Inom de två högsta klasserna skall undervisningen vara anordnad antingen på både en teoretisk och en prak- tisk utbildningslinje eller på endera av dessa linjer. Kommunal flickskola skall stå öppen för lärjungar, oberoende av deras hemorter. Under- visningen är i Stockholm fr. o. m. höstterminen 1947 avgiftsfri.

Skolgången avslutas icke med någon examen. Den kompetens, som medföljer godkänt avgångsbetyg från högsta klassen, och som, utom vad beträffar inträde å gymnasium, överensstämmer med realexamens kompetenser, har därför ingen författningssenlig benämning men brukar i fråga om teoretisk linje kallas normalskolekompetens. En däremot svarande behörighet är efter särskilda beslut av k. m:t förenad med godkänt avgångsbetyg från praktisk linjes högsta klass.

De kommunala flickskolorna i Stockholm—Södermalms, Bromma, Kungsholmens, Vasastadens, Norrmalms och Östermalms kommunala flickskolor — upprättades, enligt beslut av k. m:t den 9 juni 1939, den 1 juli samma år genom att kommunen övertog flertalet enskilda högre flickskolor i Stockholm (se närmare här om kommunalkalendern för år 1940).

Enligt det av skolöverstyrelsen fastställda reglementet för skolorna ha dessa gemensam styrelse men var sin rektor liksom ock i företekommande fall tillsynslärare. Styrelsen består av fem ledamöter, som jämte två suppleanter väljas, från och med år 1940 för fyra år, av stadsfullmäktige samt av en bland skolornas rektorer med en annan av rektorerna som suppleant, de två sistnämnda utsedda av skolöverstyrelsen. Minst två ledamöter och minst två suppleanter skola vara kvinnor. Rektor, som icke är ledamot av styrelsen, är skyldig närvara vid styrelsens sammanträden och har yttranderätt. Kassarörelse och bokföring, upprättande av avlöningslistor och statsbidragsrekvisitioner, upphandlingar och reparationsarbeten å skolfastigheterna, ävensom beredning och fördragning av ekonomiska ärenden handhas enligt avtal mellan folkskoledirektionen och styrelsen av folkskoledirektionens expedition.

För varje skola förordnar skolöverstyrelsen en inspektör och, på skolstyrelsens förslag, som rektor en bland de tjänstgörande lärarna. Har skola manlig rektor, förordnar styrelsen bland de tjänstgörande lärarinnorna en tillsynslärare. För lokalt skild skolavdelning kan styrelsen förordna en bland lärarna som ställföreträdande rektor, vilken åtnjuter kommunalt arvode. Folkskolornas överläkare har under skolornas styrelse det närmaste överinseendet över och ledningen av skolhälsovården. Av styrelsen utses sex skolläkare, en för varje skola, och tre heltidsanställda skolsköterskor.

Skolornas område, som är gemensamt och utgöres av Stockholms stad, må av styrelsen uppdelas i lärjungedistrikt för de särskilda skolorna. Sådan uppdelning har hittills ej vidtagits.

Teoretisk linje förekommer vid alla skolorna, praktisk linje tills vidare endast vid skolan å Norrmalm.

De kommunala flickskolorna omfatta vårterminen 1948 inalles 132 avdelningar med 4,006 lärjungar. Fr. o. m. höstterminen 1941 upprättas begynnelseklasser av 6-årig linje endast vid skolorna å Södermalm och Norrmalm så-

som fristående. Beträffande de olika skolavdelningarnas lokala förläggningar, se nedan under de särskilda skolorna.¹⁾

Vid samtliga skolavdelningar finnas skolbibliotek. Dessa omfattade den 31 december 1947 tillsammans 66,809, därav vid Södermalms kommunala flickskola 14,358, vid Bromma 5,018, vid Kungsholmens 5,074, vid Vasastadens 14,109, vid Norrmalms 17,978 och vid Östermalms 10,272 band.

Författningar. Reglemente för de kommunala flickskolorna i Stockholm, fastställt av skolöverstyrelsen 28 juni 1945 (Kf 1945: nr 31). K. stadga 24 sept. 1928 för kommunala flickskolor, med ändr. (se Kf 1946: sid. 578 och Sv 1945: nr 729 samt 1946: nr 558). K. m:ts avlöningsreglemente 11 nov. 1938 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor, med ändr. (gäller numera endast lärare i övningsämnen). K. kung. 12 maj 1939 med tilläggsbestämmelser till avlöningsreglementet 11 nov. 1938 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor. K. kung. 30 juni 1947 med provisoriska avlöningsbestämmelser under budgetåret 1947/1948 för lärare i övningsämnen vid de högre kommunala skolorna. K. kung. 30 juni 1947 ang. provisoriskt lönetillägg under budgetåret 1947/1948 åt vissa övningslärare. 1947 års avlöningsreglemente för befattningshavare med anställning vid viss statsunderstödd verksamhet 30 juni 1947 (Sv 1947: nr 413), med ändr. K. kung. 30 juni 1947 med provisoriska tilläggsbestämmelser till statens allmänna avlöningsreglemente m. fl. nya avlöningsreglementen. K. kung. 5 sept. 1947 ang. timarvoden till vissa lärare vid civila och militära skolor. K. kung. 5 sept. 1947 ang. timarvoden under läsåret 1947/1948 åt vissa lärare i övningsämnen. 1947 års tjänstepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna 30 juni 1947 (Sv 1947: nr 418). 1947 års familjepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna 30 juni 1947 (Sv 1947: nr 419). K. kung. 30 juni 1947 med föreskrifter rörande tillämpning av 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för de högre kommunala skolorna. K. kung. 30 juni 1947 med övergångsbestämmelser till 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för de högre kommunala skolorna. K. kung. 30 juni 1947 ang. omreglerad tjänste- och familjepension m. m. K. kung. 21 juni 1946 ang. omreglerad familjepension. K. kung. 9 dec. 1938 ang. statsbidrag till avlönning av lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor, med ändr. (Kf 1946: sid. 1240). K. kung. 30 juni 1947 ang. statsbidrag för redovisningsåret 1947/1948 till avlönning av lärare vid de

¹⁾ Fullständiga uppgifter ang. lärarpersonalen m. m. återfinnas i en av skolorna årligen utgiven katalog.

**FD
Flsk**

högre kommunala skolorna. K. kung. 15 juli 1944 ang. statsbidrag till hälsovården vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor och praktiska mellanskolor (Kfh 1946: sid. 612), med ändr. K. kung. 14 juni 1946 ang. resestipendier åt lärare i främmande levande språk vid allmänna läroverk, kommunala flickskolor etc. K. kung. 28 juni 1946 ang. statsstipendier för studier vid allmänna läroverk m. fl. läroanstalter. K. kung. 28 juni 1946 ang. statsbidrag till anordnande av skolmåltider, med ändr. K. kung. 30 april 1942 ang. delaktighet i lärarinnornas pensionsanstalt för vissa lärarinnor vid kommunala flickskolor. K. kung. 15 juni 1935 ang. delaktighet i lärarinnornas pensionsanstalt för vissa övningslärarinnor vid kommunala flickskolor, med ändr. K. kung. 17 maj 1935 om tillägg till reglementet för de enskilda läroanstalternas vikariatskassa. Skrivelse från skolöverstyrelsen 29 juni 1939 rör. undervisningsplan för skolorna, med ändr.

Avlöningar utgå enligt avlöningsreglementet och övriga ovannämnda statliga författningar samt enligt tillägget till reglementet för de enskilda läroanstalternas vikariatskassa (författningar; se ovan). Rektorstjänsten vid skolan i Södermalms tillhör grupp VII i avlöningsreglementet, rektorstjänsterna vid de fem övriga skolorna grupp VI. De ställföreträdande rektorerna uppbära kommunalt arvode med 1,140 kr. för kalenderår jämte rörligt tillägg enligt grunderna för 1937 års kommunala lönerreglering. Vid skolan i Vasastaden utgår till en lärare för tillsyn kommunalt arvode med 150 kr. för läsår utan rörligt tillägg.

De utgående arvoden till läkarna vid de kommunala flickskolorna äro beräknade efter 2,75 kr. per elev och år utan rörligt tillägg.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 4,302,104 kr., kapitalbudgeten, av lånemedel inom linjen 62,200 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,138,000 kr. (därav statsbidrag 2,035,200 kr.).

Styrelse och dess expedition.

Styrelse

(för åren 1948—1951).

Christiernin-Gunnarson, B. Elvira, fru, stadsfullm.; Heckscher, f. Vickhoff, Anna Britta, fru; Jansson, f. Lundquist, Clary H., fru, stadsfullm.; Tengnér, f. Gawell, Lilly F., rektor (representant för rektorerna), vice ordf.; Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm.

Suppleanter: Beijer, f. Janson, G. L. M. (Gunda), fru; Rothstein, f. Rothstein, M. A. M. (Greta), rektor (representant för rektorerna); Söderberg, Gertie, rektor vid stadens hushållstekniska mellanskola.

Sekreterare (1,800 kr.).

Ölje, E. J. V., rektor vid norra kommunala mellanskolan; träffas å styrelsens expedition,

Fridhemsgatan 17, K.; t. 50 40 79, dagligen 9—9,30 (under ferier endast tisdagar).

Revisorer.

Gemensamma med folkskoleledningen m. fl. (se sid. 293).

Södermalms kommunala flickskola.

Skolan är organiserad med fristående 7- och 6-åriga linjer och omfattar vårterminen 1948 36 klassavdelningar, av vilka 24 äro förlagda till skolfastigheten Timmermansgatan 21, och 12 till lokaler i Sofia skola, Skånegatan 117. Antalet lärjungar är inalles 1,120.

Inspektor.

Zetterquist, M. F., kyrkoherde.

Rektor.

Tengnér, f. Gawell, Lilly F.; träffas å rektors-expeditionen, Timmermansgatan 21, Sö.; t. 40 65 29, under lästerminerna varje lösdag utom lördagar 12,30—13.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,640 kr.).

Ställföreträdande rektor (1,140 kr.).

Avdelningen Skånegatan 117, Sö.: Boström, Eva M.; t. 41 41 18.

Läkare.

Pettersson, H. T.; t. 42 09 20.

En *extra skolsköterska* (3,060 kr.).

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (IX).

Ahlm, E. G.; t. 42 06 63.

Två e. o. *expeditionsvaktsbiträden* (III).

Bromma kommunala flickskola.

Bromma kommunala flickskola, förutvarande Äppelvikens elementarskola, är organiserad med 7-årig linje och omfattar vårterminen 1948 19 avdelningar, förlagda till fastigheten Alviksvägen 97, Äppelvik. Antalet lärjungar är 570.

Inspektor.

Holmgren, F. J. D., kyrkoherde.

Rektor.

Moll, Sonja A. M.; träffas å rektorsexpeditionen, Alviksvägen 97, Äppelvik; t. 25 19 62, under lästerminerna varje lösdag utom lördagar 10—10,30.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,484 kr.).

Läkare.

Appelberg Ulfsparré, Elsa I.; t. 50 88 80.

En *extra skolsköterska* (3,060 kr.) (gemensam med Vasastadens kommunala flickskola).

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (IX).

Jacobsson, F. A. H.; t. 25 19 62 (ankn.).

Kungsholmens kommunala flickskola.

Kungsholmens kommunala flickskola motsvarar förutvarande Stiftelsen Kungsholms elementarskola för flickor samt Kungsholms läroverk för flickor. Den är organiserad med förenad 7- och 6-årig linje och omfattar vårterminen 1948 19 avdelningar, förlagda till skolfastigheten vid Västerbroplan vid Rålambshov. Antalet lärjungar är 628.

Inspektor.

Göransson, Hardy P., överdirektör.

Rektor.

Rothstein, f. Rothstein, M. A. M. (Greta); träffas å rektorsexpeditionen, Rålambshovsskolan, K.; t. 50 09 52, under lästerminerna varje läsdag utom lördagar 13—13,30.

Ett *extra kontorsbiträde* (4,728 kr.).

Läkare.

Naglo, O. N. O.; t. 50 00 70.

En *extra skolsköterska* (3,804 kr.) (gemensam med Kungsholms folkskola).

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (IX).

Wistrand, S. G.; t. 50 09 52 (ankn.).

Vasastadens kommunala flickskola.

Vasastadens kommunala flickskola motsvarar förutvarande Wallinska skolan, Ählinska skolan samt Vasa högre flickskola. Kommunala flickskolan omfattar vårterminen 1948 19 avdelningar, vilka äro förlagda till förhyrda lokaler, nämligen 13 i Dalagatan 18, och 6 i Hälsingegatan 2. Antalet lärjungar är 575.

Inspektor.

Ankar, G. A., prost.

Rektor.

Heimbürger, Karin; träffas å rektorsexpeditionen, Dalagatan 18, Va.; t. 32 48 18, under lästerminerna varje läsdag utom lördagar 10—11.

Ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Ställföreträdande rektor (150 kr.).

Avdelningen Hälsingegatan 2, Va.: Elliott, f. Gustafsson, M. E. A. (Lisa); t. 30 09 02.

Läkare.

Dahlquist, Irma E. W.; t. 20 45 01.

En *extra skolsköterska* (3,060 kr.) (gemensam med Bromma kommunala flickskola).

Vaktmästare (1 kl.) (VIII).

Gustafsson, f. Karlsson, Edit K.; t. 32 48 18.

Ett *expeditionsvaksbiträde*.

Norrmalms kommunala flickskola.

Norrmalms kommunala flickskola motsvarar förutvarande Ateneums för flickor elementarskoleavdelning, Brummerska skolan och Annaskolan-Detthowska skolan. Den är organiserad med fristående 7- och 6-årig linje — i vissa klasser dock förenade linjer — samt med teoretisk och praktisk lärokurs. Skolan omfattar vårterminen 1948 20 avdelningar, av vilka 13 äro förlagda i fastigheten Johannesgatan 18 och 7 till förhyrda lokaler, Eriksbergsgatan 10, med ett sammanlagt lärjungeantal av 576, varav 15 å 2 avdelningar av praktisk linje, förlagda till Johannesgatan 18.

Inspektor.

Hamberg, Astrid, f. d. rektor.

Rektor.

Ramstedt, Agnes H.; träffas å rektorsexpeditionen, Johannesgatan 18, C.; t. 10 36 90, under lästerminerna varje läsdag utom lördagar 12,15—13.

Ett *kontorsbiträde*.

Ställföreträdande rektor
(1,140 kr.).

Avdelningen Eriksbergsgatan 10, Ö.: Edelstam, Ester G.; t. 11 55 35.

Läkare.

Nordenfelt, P. J.; t. 60 33 52.

En *skolsköterska* (gemensam med Östermalms kommunala flickskola); t. 20 53 17, måndagar, onsdagar och fredagar 9—10.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (IX).

Hillerudh, E. G. E.; Johannesgatan 18; t. 20 60 27.

Vaktmästare (1 kl.) (VIII).

Stake, J. W.; Eriksbergsgatan 10; t. 11 55 35.

Östermalms kommunala flickskola.

Östermalms kommunala flickskola motsvarar förutvarande Lyceum för flickor, Oskars högre flickskola, Margaretskolan och Anna Sandströms skola utom förstnämnda skolas gymnasium, vil-

FD
Msk

ket kvarstår som självständigt skolföretag. Den är organiserad med 7-årig linje samt med teoretisk lärokurs. Skolan omfattar vårterminen 1948 19 avdelningar, samtliga i den till kommunen överlätna skolfastigheten Banérgatan 38—40. Lärjungeantalet är 545.

Inspektor.

Stiernstedt, S. E. W. G., frih., verkst. direktör.

Rektor.

Beckman, O. Elsa; träffas å rektorsexpeditionen, Banérgatan 38—40, Ö.; t. 62 48 63, under lästerminerna varje lördag utom lördagar 15—15,30.

Ett e. o. kontorsbiträde (V).

Läkare.

Gyllencreutz, Sara A. H.; t. 20 80 20.

En extra skolsköterska (3,060 kr.) (gemensam med Norrmalms kommunala flickskola).

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (IX).

Forss, E. G.; t. 61 44 84.

Praktiska mellanskolorna.

Jämlikt k. m:t:s förnyade stadga den 7 juni 1934 för högre folkskolor, äro kommunerna bemyndigade att på sätt nämnda stadga föreskriver upprätta högre folkskolor. Sådan högre folkskola skall hava till ändamål att, såsom överbyggnad till den egentliga folkskolan, bereda ungdom, som genomgått egentlig folkskola eller på annat sätt vunnit motsvarande kunskaper, tillfälle att inhämta ett högre mått av allmänt medborgerlig och praktisk bildning, utan att de unga därigenom dragas från sina vanliga levnadsförhållanden eller nödig övning i praktiskt arbete. Högre folkskola må, allt efter förhållandena, kunna anordnas antingen såsom allmän högre folkskola, i vilken undervisningen innehåller en mera allmän läggning, eller såsom yrkesbestämd högre folkskola, i vilken undervisningen inriktas på visst yrke eller viss yrkesgrupp.

De högre folkskolorna i Stockholm äro jämlikt k. brev den 15 augusti 1933 tills vidare anordnade som fyraåriga praktiska mellanskolor, samtliga byggande på sexårig folkskolekurs. Dessa skolor hava i enlighet med gällande reglemente erhållit namnen Stockholms stads handelsmellanskola, Stockholms stads tekniska mellanskola samt Stockholms stads hushållstekniska mellanskola. Skolöverstyrelsen har fastställt undervisningsplaner för skolorna. Vid avgången från högsta klassen avlägga eleverna vid skolan praktisk realexamen.

För varje skola skall finnas en särskild styrelse. Enligt gällande reglemente skall sådan styrelse bestå av, förutom skolans tjänstgörande rektor, fyra ledamöter jämte två suppleanter.

Dessa utses av folkskoledirektionen för en tid av fyra år enligt i reglementet lämnade närmare bestämmelser och enligt stadsfullmäktiges beslut den 2 december 1935. Kassarörelse och bokföring handhas tills vidare enligt särskilt avtal av folkskoledirektionen. Skolorna övervakas därjämte av en inspektor, som förordnas av skolöverstyrelsen. För den närmaste ledningen av skolorna förordnas av skolöverstyrelsen en bland de tjänstgörande lärarna såsom rektor. Därjämte äger skolstyrelsen vid handelsmellanskolan förordna en lärarinna som tillsynslärare, om skolan har manlig rektor, eller en lärare såsom tillsynslärare, om skolan har kvinnlig rektor.

Skolhälsovården ombesörjes under ledning av folkskolans överläkare av en skolläkare för varje skola samt av en heltidsanställd skolsköterska för samtliga skolor gemensamt (förordnas av skolstyrelsen). Därjämte kunna eleverna remitteras till de vid folkskolorna anställda skollärarna för specialvård.

Antalet avdelningar inom de praktiska mellanskolorna är vårterminen 1948 inalles 70 med tillsammans 1,887 lärjungar. Beträffande de olika avdelningarnas förläggning se nedan under de särskilda skolorna.¹⁾

Vid praktiska mellanskolorna finnas skolbibliotek, omfattande vid 1948 års ingång vid handelsmellanskolan 8,509 band, vid tekniska mellanskolan 5,797 band och vid hushållstekniska mellanskolan 7,223 band.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads praktiska mellanskolor och högre folkskolor, fastställt av k. m:t 23 aug. 1935 (Kf 1935: nr 25). K. stadga 7 juni 1934 för högre folkskolor, med ändr. (Kfh 1946: sid. 810). K. kung. 30 juni 1947 ang. provisoriskt lönetillägg under budgetåret 1947/1948 åt vissa övningslärare. 1947 års avlösningsreglemente för befattningshavare med anställning vid viss statsunderstödd verksamhet 30 juni 1947 (Svf 1947: nr 413), med ändr. K. kung. 30 juni 1947 med provisoriska tillägsbestämmelser till statens allmänna avlösningsreglemente m. fl. nya avlösningsreglementen, med ändr. K. kung. 5 sept. 1947 ang. timarvoden till vissa lärare vid civila och militära skolor. K. kung. 5 sept. 1947 ang. timarvoden under läsåret 1947/1948 åt vissa lärare i övningsämnen. 1947 års tjänstepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna 30 juni 1947. 1947 års familjepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna 30 juni 1947. K. kung. 30 juni 1947 med provisoriska avlösningsbestämmelser samt ang. provisorisk avlösningsförstärkning och provisoriskt tillägg under budgetåret 1947/1948 för lärare i övningsämnen vid de högre kommu-

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i de av resp. skolor årligen utgivna katalogerna.

nala skolorna. K. kung. 15 juli 1944 ang. statsbidrag till hälsovården vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor och praktiska mellanskolor (Kfh 1946: sid. 612). K. kung. 30 juni 1947 med föreskrifter rörande tillämpning av 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för de högre kommunala skolorna. K. kung. 30 juni 1947 med övergångsbestämmelser till 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för de högre kommunala skolorna. K. kung. 30 juni 1947 ang. omreglerad tjänste- och familjepension m. m. Reglemente ang. avlöning och pension för överlärare m. fl. vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. (enl. SF:s beslut 15 dec. 1924 i tillämpliga delar gällande jämväl för rektorer vid högre folkskolorna). Reglemente ang. tilläggs pension för lärarpersonal vid Stockholms folkskolor, högre folkskolor och kommunala mellanskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. Reglemente 31 dec. 1919 för statens pensionsanstalt, med ändr.

Avlöningar utgå enligt avlöningsreglementet och övriga ovannämnda statliga författningar. Rektorstjänsten vid handelsmellanskolan tillhör grupp VII i avlöningsreglementet, rektorstjänsterna vid tekniska och hushållstekniska mellanskolorna grupp VI. Arvodet till tillsynslärarinnan vid handelsmellanskolan utgår med 180 kr. Kommunala arvoden utan rörligt tillägg utgå till bitr. rektorn vid Grevesmühl-ska avdelningen av handelsmellanskolan och till tillsynslärarna vid tekniska och hushållstekniska mellanskolorna. Från år 1938 kvarstående ordinarie lärare äga att, till förekommande av minskning i dem genom tidigare bestämmelser medgivna förmåner, uppbära personlig pensionsfyllnad med erforderligt belopp.

De utgående arvoden till läkarna vid de praktiska mellanskolorna äro beräknade efter 2,75 kr. per elev och år utan rörligt tillägg.

Handelsmellanskolan.

Handelsmellanskolan omfattar 27 avdelningar, av vilka 14 äro förlagda till Klara skola och 13 till Ringvägen 66. Antalet elever utgör tillsammans 761.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 875,529 kr.; inkomster: driftbudgeten 482,730 kr. (därav statsbidrag 777,900 kr.).

Styrelse

(för åren 1948—1951).

Skolans rektor (se nedan), sekr.; **Hjalmarsen, J. H.**, verkst. direktör; **Nyberg, J.**, lektor vid Stockholms handelsgymnasium, vice ordf.; **Tomson, R. V.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Wallin, H. E.**, kassör, kassaförvaltare.

Suppleanter: **Eriksson, K.**, f. d. försäkringsdirektör; **Karlsson, Hans G. B.**, tjänsteman, stadsfullm.

Revisorer.

Gemensamma med folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 293).

Inspektor.

Settergren, G. C. A., verkst. direktör.

Rektor.

Henning, K. S.; träffas under terminerna å rektors-expeditionen, Klara Västra Kyrkogata 14—16, C., t. 11 84 20, säkrast måndagar, torsdagar och fredagar 10,15—11 samt å rektorsexpeditionen, Ringvägen 66, Sö., t. 42 21 30 säkrast tisdagar och onsdagar 10,15—11.

En *e. o. vaktmästare* (1 kl.) (VIII) (vid skolan Ringvägen 66, gemensam med hushållstekniska mellanskolan), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. expeditonsvaktsbiträde* (III).

Läkare.

Hammar, C. B. M. (för gossar); t. 32 49 94.

Berg, Henny M. (för flickor); t. 41 28 27.

Två *extra skolsköterskor* (3,060 kr.) (av vilka en är gemensam för de praktiska mellanskolorna).

Tekniska mellanskolan.

Den tekniska mellanskolan omfattar 24 avdelningar, av vilka 13 äro förlagda till Engelbrekts skola och 11 till Maria skola. Antalet elever utgör tillsammans 656.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 815,839 kr.; inkomster: driftbudgeten 432,900 kr. (statsbidrag).

Styrelse

(för åren 1948—1951).

Skolans rektor (se nedan), sekr.; **Berthelius, F.**, f. d. överingenjör, vice ordf. och kassaförvaltare; **Hansson, A. B. N.**, e. o. assistent; **Svensson, G. A.**, byggmästare; **Tomson, R. V.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.

Suppleanter: **Lindström, M. S.**, tf. direktörs-assistent; **Tiberg, S. A. E.**, civilingenjör.

Revisorer.

Gemensamma med folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 293).

Inspektor.

Hultman, G. H., f. d. chefsingenjör.

Rektor.

Lönholm, J. M. E.; träffas å rektorsexpeditionen, Valhallavägen 76, Ö., t. 11 84 14, under terminerna säkrast tisdagar, onsdagar, torsdagar och oftast fredagar 10,15—10,45. Expeditionen öppen alla läsdagar 9—11 samt 12,15—16.

En *e. o. vaktmästare* (1 kl.) (VIII), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII).

Läkare.

Ekehorn, J. E. G.; t. 50 40 77 (bostaden 25 57 39).

En *extra skolsköterska* (3,060 kr.) (gemensam för de praktiska mellanskolorna).

Hushållstekniska mellanskolan.

Den hushållstekniska mellanskolan omfattar 18 avdelningar, av vilka 12 äro förlagda till Västmannagatan 19 och 6 till Ringvägen 66. Antalet elever utgör tillsammans 467.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 700,571 kr.; inkomster: driftbudgeten 366,260 kr. (därav statsbidrag 365,700 kr.).

Styrelse

(för åren 1948—1951).

Skolans rektor (se nedan), sekr.; **Hedén**, f. Cederlund, Eva H. M., f. d. folkskollärarinna; **Kjederqvist**, Anna H. M., rektor; **Ramstedt**, Eva J. A., f. d. lektor, vice ordf.; **Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Suppleanter: **Andreen**, E. Andrea, *e. o. överläkare*; **Göransson**, f. Rylander, Inez O., rektor.

Revisorer.

Gemensamma med folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 293).

Inspektör.

Lilliehöök, f. Berndes, Eleonor M., f. d. ordf. i Sveriges husmodersföreningars riksförbund.

Rektor.

Söderberg, Gertie; träffas å rektorsexpeditionen, Västmannagatan 19 (uppgång C), *Va.*, t. 30 32 67, under terminerna måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar 11,30—12 samt å expeditionen, Ringvägen 66, *Sö.*, t. 42 21 30, fredagar 12,15—13. Expeditionen, Västmannagatan 19, hålles öppen alla läsdagar (utom lördagar) 9—12 och 13—15 samt lördagar 9—12.

En *e. o. vaktmästare* (1 kl.) (VIII) (vid skolan Ringvägen 66, gemensam med handelsmellanskolan), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), en *extra expeditivsvakt* (1,380 kr.).

Läkare.

Allewin, Sofia Ch.; t. 32 07 70.

Två *extra skolsköterskor* (3,060 kr.) (en gemensam med Adolf Fredriks skola och en gemensam för de praktiska mellanskolorna).

Stockholms stads lärlings- och yrkesskolstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Lärlings- och yrkesskolstyrelsen.

Polhemsgatan 35—39, K.; telefoner och expeditionstid: se nedan. Styrelsens sammanträden hållas i yrkesskolornas centralbyggnad, Polhemsgatan 35—39, K., i regel andra tisdagen i varje månad under lästerminerna.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 19 november 1917 att uppdraga ledningen av stadens yrkesskolor åt en fristående yrkesskolnämnd. Vid den kommunala omorganisationen år 1920 ombildades denna till *Stockholms stads lärlings- och yrkesskolstyrelse*.

Jämlikt k. m.:s förnyade stadga den 4 november 1921 för den kommunala yrkesundervisningen (yrkesskolestadgan) äro kommunerna bemyndigade att upprätta vissa skolor för yrkesundervisning. Förvaltningen av de enligt nämnda stadga av Stockholms stad anordnade lärlings- och yrkesskolorna samt handläggningen av därmed sammanhängande ärenden handhaves av lärlings- och yrkesskolstyrelsen, som även har att bereda frågor om anslag av stadens medel till institutioner eller enskilda för bedrivande av yrkesskolundervisning samt handhava förvaltningen av härför beviljade anslag.

Lärlings- och yrkesskolstyrelsen består fr. o. m. den 1 januari 1948 av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sju ledamöter, som väljas av stadsfullmäktige, samt direktören hos styrelsen. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Tillsynen över de olika lärlings- och yrkesskolorna skall under styrelsens överinseende utövas av särskilda nämnder, bestående av, förutom resp. skolas rektor, direktören hos styrelsen samt tre för två år valda personer, av vilka en, tillika ordförande, utses av styrelsen och de två andra av vederbörande arbetsgivar- resp. arbetarorganisation. Undantag härifrån utgöra *dels* nämnden för flygmekanikerskolan, vilken nämnd består av en av styrelsen utsedd ordförande, direktören hos styrelsen och rektorn för skolan samt fyra ledamöter, därav en för flygvapnet som arbetsgivarens representant och en för personalen vid detsamma samt en för det civila flyget (ab. Aerotransport)

som arbetsgivarens representant och en för civila personalens förbund som arbetarnas representant, *dels* nämnden för restaurangskolan, som består av en av styrelsen utsedd ordförande, direktören hos styrelsen och rektorn vid skolan samt två representanter för arbetsgivarna och två för de yrkesanställda, *dels* nämnderna för affärsbiträdes- och kontoristskolorna, vilka utgöras av direktören hos styrelsen och skolornas rektor samt fem för två år av styrelsen valda ledamöter, av vilka en, som styrelsen därtill utser, skall vara nämndens ordförande. Av de valda ledamöterna skall eljest inom nämnden för affärsbiträdeskolorna en vara representant för arbetsgivarna och en representant för de yrkesanställda inom detaljhandeln samt inom nämnden för kontoristskolorna en vara representant för arbetsgivarna och en för de yrkesanställda inom kontorsvärlden. Dessa nämnder hava till uppgift att tillse, att undervisningen bedrivs på sådant sätt, att en verklig yrkeskunskap genom densamma åvägbringas, och skola därjämte med avseende å undervisningen till styrelsen inkomma med förslag eller avgiva yttrande i frågor, som till nämnderna hänskjutas av styrelsen. Nämnden för beredskapskurserna för verkstadsindustrien har i och med kursernas upphörande under år 1947 avslutat sin verksamhet. Respektive nämnders åtgärder skola vid styrelsens följande sammanträde anmälas och godkännas.

Ledningen av samtliga skolor utövas under styrelsens och resp. skolnämnders inseeende av fyra av överstyrelsen för yrkesutbildning utsedda rektorer, därav en för skolorna för industri och hantverk, utom skolorna för klänningssömmerskor, damskräddare och hattmodister m. m., en rektor för skolorna för klänningssömmerskor, damskräddare, hattmodister och sömnadskurser för hemmens behov, en för skolorna för husligt arbete och en för skolorna för handel.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 oktober 1947 (Utl. 1947: nr 402) har direktörstjänsten så omorganiserats att de med denna tjänst förut förenade rektorsgöromålen för flertalet skolor för industri och hantverk avskilts från tjänsten för att överlämnas åt särskild rektor. Direktörstjänsten blir härefter en kommunal cheftjänst, och dess innehavare blir förman för rektorer, överlärare, lärare och övriga befattningshavare med rätt att inspektera all under-

Lys

visning och bereda alla ärenden rörande yrkeskolväsendet.

Uppskikt över lärllings- och yrkesskolornas verksamhet utövas av en av översstyrelsen för yrkesutbildning förordnad inspektor.

Författningar. K. mts förnyade stadga 4 nov. 1921 för den kommunala yrkesundervisningen, med ändr. (Kfh 1946: sid. 485). Reglemente för Stockholms stads skolor för yrkesundervisning, fastställt av skolöverstyrelsen 10 sept. 1926, med ändr. K. brev 31 jan. 1941 med särskild föreskrift rörande sammansättningen av Stockholms stads lärllings- och yrkesskolstyrelse (Kf 1940: nr 73), med ändr. K. kung. 4 nov. 1921 ang. statsunderstöd till kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning, med ändr. (Kfh 1946: sid. 510).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 6,332,699 kr., dessutom förlagsmedel 200,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,153,444 kr. (därav statsbidrag 877,500 kr.).

Lärllings- och yrkesskolstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. > stads-
huset; träffas i stads huset alla vardagar
utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

Åstrand, N., ombudsman, stadskollegiets vice
ordf.

Övriga ledamöter.

Direktören (självskr.).

Edstam, A. M. (Anna-Maja), överlärare, stads-
fullm.

Eriksson, Arthur W., montör.

Herlitz, Ingeborg, försäkringstjänsteman.

*Jansson, K. A., förbundsordförande, stadsfullm.

*Karlsson, Hans G. B., tjänsteman, stadsfullm.

*Palmgren, M. J., sadelmakarmästare, stadsfullm.

Sekreterare (3,120 kr.).

Robach, E. C., f. d. ekonomidirektör; Polhemsgatan 35, K.; t. 52 03 40; träffas som regel
10,30.

Lärllings- och yrkesskolstyrelsens delegerade.

Delegerade för prövning av ansökningar till lediga befattningar.

Tomson, R. V., ordf.; Herlitz, Ingeborg; Karlsson, Hans G. B.; Åstrand, N.

Delegerade för inköps- och statfrågor.

Tomson, R. V., ordf.; Jansson, K. A.; Åstrand, N.

Delegerade för prövning av ansökningar om statsstipendier.

Eriksson, Arthur W.; Göransson, f. Rylander, Inez O.; Karlsson, Hans G. B.; Kjederqvist, Anna H. M., Schött, P. A. R.; en vakant.

Delegerade för flitpengar.

Jansson, K. A. (manliga); Edstam, A. M. (Anna-Maja) (kvinnliga).

Delegerade för behandling av frågor rörande växlingsklasser.

Tomson, R. V., ordf.; Eriksson, Arthur W.; Åstrand, N.; en vakant.

Av arbetsgivare- och arbetareorganisationer utsedda delegerade för behandling av frågor rörande växlingsklasser.

För mekanikerskolan: Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.; Norberg, S. A., ombudsman.

För elektrikerskolan: Hultkrantz, J. G., ingenjör; Larsson, K. W., elektrisk montör.

För smedskolan: Grönberg, B. G., smidesmästare; Larsson, J. E. V., smidesarbetare.

För svetsarskolan: Ingelman, G. M. R., civilingenjör; Strand, L. P., svetsare.

För värme- och sanitetsmontörer: Elvin, N. H. S., ingenjör; Wasén, H., ombudsman.

För målarskolan: Gustavson, A. V. N., målarmästare, stadsfullm.; Andersson, S. O., ombudsman.

För bilmekanikerskolan: Ahlrot, G. E., civilingenjör; Reberg, A. E., ombudsman.

För bleck- och plåtslagarskolan: Andersson, K. M., ombudsman; Holmgren, E. C., ombudsman.

Delegerade för prövning av ansökningar från elever vid handelsskolorna om befrielse från och nedsättning i terminsavgifter.

Eriksson, Arthur W.; Karlsson, Hans G. B.; Schött, P. A. R.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse alligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av lärllings- och yrkesskolstyrelsens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Eckerström, E. L. T., ombudsman.

Lorentzi, J. H. B., direktör.

Wallin, H. E., kassör, ordf.

Suppleanter:

Laurin, L.-E., byråingenjör.

Lindgren, Ingeborg I., fru, bryggeriarbeterska.

Central förvaltning.

Lärings- och yrkesskolornas expedition.¹⁾

Polhemsgatan 35—39, K.; postgirokontonr 3031; t. 52 03 40; expeditionstid: 8,30—11,30, 12,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 247,359 kr.; inkomster: driftbudgeten 247,359 kr.

Direktör (C).²⁾

Forssell, E. E.; Polhemsgatan 35, K.; t. 52 03 40 (även direkt 50 23 97); mottagningstid: tisdagar, torsdagar och fredagar 13—14.

Direktörsassistent, tillika inspektör (23).³⁾

Lindström, M. S., tf.; t. 52 03 40 (även direkt 52 50 13).

Kamrerare (1 kl.) (21).

Gustafson, J. A. T.; t. 52 03 40 (även direkt 50 23 49).

Förste kammarsskrivare (17).

Jäderlund, G. E.

Kammarsskrivare (15).

Hellner, K. G. A.

Kontorsassistent (e. 13).

Lannert, E. G.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ljungh, A. V. (Astrid); kassakontoret hålles öppet 9,30—11,30 och 12,30—15 (lördagar 12—14).

Kontorsskrivare (9).

Lagerqvist, Greta.

Expeditionsvakt (6).

Hofberg, P. E.

Tre första kontorsbiträden (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), tre kontorsbiträden (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), två extra kontorsbiträden (e. 5.), en e. o. telefonist (IV), en extra telefonist (e. 4), en extra expeditionsvakt (2,580 kr.).

¹⁾ T. v. fullgör expeditionen även vissa göromål, som eljest skulle tillhöra särskild rektors-expedition för skolorna för industri och hantverk. — ²⁾ Aug. direktörstjänstens ändrade organisation, se sid. 325 och 330). — ³⁾ Denna tjänst är avsedd att förändras till en överlärtjänst och uppehålls i avvaktan därpå genom vikarie.

Lärings- och yrkesskolorna.

Lys

Huvudexpedition: Polhemsgatan 35, K.; t. 52 03 40. Beträffande de särskilda skol-expeditionernas förläggning, se nedan.

I anslutning till k. mts förnyade stadga för den kommunala yrkesundervisningen den 4 november 1921 (yrkesskolestadgan) finnas inom den med statsmedel understödda kommunala yrkesundervisningen i Stockholm i huvudsak tre olika skoltyper, som representera efter varandra följande stadier av undervisningen, nämligen verkstadsskolor, läringskolor och yrkesskolor.

Verkstadsskolorna, som äro avsedda för nybörjare i resp. yrken, meddela eleverna den grundläggande utbildningen i dessa. Inträdesåldern vid verkstadsskolorna är, där ej annat stipulerats, lägst 14 år. Undervisningen pågår 6 dagar i veckan under en tid, som allt efter de olika yrkena varierar mellan 11 månader och 4 år. Förutom i yrkesarbete meddelas i verkstadsskolorna även undervisning i teoretiska ämnen i en omfattning, motsvarande lärings-skolornas hela kunskapsområde. Undantag härifrån utgör verkstadsskolan för murare, där undervisning meddelas endast i yrkesarbete. — Verkstadsskolan för murare (se nedan) skiljer sig från övriga verkstadsskolor därigenom, att eleverna, sedan de en kortare tid erhållit utbildning å skolverkstaden, utsändas till byggmästare i staden, hos vilka de under skollledningens kontroll mot vanlig läringslön få delta i förekommande yrkesarbeten. Vid en del övriga verkstadsskolor, såsom till exempel för mekaniker, bilmekaniker, instrumentmakare, sveisare samt elektriker, förekommer i viss utsträckning s. k. växlingsystem, d. v. s. eleverna undervisas växelvis, i regel under 3-månaders perioder, å skolan och någon lämplig verkstad ute i staden.

Läringskolorna hava till ändamål att bereda yrkesanställda tillfälle att, samtidigt med förvärvande av praktisk yrkesfärdighet genom arbete i yrket, inhämta sådana praktiska och teoretiska kunskaper, som kunna anses nödvändiga för att nå största möjliga yrkeskicklighet. Läringskolorna bestå av två skolformer, dels läringskolornas yrkesavdelningar för elever i åldern 15—18 år, dels kurser för äldre arbetare. I yrkesavdelningarna erhålla eleverna undervisning 6 å 9 timmar, förlagda till 2 å 3 kvällar, varje vecka under 2 års tid. Läroämnen äro yrkeslära (yrkesarbete med material- och verktygslära, maskinlära, yrkesritning, teknologi, räkning, skrivning, yrkeshygien m. m.), yrkesekonomi (affärsräkning, affärskrivning, kalkylation och bokföring) samt yrkes- och arbetarlagstiftning. Yrkesavdelningar vid läringskolorna äro inrättade för mekaniker, möbelsnickare, elektriker och murare. Härjämte hava införts s. k. läringskurser, omfattande ett huvudämne och i anslutning därtill biämnerna av mera allmän natur med

minst 4 timmar i veckan under ett eller två arbetsår för huvudämne och under 1 eller 2 terminer för biämnen, undantagsvis under upp till 8 terminer. Sådana läringskurser äro anordnade för handel, husligt arbete samt hantverk och industri. Inträdesfordringar för läringskurs äro att ha fyllt 15 år samt att ha fullgjort sin skolplikt.

Lärings skolans kurser för äldre arbetare äro avsedda för yrkesarbetare i åldern över 18 år, som ej haft tillfälle att bevista lärings skolans yrkesavdelningar, och som i dessa kurser beredes tillfälle att i vissa ämnen inhämta motsvarande kunskaper. Undervisningen är i regel förlagd till kvällarna.

Yrkesskolorna, som äro en direkt påbyggnad på verkstads- och lärings skolorna, må enligt yrkeskolestadgan omfatta dels ämneskurser, utgörande fristående lärokurser i olika läroämnen, dels yrkeskurser, utgörande sammanhängande utbildning i ett flertal för visst yrke behöfliga läroämnen, dels och mästar kurser, avsedda för mästarutbildning. I Stockholm omfatta yrkesskolorna ämneskurser och yrkeskurser, vilka anordnas under olika former med längre eller kortare läro tid, allt efter förefintliga behov och arbetsförhållanden inom resp. yrken.

De yrkesgrenar, för vilka verkstads-, lärings- eller yrkesskolor hava anordnats i Stockholm, äro angivna i nedanstående förteckning över av styrelsen anordnade skolor m. m.

Till styrelsens förfoganda har under många år ställts anslag till *upplysningsverksamhet*, bland *husmödrar*, avsett för propaganda och bildningsverksamhet bland husmödrar, särskilt i mindre bemedlade hem, för spridande av kunskap om användande av billigare livsmedel samt tillvaratagande och vård av hemmens utrustning av kläder m. m. Planläggningen och utförande av verksamheten handhaves av skolorna för husligt arbete och sömnad i gemenskap.

Styrelsen har i enlighet med beslut av stadsfullmäktige jämväl övertagit ledningen och förvaltningen av Stockholms borgarskolas handelslinje. Denna för utbildning i handelsyrket m. m. avsedda gren av lärings- och yrkesskolornas verksamhet omfattar *dels* dagskolor, bestående av Stockholms stads handelsskolas allmänna handelsavdelning (tre 1-åriga kurser, tillsammans utgörande en fullständig lägre handelskola) samt sekreterarekursen (1-årig), korrespondentkursen (omfattande 1 år) och s. k. förberedande korrespondentkurser om 17 och 34 veckor, *dels* yrkesskolans ämneskurser och yrkeskurser å aftontid med undervisning i olika handelsämnen (omfattande en å fyra terminer), *dels* kurser i maskinskrivning samt svensk och utländsk stenografi, *dels* och 2-åriga läringskurser och 1-åriga yrkeskurser med kvällsundervisning för kontorsanställda och butiksbiträden.

Vidare hava upprättats dagskolor för blivande biträden inom manufakturmetervaru- och specerihandelsbranscherna samt fr. o. m.

läsåret 1947/48 dylika inom dambeklädnads-, herrbeklädnads-, färghandels- och järnhandelsbranscherna. Vid dessa skolor, som äro organiserade efter ungefär samma grunder som verkstads skolorna, är undervisningen 1-årig (utom för de två sistnämnda branschernas skolor, som äro 2-åriga), med undervisningen delvis förlagd till butiker i Stockholm.

Vid skolorna för handel har styrelsen vidare anordnat vissa kortare utbildningskurser i samarbete med vissa sammanslutningar på näringslivets område.

Undervisningen i verkstadsskolorna och lärings skolans yrkesavdelningar är helt kostnadsfri. I samband med statbehandling för år 1947 har medgivits, att avgifter icke skola utgå för i Stockholm hemmahörande elever i s. k. läringskurser och andra till lärings skolans stadium hörande kurser, för vilka icke annat särskilt bestämmes. Vid statbehandling för år 1948 har medgivits, att avgift icke heller skall utgå för andra och tredje årskursernas elever vid handels skolans treåriga allmänna handelsavdelning samt andra till och med femte terminernas elever i handelsskolornas gruppkurser om fem terminer i svenska och främmande språk, ehuru dessa kurser utgöra yrkeskurser. I yrkesskolans ämneskurser och i handelsgruppens härmed jämställda skolor och kurser erlägga eleverna eljest kurs- och materialavgifter. I verkstadsskolorna erhålla eleverna flitpengar, vilka för flertalet skolor per vecka utgöra högst 2:37 kr. under första året, 4:87 kr. under andra året, 16:12 kr. under tredje året samt 31:12 kr. under fjärde året. Vid vissa kurser vid lärings skolan utgå flitpengar efter andra grunder, t. ex. vid kurs för tvättutbildning med 30 kr. och vid tvättföreståndarkurs med 60 kr. i månaden samt vid tvååriga pianoreparatörs skolan 30 resp. 50 kr. i månaden under första och andra året. Vid konfektionssömnadsskolan utgå flitpengar med belopp motsvarande 75 % av sömlön för utförda plagg att utbetalas per vecka, dels med härtill över 10 % å intjänade sömlöner för fyraveckorsperiod, vilket senare belopp disponeras för särskilda premier åt vissa elever för välgjort arbete. Flitpengarna i växlingsklasserna bliva i regel avsevärt högre än de ovan nämnda och komma även att i viss mån variera för skilda yrken.

Av statsmedel utgår efter prövning av överstyrelsen för yrkesutbildning anslag till stipendier åt elever vid skolorna — om ej annat av överstyrelsen angivits allenast vid kurs med heldagsundervisning av minst 5 månaders längd — vilka stipendier efter behovsprövning kunna utgå med resp. 90, 60 och 30 kr. i månaden, dock att elev från annan ort än skolorten kan under i k. kung. den 30 juni 1947 angivna förutsättningar erhålla högst resp. 115, 85 och 55 kr. i månaden. För elever från skolorten, som bo i hemmen, göres avdrag för kost och logi med intill 30 kr. i månaden.

Från och med år 1947 hava medel beviljats, till fria läroböcker, inklusive räknestickor, åt i Stockholm mantalsskrivna elever i verkstadsskolor, lärllingskolors yrkesavdelningar, lärllingskurser med dagundervisning eller eljest närmast jämförbara med verkstadsskolor, t. ex. hembiträdesskolan, konfektionsskolan, skolan för piano-reparatörer, samt vissa skolor och kurser för handel, såsom biträdesskolorna, förberedande korrespondentkursen och allmänna handelsavdelningen (men ej kurser, som bygga på realexamen).

Med bidrag av statsmedel anordnas från och med år 1947 fria skolmältider vid skolor med heldagsundervisning d. v. s. närmast verkstadsskolorna, i den mån lokala förhållanden sådant medgiva. (Jfr Utl. 1946: nr 410.)

Under arbetsåret 1946/47 åtnjöto sammanlagt 12,869 personer undervisning vid stadens verkstads-, lærllings- och yrkesskolor.

De fr. o. m. år 1940 anordnade beredskapskurserna upphörde den 1 oktober 1947.

Enligt stadsfullmäktiges beslut har fr. o. m. den 1 oktober 1944 anställts en konsulent för rådgivning och upplysningsverksamhet i frågor om bosättning och heminredning. Denna verksamhet, som är ett led i styrelsens upplysningsverksamhet på det husliga området, avser närmast att vara till hjälp för de unga, som skola bilda hem, att på förståndigt sätt planlägga och anskaffa hemmens inredning med möbler och annan utrustning, så att de ekonomiska synpunkterna tillgodoses, utan att de praktiska och estetiska kraven behöva eftersättas. Verksamheten utövas dels vid personlig rådgivning, dels i samband med kurser och föreläsningar, som hållas vid skolorna.

Likaledes hava stadsfullmäktige den 23 maj 1945 beviljat medel för anställande fr. o. m. den 1 oktober 1945 av två konsulenter, en i sömnad och en i husligt arbete, vilka skola genom föredrag, demonstrationer, studiecirklar, kurser o. dyl. söka väcka husmödarnas intresse för hemarbetets rationalisering och organisation.

Sedan den i Stockholm bildade samarbetskommittén för klädvärd hemställt om anslag för klädvärdande verksamhet, beslöto stadsfullmäktige den 7 december 1942 att bevilja dylikt anslag för tiden intill den 1 juli 1943. Sedermera hava stadsfullmäktige beviljat förnyade anslag för fortsättande av verksamheten. Andamålet med verksamheten är att på bästa sätt tillvarata det textilmaterial, som finnes i landet. Åt lærllings- och yrkesskolstyrelsen har uppdragits att hand-
hava ledningen och organisationen av verksamheten. Den 10 december 1942 tog denna sin början i form av systugor (se sid. 333).

Vid skolorna finnas fyra för såväl lärare som elever avsedda skolbibliotek, av vilka ett är beläget Polhemsgatan 35, ett Bolinders Plan 9, ett fördelat på de till skolorna för husligt arbete hörande skolköken samt ett på skolorna för handel, Fridhemsgatan 25 (ingång Kungsholmsgatan 75). Biblioteken innehålla teknisk facklitteratur,

litteratur om samhällslivet samt i viss utsträckning även skönlitteratur.

Från och med år 1947 utgår anslag till lärarens fortbildning, studieresor m. m. med syfte att bereda lärare tillfälle till deltagande i studiekurser, till praktikperioder vid verkstäder eller företag samt studieresor inom och utom landet.

Författningar. Avlöningsreglemente för ordinarie lärarpersonal vid Stockholms stads verkstads-, lærllings- och yrkesskolor, antaget av SF 19 dec. 1923, med ändr. samt tilläggsbestämmelse 18 dec. 1942. 1947 års avlöningsreglemente för befattningshavare med anställning i viss statsunderstödd verksamhet 30 juni 1947 (Svf 1947: nr 413, med ändr. Reglering av lärartjänster vid Stockholms stads skolor för yrkesundervisning, fastställt av k. överystyrelsen för yrkesutbildning 23 mars 1945, med ändr. Reglemente för statens pensionsanstalt 31 dec. 1919, med ändr. K. kung. 18 juni 1925 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, med ändr. Reglemente ang. tilläggs pension för ordinarie lärare och lärarinnor vid Stockholms stads skolor för yrkesundervisning, antaget av SF 19 dec. 1928 (Kf 1928: nr 65) samt tilläggsbestämmelse 18 dec. 1942. K. kung. 14 juni 1946 ang. resestipendier åt lärare i främmande levande språk vid vissa till yrkesundervisningen hörande läroanstalter, med ändr. K. kung. 29 juni 1945 ang. stipendier åt elever vid statsunderstödda kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning, med ändr. K. kung. 28 juni 1946 ang. statsbidrag till anordnande av skolmältider.

Avlöningar. (Beträffande föreståndare m. fl. se nedan.) **Skolor för handel.** Ämneslärare. För dessa tjänster gälla enligt ovannämnda reglering i tillämpliga delar samma bestämmelser angående avlöningar och villkor härifrån som för jämförliga tjänster vid de högre kommunala skolorna enligt för dessa skolor gällande avlöningsreglemente (se ovan), varvid lärare hänförs till nedannämnda lönegrader i löneplanen nr 1 i statens löneplansförfordning (se sid. 574), nämligen ordinarie ämneslärare med adjunktskompetens Ca 26, annan ordinarie ämneslärare Ca 24, extra ordinarie ämneslärare med adjunktskompetens Ce 24, annan extra ordinarie ämneslärare Ce 22, ordinarie lärare i svensk stenografi, maskinskrivning och svensk handelskorrespondens Ca 20 och extra ordinarie lärare i samma ämnen Ce 19 samt extra ordinarie kvinnliga lärare i maskinskrivning, Ce 15.

Övriga skolor. Ordinarie lärare. 28 ordinarie lärare, därav 3 manliga lärare i teoretiska ämnen och 1 manlig förste yrkeslärare 5,640 kr., 9 manliga yrkeslärare 5,340 kr. och 15 kvinnliga yrkeslärare 4,200 kr. Härtill komma tre ålderstillägg efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring, vart och ett å 600 kr. för manlig och 360 kr. för kvinnlig lärare.

Fast anställda lärare. 4 manliga förste yrkeslärare 5,640 kr. och 15 manliga yrkes-

Lys

lärare 5,340 kr. Härtill komma tre ålders-tillägg efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring, vart och ett å 600 kr.

E. o. lärarpersonal. 4 förste lärare 7,140—5,100 kr., 2 föreståndarinnor 5,700 kr., 8 lärare i teoretiska ämnen 6,300—5,100 kr., en lärare i gymnastik 5,208 kr., 22 t. v. anställda lärare 5,388—4,800 kr., 1 t. v. anställd lärarinna i teckning 4,080 kr. och 21 t. v. anställda lärarinnor 4,500—3,480 kr. Dessutom finnas vid skolorna för hantverk, industri och husligt arbete c:a 160 manliga och 85 kvinnliga timlärare samt vid skolorna för handel c:a 80 manliga och 40 kvinnliga timlärare, därjämte tillfälligt anställda timlärare. Timlärarnas arvoden utgå med 5: 00—2: 40 kr. för varje undervisningstimme enligt av tjänstenämnden fastställda grunder.

Skolläkare: anslag 1,000 kr.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 5,433,756 kr., inkomster: driftbudgeten 1,708,400 kr. (därav statsbidrag 877,500 kr.).

Inspektor

(förordnad av överstyrelsen för yrkesutbildning).

Modig, J.-O., verkst. direktör i Sveriges hantverks- och småindustriorganisation.

Skolläkare.

Wide, P. Hj. E.; t. 32 22 55 (för manliga elever). **Berg, Henny M.**; t. 41 28 27 (för kvinnliga elever).

En extra skolsköterska (3,060 kr.).

Skolorna för industri och hantverk.

Rektor.¹⁾

Vakant; Polhemsgatan 35, K.; t. 52 03 40 (direkt 50 23 97); mottagningstid: tisdagar, torsdagar och fredagar 13—14.

Kontorsassistent (XIII).

Söderkvist, T. V. A.

Kurator (e. 12).

Meurling, E. A.

Maskinist (12).

Hedberg, A. E. M.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Hermansson, K. Ture E., stadsfullm.; **Nilsson, E. A.**; **Tidell, E. P. A.**

¹⁾ Enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 okt. 1947 skola de hitills med direktörstjänsten förenade rektorsgöromålen fränskiljas densamma. Intill dess stadsfullmäktige beslutat om tjänstorganisation för rektorsgöromålen, uppehålls denna rektorstjänst av vakansvikarien å direktörstjänsten. Direktör E. E. Forssell, se sid. 327, tillträder sin befattning den 1 juli 1948.

En vaktmästare (1 kl.) (verktysutlämnare för mekaniker) (8), en e. o. kontorist (VIII), en e. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII), en e. o. vaktmästare (verktysutlämnare för elektriker) (VI), två extra verktysutlämnare (2,580—2,100 kr.), ett e. o. kontorsbiträde (V), en e. o. portvakt (II), en extra portvakt (1,860 kr.).

Mekaniker, bilmekaniker och instrumentmakare.

(Verkstads-, lärings- och yrkesskolor.)

Nämnd.²⁾

Berthelius, F., f. d. överingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Thorelli, H. W. R.**, direktör; **Jonsson, R. L.**, ombudsman; **Hallgren, H. H.**, fabrikör (adjungerad ledamot vid behandling av ärenden rörande bilmekaniker-skolan).

Förste yrkeslärare (7,440 kr.).

Fredriksson, F. A.

Flygmekaniker.

(Verkstadsskola.)

Nämnd.²⁾

Berthelius, F., f. d. överingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Odqvist, G.**, kapten vid flygvapnet; **Djupmark, L. V.**, ingenjör; **Backström, A. H.**, förbundssekreterare; **Sköld, B. E.**, mekaniker.

Smeder.

(Verkstads- och lärlingsskolor.)

Nämnd.²⁾

Berthelius, F., f. d. överingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Lundgren, S. A.**, ingenjör; **Johansson, B.**, ombudsman.

Rörläggare, värme- och sanitetsmon-törer.

(Verkstads-, lärings- och yrkesskolor.)

Nämnd.²⁾

Hultman, G. H., f. d. chefsingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Elvin, N. H. S.**, ingenjör; **Wasén, H.**, ombudsman.

²⁾ Ledamöterna i här nedan intagna nämnder (jfr sid. 325), hörande till skolorna för hantverk och industri, äro uppförda i den ordning att, efter den av styrelsen utsedda ordföranden, först kommer direktören för skolorna och vederbörande skolors rektor, samt sedan de ledamöter, vilka äro utsedda av resp. arbetsgivare- och arbetareorganisation. Ledamöterna äro valda för åren 1947—1948.

Bleck- och plåtslagare.

(Verkstads-, lärings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.¹⁾***Berthelius**, F., f. d. överingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Andersson**, K. M., ombudsman; **Holmgren**, E. C., ombudsman.**Svetsare.**

(Verkstads-, lärings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.¹⁾***Åhrell**, R. A., bergsingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Hedlund**, S. J., ingenjör; **Ericson**, C. G., mättningsman.**Elektriska montörer samt elektro-mekaniker.**

(Verkstads-, lärings- och yrkesskolor.)

Yrkesskolan omfattar bl. a. 2-åriga yrkeskurser avsedda att meddela sådana kunskaper, som erfordras för erhållande av behörighet (av klass B) att utföra elektriska installationer.

*Nämnd.¹⁾***Welin-Berger**, J. A. E., yrkesinspektör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Thunqvist**, S. E., direktör; **Larsson**, K. W., elektrisk montör.*Förste yrkeslärare* (7,440 kr.).**Lindström**, E. Hj.**Urmakare.**

(Verkstads- och yrkesskolor.)

*Nämnd.¹⁾***Berthelius**, F., f. d. överingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Sandberg**, R. E., urmakarmästare; **Forsberg**, J. E., urmakariarbetare.**Guldsmeder.**

(Lärings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.¹⁾***Wettergren**, K. E. W. F., överintendent, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Johansson**, J. E., guldsmedsmästare; **Eklund**, N. G., guldsmed.**Murare.**

(Verkstads- och läringskolor.)

*Svarvargatan 9, K.; t. 53 08 34.**Nämnd.¹⁾***Engkvist**, O. T., byggmästare, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Nilsson**, P., byggmästare; **Richter**, N. Å. S., ombudsman.¹⁾ Se not 2 å sid. 330.*Förste yrkeslärare* (7,440 kr.).**Larsson**, W. F.**Betong- och cementarbetare.**

(Läringskolor.)

*Nämnd.¹⁾***Chatillon-Winbergh**, G., överingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Georgii**, H. P., ingenjör; **Andersson**, O. Valter, ombudsman, stadsfullm.**Möbel- och inredningssnickare.**

(Verkstads-, lärings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.¹⁾***Berghagen**, R., arkitekt, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Ryman**, G. V., snickarmästare; **Cronborg**, B. V. F. H., ombudsman; **Arnerot**, G. E., fabriksför (adjungerad ledamot vid behandling av frågor rörande verkstadsskolan för inredningssnickare).*Förste yrkeslärare* (7,140 kr.).Vakant, *tf.* **Lindstedt**, H. F.**Tapetserare.**

(Verkstads-, lärings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.¹⁾***Berghagen**, R., arkitekt, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Sundström**, N. E. M., tapetserarmästare; **Löf**, A. H. I., förbundsordförande.**Reparationsskomakare.**

(Verkstadsskolor.)

*Nämnd.¹⁾***Gillberg**, O. L., förbundsordförande, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Andersson**, K. E., skomakarmästare; **Åkerblom**, C. E., skoarbetare.**Skräddare samt byx- och västsömmerskor.**

(Verkstads-, lärings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.¹⁾***Berglöv**, R. W., skräddarmästare, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Lund**, E. V., skrädderiidkare; **Strömberg**, A. G. Y., ombudsman.¹⁾ Se not 2 å sid. 330.

Förste yrkeslärare (6,840 kr.).
Sjömark, C. L.

Körsnärer och sömmerskor inom
körsnärsvirket.
(Verkstads- och yrkesskolor.)

*Nämnd.*¹⁾

Carlenius, G. W., f. d. verkstadschef, ordf.;
direktören (självskr.); rektor (självskr.); Pet-
tersson, J. K. T., körsnärsmästare; Larsson,
S. G. L., körsnär.

Målare och färghandelsbiträden.
(Verkstads-, lärlings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.*¹⁾

Karlmann, K. O. S., målarmästare, ordf.; direk-
tören (självskr.); rektor (självskr.); Ståhlhamn,
A. R., målarmästare; Andersson, S. O., om-
budsman; Wadström, G., köpman (adjungerad
ledamot vid behandling av ärenden rörande
lärlings- och yrkesskolorna för färghandelsbi-
träden).

Förste yrkeslärare (7,440 kr.).

Vakant, *tf.* Blixman, E. W.

Bokbindare.

(Lärlings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.*¹⁾

Åstrand, N., ombudsman, stadskollegiets vice
ordf., ordf.; direktören (självskr.); rektor
(självskr.); Wahlström, H., bokbindarmästare;
Sundberg, K. O. E., kassör.

Charkuterister.

(Verkstads-, lärlings- och yrkesskolor.)

Slakthuset, Enskede 1; t. 49 12 06.

*Nämnd.*¹⁾

Karlsson, Hans G. B., tjänsteman, stadsfullm.,
ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.);
Frisk, D. A., grosshandlare; Nordh, Hj. V. F.,
livsmedelsarbetare.

E. o. förste yrkeslärare (5,580 kr.).

Karderud, A. H., tjl. (se sid. 334).

Konditorer.

(Lärlings- och yrkeskurser.)

*Nämnd.*¹⁾

Karlsson, Hans G. B., tjänsteman, stadsfullm.,
ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.);
Lindström, Å. R., konditorimästare; Johans-
son, A. K. G., konditoriarbetare.

¹⁾ Se not 2 å sid. 330.

Restaurangpersonal.

(Lärlings- och yrkeskurser pågå september—april
månad årligen.)

*Restaurang Hasselbacken, Djurgården,
Ö. och Polhemsgatan 35, K.; t. 62 49 45,
62 12 49.*

*Nämnd.*¹⁾

Garsten, B. C., direktör, ordf.; direktören
(självskr.); rektor (självskr.); Bergils, J. H.,
f. d. byråchef; Hasselmark, C. A. W., direk-
tör; Nyh, A. K. F., köksmästare; Sjöb, H. T.,
förbundskassör.

Föreståndare (7,500 kr.).

Hildestrand, F., direktör.

E. o. förste yrkeslärare (5,100 kr.).

Carlström, J. E.

Frisörer.

(Lärlings- och yrkeskurser.)

*Nämnd.*¹⁾

Tottie, M. P. V., prakt. läkare, ordf.; direktören
(självskr.); rektor (självskr.); Stenbäck, G. K.,
frisörmästare; Strömberg, E. G., ombudsman.

E. o. förste yrkeslärare (5,100 kr.).

Schön, S. H. E.

Fotografer.

(Verkstadsskola.)

*Nämnd.*¹⁾

Bäckström, K. G. H., docent, ordf.; direktören
(självskr.); rektor (självskr.); Welinder, N. E.,
fotograf; Ekström, R. G., fotograf.

Förste yrkeslärare (7,440 kr.).

Ekström, R. G.

Pianoreparatörer.

(Lärlingskurs.)

*Nämnd.*¹⁾

Steenberg, K. J. E., folkskolinspektör, stads-
fullm., ordf.; direktören (självskr.); rektor
(självskr.); Lundholm, G. W., direktör; Falk,
R. F. A., pianostämmare.

E. o. yrkeslärare.

Schoultz, W. B.

¹⁾ Se not 2 å sid. 330.

Tvättpersonal.

(Lärlingsskolor.)

*Exp.: Svedenborgsgatan 15, Sö.; t. 42 03 92.***Nämnd.¹⁾****Pehrzon, V. M.**, direktör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Robinson, R. W.**, civilingenjör; **Nilsson, K. E.**, maskintvättare.**E. o. yrkeslärarinna** (3,780 kr.).**Siwerson, Siw S. A.***En biträdande extra tvättförestånderska* (2,220 kr.).

Skolorna för klänningssömmerskor, sömnadskurser för hemmets behov, konfektions-sömmerskor, damskräddare, hattmodister samt klädvårds-verksamhet.

Rektor (7,500 kr.).**Kjederqvist, Anna H. M.** (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1950); **Bolinders Plan 9, K.; t. 50 11 25, 50 02 55; mottagningstid: onsdagar 15—17.***Två extra första kontorsbiträden* (e. 7), *ett extra kontorsbiträde* (1,860 kr.).**Klänningssömmerskor.**

(Verkstads- och yrkesskolor.)

*Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55.***Nämnd.¹⁾**

se nedan under Konfektionssömmerskor.

Sömnadskurser för hemmets behov.*Stora Nygatan 40—42, C.; t. 10 85 60; Timmermansgatan 19, Sö.; t. 41 88 99; Kommunalhuset Alvik, Gustavslundsvägen 168 A—B, n. b.; t. 25 33 55, 25 55 51.***Föreståndarinna** (5,700 kr.).**Molander, Tyra E.**; mottagningstid: onsdagar 10—11,30 och 15—16; t. 11 19 94.**Nämnd.¹⁾**

se nedan under Konfektionssömmerskor.

Konfektionssömmerskor.

(Lärlingskurser.)

*Polhemsgatan 35, 1 tr., K.; t. 52 25 48.***Nämnd.¹⁾****Théel, f. Roth, Elisif, fru, ordf.; direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Carlenius, G. W.**, f. d. verkstadschef; **Brandt, f. Jansson, Maria F., fru; Richard, E. R.**, direktör (adjungerad ledamot vid behandling av frågor rörande skolan för konfektionssömmerskor).**Damskräddare.**

(Verkstadsskola.)

*Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55.***Nämnd.¹⁾****Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, ordf.; direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Kjellström, A. G.**, skräddarmästare; **Hoflin, P. E.**, ombudsman.**Hattmodister.**

(Verkstads- och yrkesskolor.)

*Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55.***Nämnd.¹⁾****Théel, f. Roth, Elisif, fru, ordf.; direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Alef, f. Johansson, G. E. Ch. (Görel), fru; Svensson, Ada T., modist.****Klädvårdsverksamhet.**

Systugor äro anordnade: vid Klarabergsgatan 33, t. 10 76 90, öppen alla dagar utom lördagar (där finnes även anordnad en barnkammare); dessutom äro anordnade filialer i olika stadsdelar (jfr Utl. 1942: nr 384).

Nämnd.¹⁾**Tomson, R. V.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.; **direktören** (självskr.); **Kjederqvist, Anna H. M.**, rektor, **Arrhenius Beyer, H. Lilly T., fru**, konsulent, **Frodell, f. Stenbeck, Signe A. M., fru, Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm., Johnson, f. Karlsson, E. M. Viktoria, fru**, en vakant (utsedda av lärlings- och yrkesskolestyrelsen); **Brandt, f. Jansson, Maria F., fru, Strömberg, A. G. Y., ombudsman** (utsedda av Svenska beklädnadsförbundet).**Skolorna för husligt arbete.**

Undervisningen bedrivs dels i skolköken Kungsholmsgatan 16, t. 52 48 36, Timmermansgatan 19, t. 40 30 74, Sveavägen 83, t. 31 58 64, Karlavägen 66, t. 60 05 80, Kommunalhuset i

¹ Se not 2 å sid. 330.¹⁾ Se not 2 å sid. 330.

Lys Alvik, t. 25 55 51 och Scheelegatan 8, t. 53 93 35, 53 93 50.

Vid skolköken anordnas även kortare kurser i olika grenar av husligt arbete.

Rektor (7,500 kr.).

Göransson, f. Rylander, Inez O. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1950); Kungsholmsgatan 16, K.; t. 50 88 23; mottagningstid: måndagar och torsdagar 10—12.

Biträdande rektor (överlärare)
(5,200 kr.).

Vakant.

Ett *extra första kontorsbiträde*.

*Nämnd.*¹⁾

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, ordf., (utsedd av lärllings- och yrkesskolstyrelsen); **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Söderberg**, Gertie, rektor (arbetsgivarrepr., utsedd av Fredrika Bremerförbundet); **Johansson**, f. Franzén, Astrid Ch., fru (arbetarrepr., utsedd av Stockholms allm. kvinnoklubb); **Grönvall**, J. K. (Hanna), hembiträde (adjungerad ledamot vid behandling av ärenden rörande hembiträdesutbildning, utsedd av Stockholms hembiträdesförening).

Skolorna för husligt arbete.

(Lärllings- och yrkesskolor.)

Exp.: Kungsholmsgatan 16, K.; t. 50 88 23, 53 35 57.

Hembiträdesskolan.

(Lärllings- och yrkeskurs.)

Scheelegatan 8, K.; t. 53 93 35, 53 93 50.

Föreståndarinnan (5,700 kr.).

Bergström, Carin L.

Hembiträdesskolans elevhem.

Scheelegatan 8, K.; t. 51 60 25.

Lidén, A. Margit, skolköklärarinnan (arvode för tillsyn över hemmet 600 kr.).

Hemkonsulent i sömnad (4,560 kr.).

Bruzellius, Ulla K.; Bolinders Plan 9, K.; t. 52 65 37; mottagningstid: alla dagar 9—12.

Hemkonsulent i hemvård och kostfrågor (4,560 kr.).

Bellander, S. Greta; Bolinders Plan 9, K.; t. 52 65 37; mottagningstid: alla dagar 9—12.

¹⁾ Se not 2 å sid. 330.

Konsulent för bosättnings- och heminredningsfrågor (4,560 kr.).

Arrhenius Beyer, H. Lilly T.; Kungsgatan 78, C.; t. 50 98 11; mottagningstid: måndagar och torsdagar 13—15 och 17,30—19,30.

Skolorna för handel.

Fridhemsgatan 25, K. (ingång Kungsholmsgatan 75); t. 52 25 10, 52 25 20, 52 25 25.

I slutet av augusti 1947 hade arbetena med den av stadsfullmäktige åren 1944 och 1946 beslutade nybyggnaden för handelskolan fortskridit så långt, att samtliga klasser inom gymnasiet och handelsskolorna kunde överflyttas till nybyggnaden, vars adress är Fridhemsgatan 25 och Kungsholmsgatan 75. Byggnaden består av fem våningar, eller fyra undervisningsvåningar och en luftskyddsrumsvåning. Undervisningsvåningarna upptaga 23 klassrum för teoretisk undervisning, 7 maskinskrivningslärosalar, 6 övningsbutiksrum för de olika branscherna, inom vilka butiksbiträden utbildas, varuutställningsrum, laboratorium, kartrum, skolskrivningssal, föreläsningssal, handelstekniskt övnings- och demonstrationsrum, salar för skyttningsundervisning, frukostrum för eleverna samt dagrum och frukostrum för lärarna. Lokalerna utnyttjas gemensamt av handelsgymnasiet och handelsskolornas elever.

Rektor (Ca 28, tilläggsarvode 3,816 kr., inklusive arvode som rektor vid handelsgymnasiet¹⁾).

Schött, P. A. R. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1950): träffas under terminerna varje lördag 11,15—11,45 samt måndagar 18,30—19,30; Fridhemsgatan 25, K. (ingång Kungsholmsgatan 75); t. 52 25 10, 52 25 20, 52 25 25.

Biträdande rektor (överlärare) (Ce 26, tilläggsarvode 1,200 kr.).

Sjöquist, J. H. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1949); träffas säkrast måndagar och fredagar 11—12 samt onsdagar 18,30—19,30.

Föreståndare för biträdesskolorna
(Ce 22, tilläggsarvode 1,200 kr.).

Vakant, *tf.* **Karderud**, A. H.

Ett *extra första kontorsbiträde* (e. 7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,640—2,484 kr.), en *vaktmästare tillika värmeledningskötare* (IX), en *e. o. vaktmästare* (1 kl.) (VIII), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), två *portvakter* (e. 2).

¹⁾ Betr. lönebeteckningen inom skolorna för handel, se sid. 329 och 574.

Nämnd för kontoristskolorna.¹⁾

Jannel, C. A. W., prokurist, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Carlsson, K. A., kamrerare; Josephson, W., direktör; Lindblom, Edith M., fröken; Lindfors, K. B. R., ombudsman.

Nämnd för affärsbiträdesskolorna.¹⁾

Bäckman, O. H., grosshandlare, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Carlsson, A. A., ombudsman; Lundström, f. Frostenson, Karin E., affärsbiträde; Rosenberg, H. E., direktör; Sjölund, A. K. G., konsulent.

Kommunala handelsgymnasiet.

Fridhemsgatan 25, K. (ingång Kungsholmsgatan 75); t. 52 25 10, 52 25 20, 52 25 25.

Den 19 juni 1944 beslöt stadsfullmäktige för sin del, att Stockholms stads handelsskolors högre handelsavdelning skulle fr. o. m. läsåret 1945—1946 omvandlas till ett 2-årigt handelsgymnasium på dagtid, byggt på realexamen eller motsvarande kunskapsmätt, samt att åtaga sig kostnaderna härför. Samtidigt beslöt stadsfullmäktige för sin del, att vid stadens handelsskolor fr. o. m. läsåret 1945—1946 skulle upprättas ett 4-årigt handelsgymnasium på kvällstid, byggt på realexamen eller motsvarande kunskapsmätt, samt att åtaga sig kostnaderna härför under förutsättning att statsunderstöd beviljades. K. m:t har sedermera beviljat sådant understöd. Under läsåret 1947—1948 omfattar daggymnasiet tre parallellavdelningar i första årsklassen och två i andra samt kvällsgymnasiet två avdelningar i första klassen och en avdelning i vardera andra och tredje klasserna.

Den för det kommunala handelsgymnasiet och stadens handelsskolor uppförda nybyggnaden i kvarteret Vallgossen med adress Fridhemsgatan 25 togs i bruk fr. o. m. höstterminen 1947, då all den av gymnasiet och skolorna bedrivna undervisningsverksamheten överflyttades till nybyggnaden (se sid. 334).

Handelsgymnasiet står under uppsikt och ledning av en styrelse, som utgöres av ledamöterna av Stockholms stads lärings- och yrkesskolestyrelse och handelsgymnasiets rektor.

Med bidrag av statsmedel anordnas fria skolnåltider för eleverna vid handelsgymnasiets avdelningar med dagundervisning.

¹⁾ Ledamöterna i här nedan intagna nämnder tillhörande skolorna för handel, äro uppförda i den ordning, att, efter den av styrelsen utsedda ordföranden, först kommer direktören, vederbörande skolors rektor samt sedan de ledamöter, som styrelsen utsett.

Författningar. K. kung. 30 juni 1938 ang. statsunderstödda handelsgymnasier (Svf 1938: nr 529), med ändr. K. brev 1 juni 1945 ang. särskilda bestämmelser utöver k. kung. 30 juni 1938 (med avseende å fyraårig aftonskola). Reglemente för Stockholms stads handelsgymnasium, fastställt av k. överstyrelsen för yrkesutbildning 5 febr. 1946. Reglering av lärartjänster, fastställt av k. överstyrelsen för yrkesutbildning den 22 juni 1945, med ändr. Statens allmänna avlöningsreglemente 30 juni 1947 (Svf 1947: nr 411). K. kung. 14 juni 1946 ang. resestipendier åt lärare i främmande levande språk vid vissa till yrkesundervisningen hörande läroanstalter. K. kung. 28 juni 1946 ang. statsstipendier för bedrivande av studier vid allmänna läroverk m. fl. läroanstalter. K. kung. 28 juni 1946 ang. statsbidrag till skolnåltider.

Avlöningar. Ämneslärare. För dessa tjänster gälla enligt ovannämnda reglering i tillämpliga delar samma bestämmelser angående avlöningar och villkor härför som för jämförbara tjänster vid de allmänna läroverken enligt statens allmänna avlöningsreglemente (se ovan), varvid ämneslärare hänförs till nedannämnda lönegrader i löneplanen nr 1 i statens löneplansförfordning (se sid. 574), nämligen ordinarie lärare Ca 28 och extra ordinarie lärare Ce 26. Timlärare åtnjuta avlöning lika med timlärare vid handelsskolorna.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 157,800 kr.; inkomster: driftbudgeten 85,910 kr. (däruv statsbidrag 52,250 kr.).

Rektor

(såsom ordinarie lärare i företagsekonomi, avlöning se ovan, dessutom rektorsarvode 3,816 kr., inklusive arvode såsom rektor vid handelsskolorna).

Schött, P. A. R. (se sid. 334) (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1950).

Dessutom två *ordinarie lärare* i svenska och främmande språk med handelskorrespondens och en *e. o. lärare* i företagsekonomi, avlöning se ovan.

Tekniska aftonskolan.

Lokaler: Drottningholmsvägen 82, K.; t. 52 04 60; Fridhemsgatan 17, K.; t. 53 50 33; Hornsgatan 93, Sv.; t. 42 12 49. *Exp.:* Drottningholmsvägen 82, K., 10—12, t. 52 04 60.

Stockholms stads tekniska aftonskola, har till uppgift att bereda inom näringslivet sysselsatt ungdom tillfälle att vid sidan av sitt dagliga arbete erhålla en allmän intellektuell skolning och den tekniska utbildning, som förutom praktisk erfarenhet erfordras för tekniker i näringslivets

Lys

tjänst, såsom verkmästare, ritare och biträden å tekniska kontor och laboratorier. Skolan tog den 1 augusti 1946 i bruk den nybyggd med adress Drottningholmsvägen 82, som uppförts för den och för Högre tekniska läroverket i Stockholm. Den fullständiga utbildningen omfattar åtta terminsklasser. Under de fyra första terminsklasserna lämnas undervisning i grundläggande ämnen, såsom språk, matematik, fysik, kemi och teckning, och denna undervisning är även avsedd för sådana elever, som önska förbereda sig för inträde vid Högre tekniska läroverket. De två sista åren specialiseras utbildningen på olika facklinjer. Under vårterminen 1948 omfattar skolan 53 klassavdelningar och under höstterminen är det avsett, att den skall omfatta 56 klassavdelningar. Antalet elever är vårterminen 1948 1,480.

Terminsavgiften utgör 10 kr. Inskrivningsavgiften är 10 kr.

Genom k. brev den 1 december 1939 har k. m:t medgivit, att styrelsen för Högre tekniska läroverket i Stockholm tills vidare må utgöra styrelse jämväl för aftonskolan och att rektorn vid Högre tekniska läroverket tills vidare må vara rektor jämväl vid aftonskolan. Under förra hälften av 1948 träffas avtal mellan staten och Stockholms stad rörande fördelning av vissa kostnader avseende läroverket och aftonskolan.

Beträffande styrelsen för Högre tekniska läroverket, se sid. 449.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads tekniska aftonskola, fastställt av skolöverstyrelsen 20 mars 1940. K. brev 1 dec. 1939 till skolöverstyrelsen ang. styrelse för kommunala tekniska aftonskolan i Stockholm m. m.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 493,784 kr.; inkomster: driftbudgeten 111,775 kr. (därav statsbidrag 79,375 kr.).

Styrelse, se Högre tekniska läroverket i Stockholm, sid. 449.

Rector (1,800 kr.).

Nordhult, A.; t. 52 04 60.

Överlärare (XXIII).

(Tjänstgör tillika som biträdande rektor och styrelsens sekreterare.)

Åhlén, K.; mottagning: Drottningholmsvägen 82, K.; t. 52 04 60, vardagar utom lördagar 10—12 och 18—19.

Kontorsskrivare.

Rabbinowitz, Katy M.

Ett *extra första kontorsbiträde* (3,672 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Stockholms stads biblioteksnämnd.

Biblioteksnämnden.

Sveavägen 73, Va.; postgirokonto nr 57800; tel.: se nedan, stadsbiblioteket.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 23 april 1923 att inrätta Stockholms stads biblioteksstyrelse. Den trädde i verksamhet i juni s. å. I samband med omorganisationen av kommunalförvaltningen år 1940 ändrades styrelsens namn till *Stockholms stads biblioteksnämnd*.

Enligt sin instruktion skall biblioteksnämnden handhava förvaltningen av stadsbiblioteket och därmed sammanhängande ärenden rörande stadens biblioteksväsen ävensom de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Bl. a. har nämnden numera att avgiva yttranden över ansökningar om bidrag av stadens medel till enskilda biblioteks-, föreläsning- och folkbildningsanstalter. Dylika anslag uppföras å biblioteksnämndens stat. (Beträffande dessa institutioner, se avd. 4.)

Biblioteksnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden biträdes vid förvaltningen av stadens biblioteksväsen av stadsbibliotekarien, som är chef för stadsbiblioteket. Stadsbibliotekarien äger närvara vid nämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads biblioteksnämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 57).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 2,367,971 kr.; inkomster: driftbudgeten 137,210 kr. (därav statsbidrag 7,000 kr.).

Biblioteksnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-
huset»; träffas i stadshuset alla vardagar
utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

*Månsson, O. P., instruktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Branting, f. Lind, Rina E., fru.
Froste, f. Melander, Margit S., fru, stadsfullm.
Gullmar, Ebba, kontorist.

Suppleanter.¹⁾

Bolin, E. I., fl. dr.
*Gunnarsson, G. J., redaktör.
*Petersson, A. Gunnar, redaktör, stadsfullm.
Steenberg, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm.

Delegerade för bokinköpen.

Tomson, R. V.; Månsson, O. P.

Sekreterare.

Stadsbibliotekarien (se sid. 338).

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl.
(se sid. 293).

Stadsbiblioteket.

Adresser, telefoner och expeditionstider:
se nedan.

Stockholms stadsbibliotek, som övertagit de flesta förut i Stockholm befintliga, av församlingar eller föreningar förvaldade folkbiblioteken (ang. dessas tidigare verksamhet m. m., se 1927—1930 års kommunalkalendrar), består av ett huvudbibliotek jämte 27 filialer samt två mindre bokdepåer. Under år 1948 avses nya filialer bli upprättade i Fredhäll och Långbrodal för ungdom och barn. Huvudbiblioteket öppnades för allmänheten den 2 april 1928 och den första filialen (filial 1, se nedan) den 17 oktober 1927. Filialerna äro av olika storlek och hållas öppna

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall för nämndens ledamöter suppleanterna inträda i följande ordning: för ordföranden suppleanterna hrr Bolin, Steenberg, Petersson och Gunnarsson, för vice ordföranden suppleanterna hrr Gunnarsson, Bolin, Steenberg och Petersson, för ledamöterna fru Branting och fröken Gullmar suppleanterna hr Gunnarsson, Steenberg, Bolin och Petersson, samt för ledamoten fru Froste suppleanterna hrr Petersson, Steenberg, Bolin och Gunnarsson.

under olika tider. I de flesta av filialerna finnes utom avdelningen för vuxna en särskild ungdoms- och barnavdelning. I vissa filialer, inrymda i folkskolehus i stadens ytterområden, har lärjungebiblioteket tidigare sammanförts med stadsbibliotekets ungdomsavdelning och ställts under stadsbibliotekets ledning. Från och med år 1946 hava folkskolornas samtliga lärjungebibliotek samordnats med ungdoms- och barnbiblioteken. Flerstädes finnas särskilda lärum såväl för barn som för vuxna. Å filialerna kunna böcker lånas ej endast ur deras eget bokbestånd utan även från huvudbiblioteket. Två av filialerna äro belägna på Södermalm, en på Östermalm, en på Kungsholmen, en i Staden Mellan Broarna, en i Värtan, åtta i Bromma, fem i Enskede, sju i Brännkyrka och en i Midssommarkransen. De ovan omnämnda bokdepåerna äro förlagda till skol- och yrkeshemmet för gossar å Skrubba och till läringshemmet för gossar vid Katarina Bangata.

Bokbeståndet i samtliga till stadsbiblioteket hörande bibliotek utgjorde den 1 januari 1948 sammanlagt ca 681,200 band (dessutom 697 hyllmeter okatalogiserade deponerade böcker). Accessionen under år 1947 uppgick till 36,934 band, medan 16,663 band uttragerades. Hela antalet inskrivna låntagare var vid 1947 års slut 138,027 (däraf under året nyinskrivna 18,476, omskrivna 24,733). Under år 1947 uppgick antalet besök i biblioteken (till 1,416,449, varav 161,422 i huvudbibliotekets tidnings- och tidskriftsrum, och antalet boklån till 2,265,032.

Bokbeståndet vid Stockholms folkskolors lärjungebibliotek utgjorde den 1 januari 1948 188,198 band. Accessionen under år 1947 uppgick till 23,001 band, medan 10,321 band uttragerades.

Stadsbiblioteket hålles kostnadsfritt öppet för alla, såväl vuxna som ungdom och barn. I huvudbiblioteket samt i de filialer, där särskild ungdoms- och barnavdelning finnes, är åldersgränsen för tillträde till vuxnas avdelning i regel 16 år. Rätt till avgiftsfria hemlån hava alla i staden mantalsskrivna personer och, oavsett mantalsskrivningsorten, dels personer, som äro anställda i Stockholms stads tjänst eller av staden uppbära pension, jämte hemmavarande familjemedlemmar, dels lärare och elever vid i Stockholm befintliga undervisningsanstalter. Personer i övrigt, som äro mantalsskrivna i Stockholms förortsområde (se kommunalkalendern 1933, sid. 484), kunna mot erläggande av en årsavgift av 3 kr. erhålla rätt till hemlån.

På sjukhusdirektionens förslag beslöt stadsfullmäktige den 14 december 1936 upprättandet av ett patientbibliotek fr. o. m. år 1937 vid S:t Eriks sjukhus, att skötas genom biblioteks-nämndens försorg och utgörande det första ledet i en planerad organisation av sådana bibliotek vid vissa av stadens sjukhus. Under år 1938 upprättades ett liknande bibliotek vid S:t Görans sjukhus och med 1945 års ingång ett vid Södersjukhuset.

Författningar. Reglemente för Stockholms stadsbibliotek, fastställt av biblioteksstyrelsen 18 jan. 1929 (Kf 1929: nr 32), med ändr. Instruktion för stadsbibliotekarien, fastställt av biblioteksstyrelsen 24 nov. 1925.

Stadsbibliotekarie (B).

Knutsson, K. P., f. d. professor (förordn. t. o. m. ^{31/10} 1953); t. 30 87 98; mottagningstid: 11—12 (utom lördagar).

Huvudbiblioteket.

Sveavägen 73 (postadress: Odengatan 53, Va.); t. 30 69 44 (accessionsavd.), 30 31 78, 30 29 04 (katalogiseringsavd.), 31 67 42, 32 85 85 (låntagarregister), 30 23 60 (räkenskapsavd.), 30 31 71 (utlåningsexp. för vuxna, lånelisk), 30 34 22, 31 67 33 (utlåningsexp:s tjänsterum), 30 32 01 (ungdoms- och barnavd.), 30 34 72 (upplysningen), 30 69 53 (vaktrum).

Biblioteket är öppet för allmänheten å följande tider:

avd. för vuxna: vardagar utom lördagar 10,30—20,30 (25 aug.—24 juni), 10,30—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 10,30—17;

ungdoms- och barnavd.: vardagar utom lördagar 14—20 (25 aug.—24 juni), 14—19,30 (16—24 aug.), lördagar 14—17. 25 juni—15 aug. hålles ungdoms- och barnavd. stängd.

I stadsbibliotekets huvudbyggnad inrymmas bl. a. en stor utlåningshall, som upptar större delen av byggnadens mittparti, fem andra utlånings- och läsesalar, tidskriftsrum, tidningsrum, en ungdoms- och barnavdelning med utlånings- och lärum, »sagorum», bokmagasin, rum avsedda för studiecirklar, personalrum m. m.

Huvudbibliotekets bokbestånd uppgår vid innevarande års ingång till 242,977 band. Till denna sifra komma ytterligare från huvudbiblioteket till de olika filialerna utsända vandringsbibliotek.

Stadsbibliotekarie.

Knutsson, K. P. (se ovan).

Förste bibliotekarier (22).

Kolmodin, O. T., t. 31 67 40; Åkerman, O. B., t. 31 67 41; mottagningstider: 11—12 (utom lördagar).

Förste bibliotekarie.

Löfgren, A. F.; t. 30 45 46; mottagningstider: 11—12 (utom lördagar).

Andre bibliotekarier (19).

Gavelius, G. L. Elisabet (se sid. 340); Berggren, A. K. Elisabeth (se sid. 340); Waldner, A. O.

T.; Larsson, Hanna M. (se nedan); Hallberg, Hallgärd; Ljungdahl, A. G. (se nedan).

Andre bibliotekarier (XIX).

Landergren, f. Grund, Anna E. B.; Hede, A. Brita.

Andre bibliotekarier.

Hulth, C. J.; Edlund, G. E. J. G.

Amanuenser.

Elvers-Hulth, Märtha G. J.; Ahlstedt, V. G.; Löfgren, f. Norinder, E. Elisabeth; Ericsson, A. M. (Anna-Greta); Ericsson, f. Söderström, Carin; Berthelson, S. H. (se nedan); Hedlund, E. Brita; Lundgren, I. M. S. (Maj); Olsson, Karin E.

Kontorsassistent (13).

Söderberg, G. E.

Förste biblioteksassistenter (12)

(varav en förestår patientbiblioteken å vissa sjukhus, se ovan).

Bennet, G. Elisabeth; Ringenson, Eva A. E.; Artzell, f. Ohlson, Ola I. M.; Lychou, S. Gudrun; Tengbom, S. E. (Elsa); Lundstedt, G. Z. M. (Gunnil); Setterwall, Sigrid B. H.; Svensson, Anna V. (se sid. 340); Olenius, f. Söderström, Elsa V.; Hamnström, Anna A. S.; Cronvall, f. Lindbom, Britta I.; Lindmark, M. Vera D.; Mårtensson, Hanna E.; Nehrman, Elisabeth; Sjöberg, Signe A. B.

Förste biblioteksassistent (XII).

Vakant.

Tjugusex biblioteksassistenter (9), fyra e. o. biblioteksassistenter (IX), två extra biblioteksassistenter (e. 9), en kontorsskrivare (9), en extra kontorsskrivare (3,948 kr.), nio e. o. första kontorsbiträden (VII), två extra första kontorsbiträden (2,880—2,460 kr.), tio e. o. kontorsbiträden (V), tio extra kontorsbiträden (2,688—2,220 kr.), timavlönad personal.

(En del av denna personal är placerad på filialerna, se vidare nedan.)

Förste expeditionsvakt (8).

Kastling, S. O.

En maskinist (3 kl.) (12), en bokbindare (10), en hantverkare (8), fem expeditionsvakter (6), en e. o. expeditionsvakt (VI), fyra expeditionsvaktsbiträden (3), femton e. o. expeditionsvaktsbiträden (III), tre bokbinderskor (3), en e. o. bokbinderska (III), en extra bokbinderska (2,088 kr.), fyra extra expeditionsvaktsbiträden (2,424—1,980 kr.) samt timavlönad expeditionsvaktsbiträdespersonal.

(En del av denna personal är placerad på filialerna.)

Filialer.

Vissa av de mindre filialerna äro stängda kortare tid under sommaren.

Filial 1.

Forsgränska medborgarhuset, Medborgarplatsen, Sö.; t. 40 04 93 (utlåningsexp. för vuxna), 40 04 83 (upplysningen), 41 19 70 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten å följande tider:

avd. för vuxna: vardagar utom lördagar 10,30—20,30 (25 aug.—24 juni), 10,30—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 10,30—17;

ungdoms- och barnavd. å samma tider som huvudbiblioteket (se ovan).

Bokbestånd: c:a 74,100 band. Förutom utlånings- och läsesalar m. m. inrymmer filialen rum avsedda för studiecirkelverksamhet.

Föreståndare.

Ljungdal, A. G., andre bibliotekarie (se ovan), t. 42 55 13.

Amanuens.

Berthelson, S. H. (se ovan).

Två förste biblioteksassistenter, sju biblioteksassistenter, fyra kontorsbiträden.

Expeditionsvakter (6).

Svensson, A. R., tjl.; Kastling, B. E.

Filial 2.

Hornsgatan 78, Sö.; t. 40 13 08 (utlåningsexp. för vuxna), 44 44 57 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 14—20,30 (25 aug.—24 juni), 14—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 14—17; ungdoms- och barnavd. å samma tider som vid huvudbiblioteket (se ovan).

Bokbestånd: c:a 41,800 band.

Föreståndarinna.

Larsson, Hanna M., andre bibliotekarie (se ovan).

Två förste biblioteksassistenter, tre biblioteksassistenter.

Filial 4.

Banérgatan 58 och 60, Ö.; t. 62 72 16 (avd. för vuxna), 62 72 26 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 13—20,30 (25 aug.—24 juni), 13—19,30 (25 juni—24 aug.),

lördagar 13—17; ungdoms- och barnavd. å samma tider som vid huvudbiblioteket (se ovan).

Bokbestånd: c:a 52,700 band.

Föreståndarinna.

Gavellius, G. L. Elisabet, andre bibliotekarie (se sid. 338); t. 62 72 17.

Två förste biblioteksassistenter, tre biblioteksassistenter.

Filial 6.

Hantverkargatan 73, K.; t. 50 41 22 (utlåningsexp. för vuxna), 53 74 38 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 14—20,30 (25 aug.—24 juni), 14—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 14—17; ungdoms- och barnavd. å samma tider som vid huvudbiblioteket (se ovan).

Bokbestånd: c:a 47,950 band.

Föreståndarinna.

Berggren, A. K. Elisabeth, andre bibliotekarie (se sid. 338); t. 53 74 24.

Två förste biblioteksassistenter, tre biblioteksassistenter, ett kontorsbiträde.

Filial 7.

Tyska Stallplan 2, C.; t. 11 69 02; expeditionstid: måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar 17,30—20,30, lördagar 14—17.

Bokbestånd: c:a 8,300 band.

Föreståndare.

Wikström, K. G. F., biblioteksassistent (se sid. 342).

Filial A 1.

Erik Segersällsvägen 1, Aspudden; t. 45 02 65; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte måndagar och lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 14,800 band.

Föreståndarinna.

Svensson, Anna V., förste biblioteksassistent (se sid. 339 och nedan).

Filial A 2.

Telefonvägen 18, Midsommarkransen, t. 45 85 20, endast avd. för vuxna; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30.

Bokbestånd: c:a 9,500 band.

Föreståndare.

Åhlander, F. E., f. d. andre bibliotekarie.

Filial A 3.

Skolan, Lugnorpsvägen 2, Mälarhöjden; t. 46 10 70; expeditionstid: måndagar, tisdagar, onsdagar och fredagar 18,30—20,30, därjämte onsdagar 14—16; ungdoms- och barnavd. måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 11,550 band.

Föreståndarinna.

Svensson, Anna V., förste biblioteksassistent (se sid. 339 och ovan).

Filial A 4.

Avdelningen för vuxna: Gröndalsvägen 16, Gröndal; t. 45 55 29; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—20,30.

Bokbestånd: c:a 4,600 band.

Föreståndarinna.

Forssell, Kerstin H. M.

Ungdoms- och barnavdelningen: Lövhölmensvägen 85, Gröndal; t. 45 23 62 (ankn.); expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 17—20.

Bokbestånd: c:a 2,600 band.

Föreståndare.

Dahlman, G. V.

Filial A 5.

Hägerstensåsens skola, Sedelvägen (postadress: Stockholm 32); t. 45 63 84; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 1,600 band.

Föreståndarinna.

Samuelsson, R. B. (Britta).

Filial A 6.

Årsta skola, Hjälmarvägen 16 (postadress: Stockholm 41); t. 45 85 30; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,700 band.

Föreståndarinna.

Täcklind, f. Raukka, E. Hillevi.

Filial A 7.

Västberga skola, Klensmedsvägen (postadress: Stockholm 32); t. 45 85 31; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, tisdagar och torsdagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,700 band.

Föreståndarinna.

Hällström, f. Thomsen, Anna M.

Filial B 1.

Kommunalhuset, Alrik, Äppelviken; t. 25 96 92; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 14,300 band.

Föreståndarinna.

Vakant.

Filial B 2.

Skolan, Bällstahund (postadress: Mariehäll); t. 28 30 22; expeditionstid: tisdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,400 band.

Föreståndare (540 kr.).

Bergquist, J. A., f. d. folkskollärare.

Filial B 3.

Skolan, Riksbyvägen, Riksby; t. 25 02 45; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,800 band.

Föreståndare.

Åkesson, F., folkskollärare.

Filial B 4.

Skolan, Nyängsvägen 72—80 (mitt för Alstensgatan), Alsten; t. 25 33 45; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, onsdagar och lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 18,900 band.

Föreståndarinna.

Fried, Cecilia, biblioteksassistent.

Filial B 5.

Abrahamsbergs skola, Gustav III:s Väg, Abrahamsberg; t. 25 54 49; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,700 band.

Föreståndarinna.

Larsson, f. Koraen, Ewa G.

Filial B 6.

Skolan, Essingestråket 24, Stora Essingen; t. 53 28 33; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18,30—20,30; ungdoms- och barnavd. måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 9,700 band.

Föreståndarinna.

Svensson, Anna-Greta.

Filial B 7 och B 8.

Skolan, Vultejusvägen, Ängby 1; t. 37 07 50; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18,30—20,30; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 14,200 band.

Föreståndare.

Elg, E., f. d. lektor.

Filial C 1.

Johan Skyttes Väg 202, Älvsjö 1; t. 47 18 61; expeditionstid: måndagar, tisdagar, onsdagar och fredagar 18—20,30; ungdoms- och barnavd. måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 11,600 band.

Föreståndare.

Sterner, F. O. R. (se nedan).

Filial C 3.

Skolan, Örby, Älvsjö 1; t. 47 02 30; expeditionstid: måndagar och fredagar 18,30—20,30; ungdoms- och barnavd. tisdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 8,200 band.

Föreståndare.

Sterner, F. O. R. (se ovan).

BiN

Filial E 1.

Enskede skola, Stockholmsvägen 30, Enskede 1; t. 49 24 11; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, onsdagar och lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20, måndagar och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 18,900 band.

Föreståndarinna.

Engstedt, Signe H. S., biblioteksassistent.

Filial E 2.

Hammarbyhöjdens skola, Finn Malmgrens Väg 9, Hammarbyhöjden; t. 48 23 41; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, tisdagar och torsdagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,900 band.

Föreståndarinna.

Kraft, Greta M., biblioteksassistent.

Filial E 3.

Skanskvarns skola, Gullmarsvägen 60, Enskede 1; t. 49 50 60; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 1,600 band.

Föreståndarinna.

Ohlsson, f. Lönnqvist, Anne-Marie

Filial E 5.

Gubbängens skola, Gubbängsvägen, Gubbängen; t. 48 89 87.

Bokbestånd: c:a 11,200 band.

Föreståndarinna.

Vakant.

Filial V 1.

Dianavägen 7, Värtan (postadress: Hjort-hagen); t. 60 63 92; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 15,200 band.

Föreståndare.

Wikström, K. G. F., biblioteksassistent (se sid. 340).

Beträffande **Församlingsbiblioteken**, se under avd. 5 (sid. 517).

Stockholms stads arkivnämnd.

Arkivnämnden.

Stadsarkivets rådhusdepå; tel. se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

För handläggning av ärenden rörande huvudstadens arkivväsen beslöt stadsfullmäktige den 28 juni 1929 att inrätta *Stockholms stads arkivnämnd*. Denna trädde i verksamhet den 1 januari 1930. Vissa förberedande uppgifter påbörjades redan i september 1929.

Enligt sin instruktion har arkivnämnden till uppgift att handhåva förvaltningen av stadsarkivet, att hava överinseende över stadens kommunala arkiv samt att omhänderhåva de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består, förutom av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, av fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. En ledamot och en suppleant skall äga arkivteknisk sakkunskap. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Chef för stadsarkivet är stadsarkivarien.

Riksarkivarien eller den riksarkivet i hans ställe förordnar samt stadsarkivarien äga närvara vid nämndens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna, men ej i besluten, ävensom att få sina meningar till protokollet antecknade.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads arkivnämnd, fastställd av ÖA 24 mars 1941 (Kf 1940: nr 74).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 456,855 kr.; inkomster: driftbudgeten 135,337 kr.

Arkivnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-
huset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom
lördagar 11—12.

Vice ordförande.

Ek, V. E., sekreterare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Ahnlund, N. G., professor.

*Lundqvist, E. J., chefredaktör.

*Nerman, T., skriftställare.

Suppleanter.¹⁾

Brännman, E. T., fl. lic.

*Daelander, f. Sjöstrand, A. Elisabeth, post-
kontrollör, stadsfullm.

*Petersson, A. Gunnar, redaktör, stadsfullm.

Svartengren, f. Wideblom, Elsa M., journalist.

Sekreterare.

Stadsarkivarien (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för folkskolektionen m. fl.
(se sid. 293).

Stadsarkivet.

*Rådhuset, 3 tr. (postadress: Stockholm 8);
t. 50 01 45, 50 22 25 (kansliet öppet 9—16,
lördagar 9—14).*

*Forskarexp. (Kungsklippan 6); t. 51 74 39;
öppet 10—17 (expeditionstid 10—16), lör-
dagar 9,30—14,30 (expeditionstid 9,30—
13,30), lördagar 1 juni—24 aug. 9—13,30
(expeditionstid 9—12,30), måndagar—fre-
dagar 25 juni—24 aug. 9,30—15,30 (expe-
ditionstid 9,30—14,30), dessutom månda-
gar och torsdagar (15 jan.—15 juni, 15
sept.—15 dec.) 19—21.*

Biblioteket (Kungsklippan 6); t. 50 01 08.

*Maskinrummet (Kungsklippan 6);
t. 50 53 45.*

Stadsarkivet förvaltas i ekonomiskt hän-
seende av arkivnämnden, men sorterar i fråga
om de allmänna arkivförfattningarnas tillämp-
ning under riksarkivet. Det utgör på en gång
landsarkiv för Stockholm och centralarkiv för
Stockholms kommunalförvaltning och har i båda
dessa egenskaper att i enlighet med givna före-

¹⁾ Vice ordföranden och ledamöterna hrr
Ahnlund, Lundqvist och Nerman skola vid för-
fall i första hand ersättas av suppleanterna
från Svartengren och Daelander samt hrr
Brännman och Petersson i nu nämnd ordning.
Vid förfall för den sålunda bestämda supplean-
ten skall i hans ställe inträda suppleant till-
hörande samma parti. Därest dessa regler icke
kunna tillämpas, skola suppleanterna inträda i
samma ordning de blivit valda.

ArkN

skrifter förrätta arkivinspektion. Därjämte ombesörjer stadsarkivet vetenskapligt utgivningsarbete (Stockholms stads tänkeböcker 1592—1636).

Inspektion av stadsarkivet skall årligen förrättas av riksarkivarien eller på hans uppdrag av arkivråd. Vederbörande nämnder och styrelser skola övervaka, att kommunala arkiv, som ej överlämnats till stadsarkivet, omsorgsfullt vårdas. Inspektion av dylika arkiv skall årligen förrättas av stadsarkivarien eller av annan tjänsteman vid stadsarkivet. Enligt särskilt uppdrag handlägger stadsarkivet därjämte ärenden, som sammanhånga med rationaliseringen av pappersförbrukningen inom stadens förvaltning.

Stadsarkivets samlingar äro sammanförda i arkivmagasinet i Kungsklippan.

Av det rika beståndet bör i första hand nämnas stadens privilegiebrev sedan 1423, magistratens och rådhusrättens arkivalier 1420—1910 (lagfarts- och inteckningsprotokoll med handlingar t. o. m. 1850), justitiekollegii och förmyndarkammarens arkiv 1637—(1849) 1924, handelskollegii arkiv 1638—1849, byggnings- och ämbetskollegii arkiv 1643—1821, politikollegii arkiv 1673—1821, politie-, ämbets- och byggningskollegii arkiv 1822—1849, handels- och ekonomikollegii arkiv 1850—1880, Stockholms stads räkenskaper med verifikationer från 1430-talet (i obruten årsföljd från 1641), stadskamrerarens och kammarkontorets arkiv, Stockholms kämnärsrätters arkiv 1636—1849, Stockholms norra förstads arkiv 1614—1635, överståthållarämbetets första kansliavdelning (förutv. överståthållarämbetets kansli) t. o. m. 1930 (med vissa undantag), och dess andra kansliavd. (förutv. polissekretärarexpedition) t. o. m. 1920, skatteverkets arkiv t. o. m. 1936 (taxerings- och mantalslängder från 1600-talet, i början spridda år; mantalsuppgifter fr. o. m. 1835), polisens arkivalier t. o. m. 1920 (poliskammarens arkiv fr. o. m. 1776), Stockholms domkapitels arkiv (till omkr. 1900) och hovkonsistoriets arkiv (protokoll t. o. m. 1886, handlingar t. o. m. 1925), de kyrkliga församlingarnas arkiv, i regel till omkr. 1840, stadsnämndens och sockenstämmornämndens arkiv, fattigvårdens och hälsovårdens samt diverse äldre sjukhus' arkiv, direktionens för Stockholms stads undervisningsverk arkiv, folkskoleldirektionens arkiv (protokoll och handlingar t. o. m. 1910, räkenskaper t. o. m. 1935), allmänna läroverks och folkskolors äldre arkiv samt högre lärarinneseminariets arkiv (t. o. m. 1940). En viktig grupp bilda arkiv tillhörande företrädesvis äldre kommunala institutioner, såsom borgerskapets äldste (med grosshandels-societeten), inkvarteringskommissionen, bemedlingskommissionen samt börs-, bro- och hamnbyggnadsdirektionen, brandvaktskassaadministrationen, drätselkommissionen, gatuljuggnings-, lyshållnings- och vattenledningsstyrelserna (jämte gaslysningsaktiebolagets arkiv), samt stadsarkitekterna (handlingar, vissa ritningar till sta-

dens m. fl. hus; jämte vissa andra byggnadsritningar) ävensom vissa nyare kommunala nämnder m. m., såsom drätselnämnden jämte underlydande institutioner (med auktionsverkets och bokauktionskammarens handlingar), gatunämnden, vattenledningsverket, gasverket, hamnstyrelsen, frihamnsnämnden, kyrkogårdsnämnden [pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå], revisionskontoret, rätts hjälpanstalten, andre stadsläkaren, stadsplanenämnden, kommunala institutioner i Bromma och Brännkyrka före inkorporeringen, livsmedelsnämnden och andra kristidsorganisationer från förra världskriget samt Stockholms stads befattningshavares familjepensionskassa. Bevarade societets- och skråarkiv äro i stort sett splittrade mellan stadsarkivet samt Nordiska museets arkiv, kungl. biblioteket och Westinska samlingen i Uppsala universitetsbibliotek. I stadsarkivet är numera Allmänna barnhusets arkiv deponerat.

I stadsarkivet (rådhuset) har inrättats en konserveringsverkstad för arkivalier.

Till stadsarkivet hör ett specialbibliotek för stadens historia och topografi samt allmän stadshistoria jämte Wernerska boksamlingen.

Författningar. Arkivstadga för Stockholm, fastställd av k. mt 26 sept. 1929 (Kf 1929: nr 45), med ändr. K. stadga ang. vissa offentliga arkiv 8 sept. 1924, med ändr. (tillämplig å bl. a. kyrkoarkiven och OÅ:s arkivalier). K. instruktion för landsarkiven 8 sept. 1924, med ändr. K. kung. 8 sept. 1924 ang. utgallring av arkivalier ur vissa offentliga arkiv samt ang. förvaring av förutvarande statsmyndigheters ävensom upplösta kommittéers m. fl. arkiv, med ändr. K. kung. 8 sept. 1924 ang. inspektion av vissa offentliga arkiv, med ändr. K. kung. 14 juni 1946 ang. överlämnande av arkivhandlingar till lands- och länsarkiven. K. kung. 15 nov. 1946 ang. inventering av kyrkoarkiv och kontraktsprostarkiv. Bestämmelser om arkivaleveranser till stadsarkivet, antagna av SF 17 juni 1930. Bestämmelser rörande överlämnande till stadsarkivet av arkivhandlingar från kommunala kommittéer eller tillfälliga beredningar, antagna av arkivnämnden 22 dec. 1931. Bestämmelser rörande arkivrum för kommunala arkiv, antagna av arkivnämnden 13 maj 1932. Bestämmelser rörande användning av papper och viss skrivmateriel inom Stockholms stads förvaltning fastställda av SF 20 febr. 1939.

Stadsarkivarie (B).

Forssell, C. A. (förordn. t. o. m. 31/10 1950) (rådhuset); t. 50 23 30; mottagningstid: 10,30—11,30.

Förste arkivarie (22).

Staf, N. O. B. (rådhuset); t. 51 67 85.

Andre arkivarier (19).

Almqvist, K. A. D. (rådhuset); t. 51 01 45;
Corin, C.-F. L. (Kungsklippan 6); t. 51 74 39.

Amanuenser.

Utterström, G. O. (Kungsklippan 6); t. 51 74 39;
 Slemán, F. V. (Kungsklippan 6); t. 51 74 39;
 en vakant.

Förste kontorsskrivare (11).

Sjövall, f. Larsson, Märta; t. 50 01 45.

Förste kontorist.

Johansson, J. E., vice vörd i Kungsklippan 6;
 t. 51 74 39.

Biblioteksbiträde (9).

Pernemo, f. Nilsson, Inez K. E.; t. 50 01 08.

En amanuens, två arkivbiträden, ett
 bokbinderibiträde.

ArkN

Förste expeditionsvakt (8).

Wahlberg, K. E. R.

Expeditionsvakt (6)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. löne-
 grupp 7).

Larsson, G. H.

Maskinist.

Johansson, G. L.; t. 50 53 45.

En *expeditionsvakt*, ett *expeditions-
 vaksbiträde*.

Stockholms stads museinämnd.

Museinämnden.

Stadsmuseet, Götgatan 1, Sö., Peter Myndes Backe 6, Sö.; tel.: se nedan.

Stadsfullmäktige beslöt den 23 september 1940 att inrätta *Stockholms stads museinämnd*, som trädde i verksamhet den 1 januari 1941 och då övertog den tidigare stadsmuseikommitténs funktioner. (Om denna se kommunalkalendern 1940 och tidigare årg.)

Enligt sin instruktion har museinämnden till uppgift att handhåva förvaltningen av stadsmuseet, att hava överinseende över stadens museiväsen och kulturminnesvård samt att handlägga de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består, förutom av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, av fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. En ledamot och en suppleant skall äga museal sakkunskap. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Riksantikvarien eller den han i sitt ställe förordnar, samt stadsantikvarien äga närvara vid nämndens sammanträden med rätt att delta i överläggningarna och därvid framställa förslag samt få sina meningar antecknade i protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads museinämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 58).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 315,395 kr.; inkomster: driftbudgeten 20,000 kr.

Museinämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-huset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom lördagar 11—12.

Vice ordförande.

***Ahnlund, N. G.**, professor.

Övriga ledamöter.

***Ek, V. E.**, sekreterare, stadsfullm.
Larsson, I. S., förbundsordförande.
Steenberg, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

***Arrhenius Beyer, H. Lilly T.**, konsulent.
Bendelin, Karin M., sjuksköterska, stadsfullm.
***Berggren, T. E. J.**, försäljningschef.
Lindbom, T. L., arkivarie.

Sekreterare.

Stadsantikvarien (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl.
(se sid. 293).

Stadsmuseet.

Utställningslokaler: Götgatan 1, Sö.; ingången till bildarkiv, kansli och tjänstelokaler: Peter Myndes Backe 6, Sö.; t. 423236, 423237, 423238, (utställningslokaler: t. 428138); expeditionstid: vardagar 9—16, lördagar och dag före helgdag 9—13,50. Bildarkivet öppet: vardagar 9—15, lördagar och dag före helgdag 9—12. Museets permanenta utställning öppen: vardagar (utom lördagar) 12—16, (onsdagar och fredagar sept.—maj även 19—21), söndagar 13—17. Entré 50 öre, onsdags- och fredagskvällar fritt. Tillfälliga utställningar. Svartbrödraklostrets källare, Södra Benickebrinken: söndagar 13—17. Entré 25 öre.

Stadsmuseet har till uppgift att belysa stadens uppkomst och utveckling genom tiderna, invärnarnas liv och levnadsvillkor samt styrelsens och de kommunala institutionernas utveckling. Museet handhar också stadens kulturminnesvård genom att verkställa undersöknings- och restaureringsarbeten av arkeologiskt, konst- eller kulturhistoriskt slag i samband med ombyggnads-

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall ordföranden ersättas av suppleanterna fröken Bendelin och hr Berggren, vice ordföranden och ledamoten hr Steenberg av suppleanterna hr Berggren och fröken Bendelin, ledamoten hr Ek av suppleanterna fru Arrhenius Beyer och hr Lindbom, samt ledamoten hr Larsson av suppleanterna hr Lindbom och fru Arrhenius Beyer.

rivnings- och grävningsarbeten m. m. ävensom genom att därvid tillvarata föremål av historiskt värde. Chef för stadsmuseet är stadsantikvarien.

För museet upplåtos år 1931 provisoriska lokaler i det s. k. södra stadshuset, Götgatan 1, där sedan år 1935 tillfälliga utställningar beläggas olika grenar av museets verksamhet och samlingar årligen ordnats. Byggnaden disponeras numera helt av museet och har efter successiva reparationer till större delen kunnat tagas i anspråk för ändamålet. Byggnadens södra flygel inrymmer kansli- och tjänstelokaler, lokaler för bildarkivet, konserverings- och fotografiateljéer och verkstadslokaler. I norra flygeln ligga utställningslokalerna, i bottenvåningen den permanenta utställningen och i våningen en trappa upp lokaler för tillfälliga utställningar. Den permanenta utställningen öppnades under år 1942. Med föremål, bilder, kartor och modeller skildras här Stockholms uppkomst och utveckling fram till våra dagar, varjämte en del minnen från Stockholms förvaltning i gamla tider äro utställda. Tillfälliga utställningar berörande olika sidor av stadens liv ordnas årligen. Museet anordnar även föreläsningsserier, studiecirklar, visningar för skolklasser och studiegrupper samt visningar i det fria. Bildarkivet hålles tillgängligt för studiebesök, beställningar av fotografiska kopior samt lån av skioptikonbilder och filmer. Hos stadsmuseet föres ett register över i stadens ägo befintliga konstverk.

År 1936 träffades avtal med ägaren av fastigheten i kv. Venus om upplåtelse på 25 år av den i denna fastighet befintliga, i så gott som orört skick bevarade källarvåningen från det i mitten på 1300-talet uppförda dominikanerklostret. Sedan medel härtill av stadsfullmäktige beviljats, restaurerades och iordningställdes lokalen. Svartbrödraklostrets källare, som i sitt nuvarande skick utgör ett av de märkligaste medeltida byggnadsminnena i Staden Mellan Broarna, har sedan år 1937 hållits öppen för allmänheten.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 juni 1942 har museinämnden övertagit förvaltningen av egendomen kv. Paris nr 16, det s. k. van der Nootska huset, ett av de bäst bevarade

stockholmspalatsen från stormaktstiden. En omfattande restaurering av byggnaden har utförts under år 1943, varefter byggnaden nu är uthyrd till Riksförbundet Sveriges lottakärer. Vissa lokaler äro enligt avtal möblerade av museinämnden och kunna disponeras av staden för sammanträden och liknande ändamål.

Genom hänvändelse till stadsmuseet kan även den till staden överlämnade minneshallen över den svenska telefonindustriens grundare L. M. Ericsson och H. T. Cedergren, Thulegatan 17, göras tillgänglig för visningar och studiebesök (se vidare sid. 129).

Stadsantikvarie (B).

Selling, C. G. A. (förordn. t. o. m. $31/8$ 1949);
mottagningstid: 10—11.

Förste antikvarie (22).

Nordberg, T. K. G. O:son.

Andre antikvarie (19).

Hansson, H. V.

Museilektor (XIX).

Byström, O.

Biträdande antikvarie (XVIII).

Ohlsson, M. A. O.

Konservator (16).

Söderberg, J., tjl. (se sid. 172), *tf.* Nordström,
A. O. A.

Kontorsskrivare (9).

Norström, Ebba M., tjl. (se sid. 172), *tf.*
Koffman, f. Günther, A. E. M. (Anna-Lisa).

Förste expeditionsvakt (VIII).

Carlsson, A. E.

Ett biträde vid visningar, två assistenter, en fotograf, en museiassistent, en hantverkare, två expeditionsvakter, ett kontorsbiträde.

Styrelsen för Liljevalchs konsthall.

Liljevalchs konsthall.

Djurgårdsvägen 60, Ö.; (postgirokonto nr 197 512); t. 60 04 40 (tamburen), 62 27 75 (kansliet), 60 07 08 (kommisariet), 62 94 20 (förste expeditionsvaktens bostad, efter expeditionstid); 62 27 75 (intendenten, ankn.); expeditionstid: 10—17 (lördagar och dag före helgdag, då utställning icke pågår, 10—15).

Grosshandlaren C. F. Liljevalch tillerkände i testamente utredningsmännen i sitt bo befogenhet att bestämma om användningen av boets överskottsmedel, sedan av testator gjorda donationer utgått. Med stöd härav förklarade utredningsmännen sig villiga att använda intill 500,000 kr. för att i Stockholm få till stånd en byggnad, huvudsakligen avsedd för konstatställningar. Donationen gjordes under förutsättning, att stadsfullmäktige till byggnadstomt upplåte ett område i kv. Fyrkanten (numera kv. Konsthallen) å Djurgården. Den 31 mars 1913 upplåte stadsfullmäktige tomten i fråga samt uppdrogo åt drätsel-nämndens första avdelning att med utredningsmännen träffa avtal om byggnadens förvaltning. Enligt avtal mellan staden och utredningsmännen skall konsthallen förvaltas av en styrelse kallad *Styrelsen för Liljevalchs konsthall* och bestående av det antal ledamöter, som drätsel-nämnden bestämmer (f. n. nio ledamöter). Styrelsen utses av drätsel-nämnden för en tid av två år i sänder. Av ledamöterna skall minst en vara konstnär. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Drätsel-nämndens val av ledamöter ägde rum den 28 januari 1947 för åren 1947—1948.

Intendenten, som även är styrelsens sekreterare, utses av styrelsen inom eller utom dess krets. Honom åligger att handhava utställningsbyggnadens skötsel, uppgöra planer för utställningsverksamhetens ordnande samt för sådant ändamål underhandla med såväl in- som utländska konstnärer och i övrigt med uppmärksamhet följa den konstnärliga utvecklingen. Han har därjämte bl. a. att medverka vid utställningars anordnande.

Under år 1946 har igångsatts utställningsverksamhet i filialer.

Reglemente. Avtal 26 maj 1914 mellan staden och utredningsmännen i grosshandlare C. F. Liljevalchs stärbhus rörande uppförande och förvaltande av »Liljevalchs konsthall», med ändr. (Kf 1914: nr 122).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 119,928 kr.; inkomster: driftbudgeten 96,100 kr.

Styrelsens för Liljevalchs konsthall ledamöter.

(för åren 1947—1948.)

*Branting, f. Lind, Rina E., fru; *Ebe, E. W., organisationschef; *Gunnarsson, G. J., redaktör; *Johanson-Thor, T. E. N., konstnär, professor, vice ordf.; *Johnsson, I. V., skulptör; *Pauli, I. H. E., lektor; *Sköld, O. J. A. J., konstnär, f. d. professor; *Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.; *Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Sekreterare.

Intendenten (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 98).

Liljevalchs konsthall.

Intendent (A).

Wählin, H. (förordn. t. o. m. ³¹/10 1948); mot-tagningsid: 11—12.

Kontorsskrivare (IX).

Liljefelt, R. Gunvor B., tjf.

Förste expeditionsvakt (8).

Eriksson, C. F.

En expeditionsvakt (6), samt extra vakter.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet.

Skönhetsrådet.

Stockholms högskola, Norrtullsgatan 2, Va.; t. 32 87 67 (jfr nedan, sekreteraren).

Expeditionstid (med undantag för sommarmånaderna): vardagar utom lördagar 14—15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 18 mars 1918 att tillsätta ett »naturskydds- och konstråd». Detta antog år 1919 namnet *Rådet till skydd för Stockholms skönhet*. Den 29 oktober 1928 antogo stadsfullmäktige ett reglemente för rådet, vilket trädde i kraft den 1 januari 1929.

Rådet har till uppgift att i frågor, som beröra Stockholms stads offentliga konstverk, konstnärligt eller kulturhistoriskt värdefulla stadsbilder eller stadens och dess omgivningars övriga skönhets- och naturvärden, vara rådgivare åt stadens olika myndigheter, kommittéer, delegationer och utskott och att i sådan egenskap på anmodan avgiva yttranden i dylika frågor. Rådet må jämväl utan anmodan till stadens olika myndigheter avgiva de förslag och framställningar, som rådet kan finna påkallade. Det äger påräkna erforderliga upplysningar samt biträde i övrigt från vederbörande stadsmyndigheter.

Rådets sekreterare står även å rådets vägnar stadens myndigheter till tjänst såsom expert vid restaurerings- och reparationsarbeten å stadens kulturhistoriska byggnader. Sedan Stockholms stadsmuseum upprättats 1931 har detta övertagit den tidigare av rådet bedrivna insamlings- och undersökningsverksamheten rörande kulturhistoriska föremål och byggnader, medan sekreteraren fortfarande utövar sin verksamhet som rådgivare vid restaurering av stadens byggnader. En gränsreglering har verkställts mellan skönhetsrådet och stadsmuseet, enligt vilken »skönhetsrådets verksamhet skall vara rådgivande, medan museet har att utöva museal verksamhet genom att omhändertaga det som på grund av utvecklingen måste försvinna ur stadens levande liv». (Utl. 1931: nr 30.)

Rådet består av tolv för två år valda ledamöter, av vilka elva utses av stadsfullmäktige och en av de sålunda utsedda ledamöterna. Av de ledamöter, som utses av stadsfullmäktige, böra minst åtta vara

särskilt sakkunniga inom rådets olika verksamhetsgrenar. Av dessa skola två vara representanter för kungl. akademien för de fria konsterna, därav en målare och en bildhuggare, samt de övriga sex representanter för en var av följande sex institutioner, nämligen kungl. vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, kungl. byggnadsstyrelsen, kungl. vetenskapsakademiens naturskyddskommitté, Svenska arkitektföreningen, samfundet S:t Eriks styrelse och Svenska naturskyddsföreningens styrelse. Senast sex veckor före val av ledamot, som i rådet skall representera någon av nämnda institutioner, skall stadskollegiet anmoda ifrågavarande institution att för varje representant avgiva förslag å minst två personer, lämpliga att vara ledamöter i rådet. Avgivas sådana förslag, hava stadsfullmäktige att välja bland de föreslagna personerna på sådant sätt, att samtliga förslagsgivande institutioner bliva representerade i rådet i enlighet med vad ovan sagts. Uraktlåter institution att avgiva dylikt förslag, välja stadsfullmäktige person med framstående sakkunskap inom ifrågavarande institutions verksamhetsområde.

Rådet utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande. Rådets sekreterare, som även har till uppgift att bereda och föredraga å rådets prövning ankommande ärenden, äger, även om han icke är medlem av rådet, att vid rådets sammanträden deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Rådets räkenskaper, vilka föras av stadens kammarkontor, granskas av för stadskollegiet m. fl. gemensamma revisorer.

Reglemente. Reglemente för rådet till skydd för Stockholms skönhet, antaget av SF 29 okt. 1928 (Kf 1928: nr 43), med ändr. 17 nov. 1941 (Kf 1942: nr 1).

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 16,628 kr.; dessutom förlagsmedel 279 kr.

Skönhetsrådets ledamöter.

Ordförande.

Ek, V. E., sekreterare, stadsfullm.

Vice ordförande.

*Hedqvist, P. G., arkitekt, professor (repr. för Svenska arkitektföreningen).

Övriga ledamöter.

- *Beskow, G., avdelningschef (repr. för Svenska naturskyddsföreningens styrelse).
- *Beyer, C. N. T., redaktör.
- Fries, C. S. A., förste intendent (repr. för k. vetenskapsakademiens naturskyddskommitté).
- *Gustavson, A. V. N., målarmästare, stadsfullm., vice kassaförvaltare.
- Johnsson, I. V., skulptör (repr. för Akademien för de fria konsterna).
- Olsson, A. V. M., arkitekt, riksantikvarie (repr. för Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien).
- *Quiding, H. A., byggnadsråd (repr. för k. byggnadsstyrelsen).
- Sköld, O. J. A. J., konstnär, f. d. professor (repr. för Akademien för de fria konsterna).

*Steenberg, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm., kassaförvaltare (utsedd av övriga ledamöter).

Wallin, S., f. d. förste intendent (repr. för samfundet Stt Eriks styrelse).

Sekreterare

(4.000 kr. jämte rörligt tillägg).

Cornell, J. H., professor; Villagatan 12, Ö.; t. 10 00 37.

Kontorsbiträde (V).

Lundberg, Carine H., amanuens.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 98).